

EPIDEMIJA - Na 2. strani
**AstraZeneca zdaj
čaka na zeleno luč**
Ema bo odločala o dodatnem cepivu

TRST - Na 6. strani
**Slovenci kupili del
tovarn Fissan in Duke**
Podjetje Prevozi Olvo bo odprlo logistični center

ŠPORT - Na 16. strani
**Svetovna lovorika
v deželi faraonov**
Slovenski rokometaši v boju za kolajno

FRANCO PERÒ
**»Večino
programa
smo izpeljali«**

TRST - V koronaletu 2020 se je razlika med številom rojstev in smrti občutno povečala

Demografski prepad

**Mrzlo,
kot že
dolgo
ni bilo**

TRST – Odkar je izbruhnila pandemija novega koronavirusa, se vsak dan srečujemo s srhljivim seštevanjem umrlih. Do včerajšnjega dne je na Tržaškem po uradnih podatkih umrlo 483 covidnih bolnikov. Vprašali pa smo se, koliko ljudi je skupno v preteklem letu preminilo in kakšno je demografsko gibanje v zadnjih treh letih v Trstu.

Iz podatkov, ki jih je obdelal matični urad Občine Trst, je razvidno, da se je število smrti v občini v letu 2020 povečalo, novorojenčkov pa je leto za letom manj. Razkorak med številom rojstev in smrti se je v zadnjih treh letih povečal, ravno v koronaletu pa se je problem skokovito poglobil. Razlika med številom rojstev in smrti se je v letu pandemije namreč povečala za dobrih dvesto enot v primerjavi z letom 2019.

Na 4. strani

GOSPODARSTVO
**Frandolič
in Kraus
o okrevanju**

RIM – Italijanska vlada naj bi na seji, ki se je začela včeraj pozno zvečer, sprejela načrt za okrevanje s sredstvi, ki jih zagotavlja EU. Spori v koaliciji in grožnje z izstopom iz vlade ministrice v kvoti stranke Italia viva se do večera niso pogleli. A kakorkoli, denar bo prišel, tudi v FJK, kaj z njim pa je odprto vprašanje, ki smo ga postavili Ediju Krausu in Roberto Frandoliču.

Na 3. strani

TRŽAŠKA - Možnost jasličnih oddelkov

Še nič jasnega

Ravnateljice so se že nekajkrat sestale – Namera o oddelku v Škednju

Miroslav Košuta:
Mornar na kozi

Na 12. strani

**Tržaški Srbi bodo
praznovali novo leto**

Na 7. strani

**V eksploziji v Biljah
se je opeknel moški**

Na 14. strani

**Feiglova knjižnica
ponovno izposoja**

Na 14. strani

**Donald Trump zavrača
vsakršno odgovornost**

Na 20. strani

GORICA - Nasilje
**Med pandemijo
naraslo število
žrtev mobinga**

GORICA – V letu pandemije je pri goriški službi za podporo žrtvam mobinga in psihološkega nasilja v službenem okolju zaprosilo za pomoč 64 ljudi. Obracun dela brezplačne službe, ki jo na podlagi sporazuma z goriško občino upravlja društvo SOS Abusi Psicologici, kaže na prisotnost raznolikih težav tudi v obdobju pandemije, tako v javnem kot v zasebnem sektorju. V lanskem letu se je število prosilcev pomoči namreč zvišalo: v letu 2019 so jih našli 53, lani pa 11 več.

Na 13. strani

GORICA - Koronavirusna pandemija
**V domu starostnikov
so včeraj cepili 54 ljudi**

Danes in jutri bo v bolnišnici prvi odmerek prejelo 200 zdravstvenih delavcev

GORICA – Cepljenje proti covidu-19 je steklo tudi v ločniškem domu starejših občanov. Osebe goriško-tržaškega zdravstvenega podjetja Asugi je včeraj v prostorih doma upokojencev vbrizgalo prvi odmerek cepiva 37 oskrbovancem in 17 uslužbencem, torej skupno 54 ljudem, ki so v cepljenje privolili. Danes in jutri bo cepljenje potekalo tudi v goriški bolnišnici; za zdravnike in ostale zdravstvene delavce je na voljo preko 200 odmerkov. »Čeprav v domu Angela Culota doslej nismo zabeležili niti enega primera okužbe s koronavirusom, je treba oskrbovance cepiti čim prej, saj gre za ljudi, ki spadajo v rizične skupine,« pravi župan Rodolfo Ziberna.

Na 13. strani

NAMIZNI TENIS - V državnih ligah
**Zgoniški Kras končno
lahko za zeleno mizo**

RUŠENJE VLAD

Peter
Verč

peter.verc@primorski.eu

Šahiranje
v pandemiji

Da nam v karanteni ne bi bilo dolgčas, nam mediji strežejo s politično dramo v več nadaljevanjih. V ameriški različici nosi naslov *Impeachment*, v Sloveniji se imenuje *Konstruktivna nezaupnica*, v Italiji *Matteo Renzi*. Zgodbe so različne, izhodišče je isto: je rušenje vlade v času pandemije umestno?

Ni nujno, da je v vsaki državi odgovor isti. Scenariji so različni. Američani so po hollywoodski tradiciji zelo potencialni spektakularnost in spisal zgodbo, kjer se poraženi predsednik na vse pretege oklepa oblasti, celo s pošiljanjem rogatih ljudi v parlament. Če navijamo za demokracijo, potem težko najdemo razlog, da si ne bi želeli čimprej njega odhoda Donalda Trumpa.

Junak slovenske zgodbe Janez Janša ni Trump. Sporne tvite ni pospremil s hujškanjem množic. Ima pa opozicija po ustavi zagotovljeno pravico, da vložijo konstruktivno nezaupnico. En dan razprave v parlamentu ne bo blokiral države. Ravnanje opozicije zato ni sporno. Obsodili bi ga lahko šele, če bi se izkazalo, da je opozicija prišla na oblast brez pravega načrta za ukrepanje v pandemiji.

Italijanska drama pa je bolj zapletena. Matteo Renzi ima vso pravico, da se v koalicijski oglašuje s svojimi predlogi. A njegovo oglašanje, da ne rečemo izsiljevanje, je povzročilo dvoje: zamudo pri sprejemanju nacionalnega načrta za okrevanje in nevarnost, da bi Italijo za nekaj časa vodila vlada, ki bi opravljala le tekoče posle.

Tu je ključ italijanske zgodbe. Instrument konstruktivne nezaupnice, ki eno vlado hitro zamenja z novo, v Italiji ne obstaja. Padec vlade na Renzijev način bi zato sprožil obdobje negotovosti ter težkega iskanja novega mandatarja in parlamentarne večine. To iskanje je lahko neuspešno in država mora na volitve.

Najbrž ni treba dodati, da volilna kampanja v karanteni in vlada, ki v pandemiji opravlja le tekoče posle, nista elementa za happy end.

EPIDEMIJA - Ema bo o njegovi odobritvi odločala do 29. januarja

Sprint za odobritev
cepiva AstraZeneca

AMSTERDAM, RIM, TRST – Članice Evropske unije bodo predvidoma pred koncem meseca imele na voljo novo orožje v boju proti covidu-19. Evropska agencija za zdravila (Ema) je včeraj potrdila, da sta švedsko-britansko farmacevtsko podjetje AstraZeneca in Univerza v Oxfordu vložila prošnjo za pogojno dovoljenje za promet s cepivom proti covidu-19. Odločitev o dovoljenju naj bi Ema sprejela do 29. januarja. Če bo Ema odobrila cepivo, ki ga v Veliki Britaniji že uporabljajo, se bodo v evropskih državah nedvomno veselili, saj gre za najcenejše cepivo, ki med drugim zahteva najmanj pogojev pri shranjevanju in distribuciji. AstraZenecino cepivo je tudi prvo, na katerega je že junija stavila Italija (tudi zaradi AstraZenecinega sodelovanja s podjetjem Advent v Pomezii). Na Apeninskem polotoku računajo namreč na 40,3 milijona odmerkov tega cepiva, kar je več kot predvidevajo prve pogodbe, ki jih je Evropska unija podpisala s Pfizerjem in BioNTechom (za Italijo 26,9 milijona odmerkov) in Moderno (10,7 milijona odmerkov).

Kot je sporočila Ema, ki je cepivo Pfizerja in BioNTecha odobrila konec decembra, Moderninega pa v začetku januarja, tako da se bo cepljenje s slednjim začelo v teh dneh, bo tudi ocena AstraZenecinega cepiva potekala v pospešenem časovnem okviru. »Odločitev o dovoljenju za promet bi lahko bila izdana do 29. januarja na zasедanju pristojnega odbora, pod pogojem, da so predloženi podatki o kakovosti, varnosti in učinkovitosti cepiva dovolj zanesljivi,« je sporočila Ema. Predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen je prošnjo AstraZeneca označila za dobro novico. »Ko bo cepivo dobilo pozitivno znanstveno oceno, bomo delali s polno hitrostjo, da odobrimo njegovo uporabo v Evropi,« je še tvitnila. Tako za Pfizer kot za Moderno je namreč Evropska komisija prižgala zeleno luč takoj po odobritvi Eme, tako da gre pričakovati podoben postopek. Prve pošiljke bi članice EU prejele sredi februarja.

Cepivo AstraZeneca in oxfordske univerze je sicer v raziskavah izkazalo manjšo učinkovitost od cepiv Pfizerja in BioNTecha ter Moderne, a je njegova prednost v tem, da ga je mogoče hraniti v

Cepivo AstraZeneca in oxfordske univerze že uporabljajo v Veliki Britaniji ANSA

običajnih hladilnikih in to celo do šest mesecev. V raziskavah so potrdili, da cepivo nudi 70-odstotno zaščito pred covidom-19, ki jo je po navedbah AstraZeneca mogoče povečati s posebnimi odmerki. Za ra-

zliko od BioNTechovega in Pfizerjevega cepiva ter cepiva ameriške Moderne pa švedsko-britansko cepivo ni mRNA cepivo. Aktivna sestavina tega cepiva je AZD1222 in temelji na oslavljeni različici prehladnega

Slovenski načrt
za cepljenje

LJUBLJANA – Vse do konca marca bo Slovenija tedensko prejemala kakih 17.000 odmerkov cepiva proti covidu-19 Pfizer BioNTech. Prednostno bodo cepili starejše od 80 in nato starejše od 70 let, začeli pa bodo tudi z vbrizgavanjem drugega odmerka pri tistih, ki so prvega že prejeli, sta včeraj napovedala slovenski premier Janez Janša in direktor NIJZ Milan Krek na predstavitvi načrta cepljenja. Do 1. februarja naj bi Slovenija skupno prejela še 9200 odmerkov cepiva podjetja Moderna, ki naj bi jih porabila za cepljenje nepokretnih bolnikov na domu.

Krek je povedal, da tistih, ki so preboleli covid-19, šest mesecev po bolezni ne bodo cepili. Cilj je 70-odstotna precepljenost. Ob tem je predsednik vlade Janša povedal, da tisti, ki ne sodijo v

nobeno od prednostnih oz. kritičnih skupin, naj vabila na cepljenje še ne pričakujejo do pomladi. Načrt so namreč osnovali po strategiji cepljenja po prednostnih skupinah, v katerih so najprej zdravstveni delavci, nato starejše osebe, kronični bolniki in nato še kritično osebe zunaj zdravstvenega sistema (policijska, vojska, civilna zaščita, zaposleni v vzgoji in izobraževanju). Tisti, ki ne spadajo v eno od rizičnih skupin, se lahko na cepljenje prijavijo preko eUprave. Po končanem cepljenju rizičnih skupin bodo prejeli obvestilo o času kraju cepljenja po vrstnem redu prijave.

Slovenija ima trenutno do konca leta zagotovljenih 2,27 milijona odmerkov cepiv, kar zadostuje za cepljenje 1,13 milijona ljudi, je še navedel Janša. Nekaj manj kot 1,8 milijona odmerkov cepiva bo dobila od proizvajalcev Pfizer in BioNTech, ob teh pa še 470.000 odmerkov cepiva podjetja Moderna.

SLOVENIJA - Stavka sindikata PSS bo trajala do preklica

Policisti stavkajo, minister
objavil seznam njihovih plač

LJUBLJANA – Policijski sindikat Slovenije (PSS) je v ponedeljek začel s stavko, ki bo na celotnem območju države trajala do preklica. Razlog za stavko je poseg vlade v pravice, pridobljene s sporazumom o razreševanju stavkovnih zahtev, s čimer policistom odreja pravico višjih plač. Na podlagi ugotovitev analize fakultete za upravo bi morali vsi policisti dobiti višjo osnovno plačo.

Ko je PSS napovedal stavko, je notranji minister Aleš Hojs zapisal, da bo objavil seznime s plačami policistov po posameznih policijskih upravah in postajah, da bi se vsak lahko sam prepričal, če je stavka upravičena, »predvsem pa bo to lahko primerjal s plačami medicinskih sester, vojakov ...«. Hojs je prepričan, da je stavka policistov neupravičena in neutemeljena. Na spletni strani ministrstva se je tako pojavil seznam

z imeni, priimki, delovnimi mesti in decembrskimi bruto plačami (osnovna plača, izplačilo redne delovne uspešnosti ali zaradi povečanega obsega in ostali dodatki brez povračila potnih stroškov, prehrane in stroškov službenih poti) 8694 javnih uslužbencev ministrstva, policije in inšpektorata za notranje zadeve.

V sindikatu PSS ugotavljajo, da je prišlo do razkritja osebnih podatkov, ki se jih razume kot varovane in bi lahko bilo tudi podlaga za odškodninske tožbe. Informacijska pooblaščenka Mojca Prelesnik je sporočila, da ne bo inšpekcijskega postopka zaradi objave plač zaposlenih, saj iz te ni razvidnih kršitev varstva osebnih podatkov, v morebitne druge zakonske izjeme glede prostega dostopa pa se informacijski pooblaščenec ne sme spuščati. O objavi plač zaposlenih v policiji bo v petek razpravljala komisija Državnega zbora za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Na Generalni policijski upravi pa so ocenili, da objava omenjenega seznama uslužbenec ni v nasprotju s predpisi o varstvu osebnih podatkov, a bi ta lahko

vplivala na notranjo varnost v policiji. Zato so ministrstvu za notranje zadeve predlagali, da seznamov v tovrstni obliki ne objavlja in s tem ne povzroča dodatnih okoliščin, ki bi lahko posledično povzročili škodo delovanju policije.

Objava poimenskih informacij pripadnikov specialne enote in kriminalistov NPU po mnenju strokovnjaka za varnost na fakulteti za varnostne vede Branka Lobnikarja ni sporna, saj ne vidi razloga, da bi bili ti podatki tajni. Bi si pa želel, da so zneski obrazloženi. Strokovnjak za varnostna vprašanja Miroslav Žaberl pa meni, da objavljati poimenske informacije o nekaterih zaposlenih v policiji ni pametno. Objava podatkov glede uradnih oseb v specialni enoti in nekaterih kriminalistov, ki delajo najbolj zaupne stvari, je po njegovi oceni skregana z varnostnimi protokoli in bi potencialno lahko privedla do nezaželenega varnostnega ogrožanja. Po mnenju Žaberla gotovo ni v redu, da se gre ministrstvo »take igre«, samo zato, da bi javnosti pokazalo, da PSS, ki je v ponedeljek začel stavko, nima prav.

FJK - Zamenjava na Messengeru in Piccolu

Dnevnik sta dva,
urednik pa le eden

TRST – Zgodila se je prelomnica v deželnem medijskem prostoru. Videmski Messengero Veneto in tržaški Il Piccolo imata z današnjim dnevom enega samega odgovornega urednika.

Vodil ju bo Omar Monestier, dosedanja prvi mož videmskega dnevnika, ki bo imel dva namestnika oz. sourednika: Paola Mosanghinija na Messengeru Venetu, na Piccolu pa Tržačanko Roberto Giani, ki po dveh letih zapuša direktorsko mesto na dnevniku Nuova Gazzetta di Modena. Isto obdobje je na čelu Piccola bil Enrico Grazioli, ki zdaj odhaja iz Trsta; po še neuradnih informacijah naj bi poleg odgovornega urednika tržaški časnik zapustil tudi njegov dosedanja namestnik Alberto Bollis. Kadrovske zamenjave je včeraj sporočil Fabiano Begal, izvršni direktor družbe Gedi News Network, ki izdaja oba časopisa. Večinski delničar družbe je lani postal finančni holding družine Agnelli, Exor, z njegovim nastopom pa je dobilo pospešek tudi njeno prestrukturiranje.

Narejen je torej nov korak na poti uresničevanja enega samega deželnega dnevnika v italijanskem jeziku, ki se že dolga leta

virusa šimpanzov. Vsebuje genski material iz površinske beljakovine, s katero se virus sars-cov-2 pritrdi na človeške celice. EU je pogodbe o nakupu cepiva sklenila še s tremi farmacevtskimi podjetji – Sanofi-GSK, Janssen Pharmaceutical, ki je del ameriške skupine Johnson & Johnson, in CureVac, a bo na odobritev teh treba počakati še več mesecev. Včerajšnja vest je tudi ta, da naj bi se Evropska komisija zanimala za rusko cepivo Sputnik V.

Če bo Ema prižgala zeleno luč, bo kampanja množičnega cepljenja dokončno zaživila, tako da bi lahko Italija res izpolnila ambiciozen načrt vladnega komisarja za covid-19 Domenica Arcurija. Italija je bila namreč do včeraj prva država EU po absolutnem številu cepljenih ljudi, saj je uspešno porabila že več kot 700.000 odmerkov cepiva.

Spodbudni so tudi podatki iz FJK, kjer cepljenje poteka v skladu s časovnico. Podpredsednik deželne vlade Riccardo Riccardi je med drugim včeraj ocenil, da je udeležba pri kampanji cepljenja proti covidu-19 med zdravniki zelo dobra. Doslej se je cepilo 74 % zdravnikov, ta odstotek poskoči kar na 96 % med zdravniki, zaposlenimi v deželnem javnem zdravstvu. Po besedah Riccardija se bo čez kakih deset dni sklenila prva faza imunizacije in začeli bodo s cepljenjem druge prioritete skupine, to so starejši od 80 let ter gosti centrov za osebe s posebnimi potrebami s tamkajšnjimi zaposlenimi vred. V zvezi z morebitnimi zdravniki, ki bi se javili za prostovoljno sodelovanje pri kampanji cepljenja kot cepilci, je Riccardi povedal, da bo dežela zanje kriila vse stroške za zavarovanje. Pojasnil je tudi, da se je v FJK že cepilo 18.628 ljudi oziroma 1,5 % prebivalcev. (vonic)

ŠE VEDNO VELIKO OKUŽB

V Italiji so včeraj ob 141.641 testih potrdili 14.242 okužb (10,05-odstoten delež pozitivnih brisov). Umrlo je 616 covidnih bolnikov. V FJK so ob 9730 molekularnih in antigenskih testih potrdili skupno 815 okužb (8,37-odstoten delež). Vpisali so še 22 smrti bolnikov s covidom-19. V Sloveniji so ob 13.967 PCR in hitrih testih potrdili 1860 okužb (13,31-odstoten delež). Umrlo je 31 covidnih bolnikov.

Grozili novinarju, ki piše
o populizmu in migrantih

ORDENON – »Veš, koliko izmed nas bi streljalo na tvojo mizerno pojavo in na vse, ki imajo kot ti nepopravljive psihične motnje,« se je glasil komentar pod objavo na Facebooku, v kateri je novinar Giuseppe Ragogna, pisal o migracijah in populizmi. Novinarju, ki je pred časom bil namestnik urednika na časopisu Messengero Veneto, so grozili, in to ne prvič, ker pri svojem delu poroča o prostovoljstvu, begunski tematiki in revščini. Ragogna je komentar prijavil policiji za računalniški kriminal, kot je to že storil ob drugih poskusih tovrstnega ustrahovanja.

ITALIJA - Spori v koaliciji se po načrtu uporabe sredstev EU še zaostrejejo

Smernice okrevanja sprejete, premier bo za ceno še izvedel

RIM – Italijanska vlada je včeraj pozno zvečer začela sejo, na kateri naj bi končno sprejela nacionalni načrt za okrevanje in odpornost. Po zadnjem osnutku naj bi obsegal skoraj 200 strani, na katerih so naštet ukrepi za 310 milijard evrov, pri čemer je všteti tudi finančni okvir za obdobje 2021–2026.

Ukrepi, ki sodijo v načrt okrevanja s sredstvi EU, so vredni 222 milijard, čeprav bo Italija iz evropskega svežnja prejela 209 milijard nepovratnih sredstev in posojil. Z denarjem iz Bruslja in dodatnim lastnim sofinanciranjem naj bi italijanska država sprožila za 144 milijard evrov novih projektov, preostali del bi bil namenjen okrepitvi oz. razvoju že obstoječih načrtov. Največji delež s skoraj 70 milijardami evrov naložb zavzemajo ukrepi za prehod v zeleno gospodarstvo, sledijo poglavja o digitalizaciji (46 milijard), o infrastrukturi in prometu (slabih 32 milijard) ter o šolstvu in znanosti (skoraj 29 milijard). V primerjavi s predzadnjo različico je najbolj pridobilo zdravstvo, ki mu namenijo 20 milijard evrov.

Sprememba osnutka je posledica dogovarjanja v koaliciji. Sprejemanje načrta so spremljali glasni spori, ki se niso poglobili. Vodja stranke Italia viva Matteo Renzi naj bi se naposled tudi po namigu predsednika države Sergia Mattarella odločil, da vladi, v kateri sta tudi dve njegovi ministrici, ne bo metal polen pod noge do sprejetja načrta, spor pa naj bi zaostрил takoj za tem.

Še včeraj sta ministrici Teresa Belanova in Elena Bonetti ponavljali, da bi lahko izstopili iz vlade, če premier Giuseppe Conte ne bo spremenil registra. Očitata mu, da s strankami koalicije ravna kot s talci.

Predsednik vlade se je sicer odpovedal že več svojim nameram, preklical je tudi odločitve, da bi načrt za okrevanje vodila skupina strokovnjakov. Kdo bo zdaj bedel nad izvajanjem ukrepov, bo odločil parlament, kjer se začneja reševanje celotnega načrta – morda pa tudi vlade.

Conte je včeraj opozoril Renzija, da nove vlade, v kateri bi bila spet Italia viva, ne bo. Hkrati pa Conte ve, da so v senatu Renzijeve glasovi jeziček na tehtnici. (pv)

POGLED / 1 - Edi Kraus

»Gradnje niso dejavnik dolgoročnega razvoja«

Politika ni dorasla izzivu, ključ je digitalizacija

TRST – Gospodarstvenik Edi Kraus ve, kakšne so zakonitosti ekonomije, a spoznal je tudi, kako (ne) deluje politika, saj je bil tri leta v tržaški mestni upravi župana Roberta Cosolinija.

Edi Kraus FOTODAMU@N

Sredstva iz načrta za okrevanje in odpornost bodo prišla tudi v Furlanijo - Julijsko krajino. Lep del, okrog 400 milijonov evrov, bodo namenili razvoju tržaškega pristanišča. Bi tudi vi stavili predvsem na razvoj luke?

Pristanišče je pomembno, a imam občutek, da je razprava osredotočena na željo po velikem gradbenem pospešku. Naložbe v tej panogi prav gotovo zagotavljajo takojšnji gospodarski razvoj in so hkrati najlažja investicija. A menim, da bodo dejavniki razvoja po koronavirusu drugi.

Želite povedati, da bi bilo treba razmišljati o naložbah, ki imajo daljši dolet običajnih gradbenih investicij?

Tako. Mislim na primer na umetno inteligenco, na digitalizacijo, na inovacijo delovnih procesov. Če ne vlagam v to, zaostaneš. Trst to možnost ima, izkoristiti bi bilo treba znanje v znanstvenih centrih.

Kaj pa geografski vidik? Furlanski politiki se oglašajo, češ, razmišlja se le o razvoju Trsta ...

Čim vlagam v digitalizacijo, geografski vidik odpade. Korist bi imeli vsi. Tla polemika je še en dokaz, da naša politika nima primerne gospodarske kulture.

Kaj pa menite o težavah na vladni ravni pri sprejemanju italijanskega načrta za okrevanje?

Če bi politiki vedeli, kaj pomeni zadolžitev, bi brez večjih problemov sprejeli to ponujeno posojilo.

A problem ni sprejetje posojila, toda vprašanje, kaj storiti z denarjem ...

Seveda, kar je spet problem. Moraš znati. Kar pa spremljamo v Italiji, so običajne politične zdrahe. (pv)

POGLED / 2 - Robert Frandolič

»Ne sanjajmo o trtah, ko še vode nimamo«

Slovenska manjšina naj se zavzame za hitro povezavo

GORICA – Predsednik Slovenskega deželne gospodarskega združenja (SDGZ) Robert Frandolič je prepričan, da se tudi razmeroma majhna skupnost Slovencev v Italiji – če jo primerjamo s prostranstvom Evrope – mora oglašiti v razpravi o okrevanju EU.

Robert Frandolič FOTODAMU@N

Kako?

Kot skupnost bi morali izpostaviti problem širokopasovnega interneta. Naše občine, zlasti tiste ob meji, imajo zelo slabo povezavo, recimo Doberdob ali Repentabor. Že zdaj med pandemijo spoznavamo, kaj pomeni hitra povezava, po covidu-19 pa bo ta vidik še bolj pomemben. Naš trud naj gre zato v tehnične izboljšave občin in v pametne rešitve na področju javne razsvetljave, pobiranja smeti ali zagotavljanja varnosti.

A to so ukrepi, ki jih zagotoviš z državnim ali deželnim proračunom ...

Da, se strinjam, da bi načrt za okrevanje moral biti namenjen čemu drugemu, nečemu izrednemu. A ne moremo se pogovarjati o tem, kako bomo sadili trte, če sploh vode nimamo ...

Res tako zaostajamo?

Dober internet je abc razvoja. Zdaj bom povedal nekaj, kar nočem, da izzveni rasistično: kdor je že bil v ZDA, je gotovo opazil velikanske razlike med mestnimi četrtmi. Kjer je infrastruktura dobra, živijo bogati, kjer infrastrukture ni, živijo reveži. Mi tvegamo ravno to, da bo vrednost naših nepremičnin padla in da bodo v naše kraje prihajali manj premožni ljudje. Saj se to že dogaja: kdor potrebuje boljši internet, gre raje živeti na Kras v Slovenijo.

Je, poleg interneta, tržaško pristanišče tisti pravi adut za razvoj celotne Furlanije - Julijske krajine?

Ne samo. Čim vlagam v en sam sektor, tvegam. Nima mo verodostojne projekcije, kaj bo čez nekaj let. V zadnjih letih se je svet trikrat ali štirikrat spremenil. Skratka: jaz ne bi stavil na izključno enega konja. (pv)

FJK - Confcommercio

Vse manj prodanih avtomobilov

TRST – Tudi avtomobilski sektor v Furlaniji - Julijski krajini je ni poceni odnesel s posledicami koronavirusne epidemije. Nekoliko bolje je kazalo ob koncu poletja in v začetku jeseni, splošna slika pa je precej negativna, je razvidno iz podatkov trgovske stanovske organizacije Confcommercio, točneje njenega oddelka za avtomobile in avtomobilске rezervne dele. V letu 2020 je bilo za dobrih 25 % manj registracij avtomobilov kot v letu pred tem.

»Pozitivni trend prodaje avtomobilov se je prekinil že leta 2018, kar se je potrdilo tudi leto zatem«, je povedal vodja oddelka Giorgio Sina, a v letu 2020 je v FJK število registracij avtomobilov upadlo za kar 8696 oz. s 33.729 na 25.033. Najhuje je bilo na Pordenonskem (-27,9 %), sledijo Videmska (-26,2 %), Tržaška (-23,3 %) in Goriška (-22,3 %).

Poročilo Confcommercia kaže tudi, da se prodaja hibridnih vozil zvečala: za plug in hibride je bil prirast 455 %, za tradicionalne hibride pa 126,6 %. Tržni delež hibridnih vozil se trenutno bliža 25 %. »To so pomembne številke, ki vlivajo upanje v to, da se bo trend nadaljeval tudi v letu 2021«, meni Sina. Raste tudi prodaja električnih vozil (+225 %), čeprav ostajajo številke še vedno razmeroma nizke – med registriranimi vozili je bilo lani 677 električnih avtomobilov (leto pred tem 208).

MANJ NESREČ, MANJ DRAŽJIH AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ

TRST – Zaustavitev javnega življenja je prinesla tudi posledice v prometu: ker ga je bilo manj, je bilo tudi manj prometnih nesreč. V letu 2020 je v FJK po podatkih spletne strani, ki nudi primerjavo med zavarovalniškimi ponudbami, bilo za skoraj 30 % manj lastnikov avtomobilov, ki bodo zaradi prijavljene prometne nesreče v letu 2021 več odšteli za obvezno zavarovanje avtomobila. Deželno povprečje lastnikov avtomobilov, ki so prijavili nesrečo, je v FJK 1,80 % in sicer nižje od državnega povprečja, ki znaša 2,21 %.

VREME - Temperature padle občutno pod ledišče

Tako mrzlo ni bilo že več let

Pri Belopeških jezerih namerili -23,2°C, na Babnem polju -19°C, na Trbižu -16,1°C – Hladno tudi v prihodnjih dneh

LJUBLJANA, TRST, VIDEM – Včeraj smo se prebudili v zelo mrzlo jutro, najbolj mrzlo letos doslej. Pravzaprav gre za najhladnejše jutro po januarju 2019 ali celo po februarju 2018, je sporočil Arso.

Najbolj mrzlo je bilo v FJK, in sicer ponovno pri Belopeških jezerih, kjer je deželna meteorološka opazovalnica Osmer namerila najnižjo nočno temperaturo -23,2 stopinje Celzija, med najbolj mrzlimi kraji pa sta bila tudi včeraj, podobno kot pred nekaj dnevi, Trbiž, kjer je namerila -16,1 stopinje Celzija in Plodn (Sappada) z -14,1 stopinje Celzija. Temperatura se je razen ob morju, kjer so v Trstu namerili +2,4 stopinje Celzija, povsod spustila pod ničlo. Na Goriškem je deželna meteorološka opazovalnica beležila temperature med -2,0 in -4,1 stopinje Celzija, na Kraški planoti pri Brišičkih -4,5 stopinje Celzija, v Zgoniku pa -3,2 stopinje Celzija.

V Sloveniji je Arso včeraj na Babnem Polju nameril -19 stopinj Celzija, v Novi vasi na Blokah in Zadlogu pri Idriji pa -18 stopinj Celzija.

Pogled na zasneženo dolino Zajzero in okoliške gore pri Ovčji vasi

VONCI

K tako nizkim temperaturam so pripomogli poleg mrzle zračne mase, ki se že nekaj časa zadržuje nad nami, jasna noč, suh zrak, zelo stanovito ozračje in debela snežna odeja. Nastal je temperaturni obrat, v gorah so bile temperature precej višje kot v nižjih legah, na Višarjah se denimo živo srebro ni spustilo pod 6,1

stopinje Celzija.

V prihodnjih dneh ne bo večjih temperaturnih sprememb. Najbolj mrzlo bo predvidoma petkovo jutro, ko bodo temperature podobne včerajšnjim. Burja bo spet prehodno zapihala jutri, zlasti ponekod v gorah se bo morda pojavil fen. Prevladovala pa bo jasna z zmerno oblačnostjo.

Dol hladnejši od Ločnika

GORICA – Dol je za samo eno stopinjo premagal Ločnik in ubranil sloves najhladnejšega kraja v goriški pokrajini. Na Palkišču so včeraj zjutraj izmerili -9,5 stopinje, medtem ko se je v najbolj zakotnih legah Ločnika živorebrni stolpec spustil do -8,5 stopinje. Zeblo je tudi v drugih krajih po goriški pokrajini; v Gorici so izmerili pet stopinj pod ničlo, v Gradišču štiri stopinje pod ničlo in v Koprivnem dve stopinji pod ničlo. Mraz je zajel tudi obalni pas; temperatura je padla pod ledišče tako v Trbižu (-2,3) kot tudi v Fossalonu (-2,7). V goriški pokrajini so temperature nad ničlo ostale samo v Gradežu, kjer so ob osmi uri izmerili 1,2 stopinje. (dr)

Preko en centimeter debela plast ledu v štandreškem vedru z vodo

D.R.

TRST - Demografsko gibanje v tržaški občini v koronaletu 2020

Skrb vzbuja joč razkorak med rojenimi in umrlimi

Odkar je izbruhnila pandemija novega koronavirusa, se vsak dan srečujemo s srhljivim seštevanjem umrlih. Do včerajšnjega dne je na Tržaškem po uradnih podatkih umrlo 483 covidnih bolnikov. Vprašali pa smo se, koliko ljudi je skupno v preteklem letu preminilo in kakšno je demografsko gibanje v zadnjih treh letih v Trstu.

Iz podatkov, ki jih je Primorskemu dnevniku posredoval tržaški občinski odbornik Michele Lobianco, obdelal pa matični urad Občine Trst, je razvidno, da se je število smrti v občini v letu 2020 povečalo, novorojenčkov pa je leto za leto manj.

Leta 2018 je v Trstu umrlo 2359 ljudi. Poleg teh je 45 Tržačanov umrlo v tujini, 381 pa v drugih italijanskih občinah. Skupno so se tako poslovili od 2785 oseb s stalnim bivališčem na območju tržaške občine, med njimi je bilo 1532 žensk in 1253 moških.

Slika se v enem letu ni izboljšala. Ob koncu leta 2019 je bilo 53 smrti več (2838) – umrlo je 1542 žensk in 1296 moških. V lanskem letu, med razsajanjem koronavirusa, pa je mrtvih bilo 3062: 1695 žensk in 1367 moških. Med temi se jih je 42 poslovilo v tujini. Težko je reči, v kolikšni meri je ta porast posledica pandemije, pred leti pa naj bi bila umrljivost že kdaj višja. Iz podatkov italijanskega statističnega zavoda Istat je razvidno, da je leta 2012 v Trstu umrlo 3087 oseb, v novem tisočletju pa je bila umrljivost na višku leta 2003, ko je v večnost odšlo kar 3361 ljudi. Število se je v naslednjih letih nato večinoma rahlo nižalo. Meje treh tisočih preminulih so se v Trstu dotaknili v zadnjih desetih letih samo leta 2012, kot rečeno, leta 2015, ko je bilo mrtvih kar 268 več kot v letu 2014 (3022 proti 2754), in lani.

Kaj pa stopnja rodnosti? V preteklem letu je v tržaški občini na svet privekalo 1206 dojenčkov (599 dečkov in 607 deklic), samo štirje manj kot v letu 2019 (210: 569 deklic in 641 dečkov). Obenem pa to pomeni, da se je lani rodilo kar 85 otrok manj kot v letu 2018, ko je starše razveselilo 624 deklic in 667 dečkov.

Umrli v tržaški občini

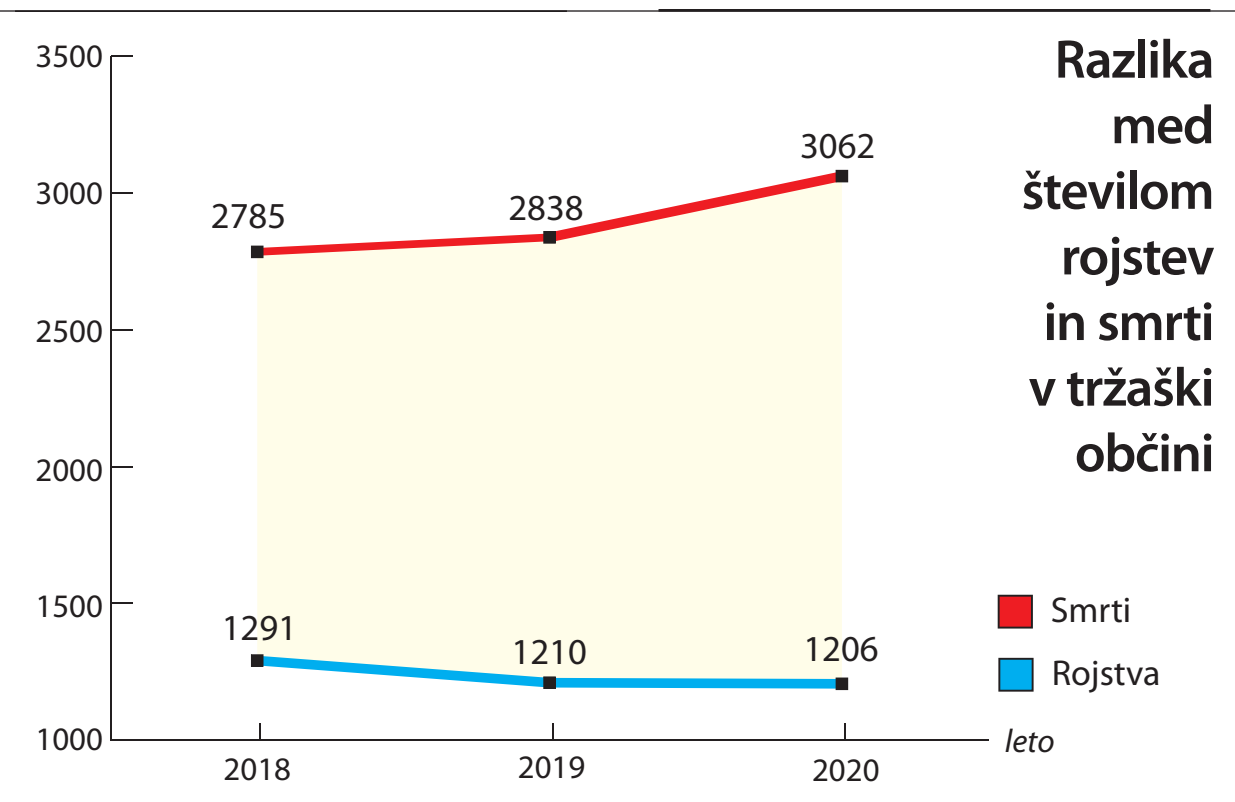
	2018	2019	2020
ženske	1532	1542	1695
moški	1253	1296	1367
skupno	2785	2838	3062

Vir: Matični urad Občine Trst

Rojeni v tržaški občini

	2018	2019	2020
deklice	624	569	607
dečki	667	641	599
skupno	1291	1210	1206

Vir: Matični urad Občine Trst

Porast rodnosti so po Istatovih podatkih zadnjič zabeležili leta 2014, ko je v Trstu prirojalo 1434 novorojenčkov (20 več kot v letu 2013), še več pa jih je bilo leta 2012, kar 1546. Pri brskanju podatkov iz zadnjih dvajsetih let pa opazimo, da se je največ otrok rodilo leta 2004, ko je družine razve-

selilo 1607 novorojenčkov.

Demografsko gibanje kaže na zaskrbljujoč podatek. Razkorak med številom rojstev in smrti se je v zadnjih treh letih povečal, ravno v koronaletu 2020 pa se je problem skokovito poglobil. Naravni prirastek – t. j. razlika med številom rojenih in umrlih – je sicer že

dolgo negativen: v letu 2018 je število smrti denimo presegalo število rojstev za skoraj 1500 enot. V letu 2019 je razlika znašala 1628, v letu 2020 pa celo 1856. Razlika med številom rojstev in smrti se je v letu pandemije torej povečala za dobrih dvesto enot.

Valentina Sancin

ROJAN-OPČINE - Zamenjali vodovodno cev

Scala santa danes popoldne zopet odprta za promet

Ulico so zaprli pred prazniki FOTODAMJ@N

Danes popoldne bi morali zopet odpreti za promet Scala santo, kjer so popravili vodno napeljavo. Tako so včeraj sporočili iz komunalnega podjetja AcegasApsAmga. Dela so se pričela tik pred božično-novoletnimi prazniki, pri čemer so zamenjali 75 metrov dolg odsek vodovodne cevi med hišnimi števkama 84 in 94 ter uredili deset novih priključkov za tamkajšnja bivališča. Včeraj so začeli zasuti izkop, danes dopoldne pa je predvideno asfaltiranje odseka, da bi bila ulica že popoldne zopet odprta za promet. Za takojšnje začasno asfaltiranje so se tudi odločili, da bi bilo čim manj nevarnosti za občane in da bi bolje stabilizirali cestišče. V dogovoru s tržaško občinsko upravo pa bodo spomladi poskrbeli za namestitve originalnih tlakovcev.

Župan in kvestorica za sodelovanje

Župan je novi kvestorici poklonil mestni grb

OBČINA TRST

Tako Občina Trst kot tržaška kvestura si bosta stalno in močno prizadevali za nadaljevanje in razvijanje tesnega sodelovanja, ki naj vedno olajša in spodbuja iskanje varnosti in zakonitosti, pri tem pa bosta ostali blizu občanom. To sta župan Roberto Dipiazza in nova kvestorica Irene Tittoni poudarila na včerajšnjem spoznavnem srečanju v občinski palači. Sogovornika sta ob spominu na ubita policista Pierluigija Rotto in Mattea Demenega med drugim poudarila odlične odnose občinske uprave s silami javnega reda ter perspektive in potencial Trsta. Novi kvestorici je župan Dipiazza tudi izročil uradni mestni grb.

SV. ANA - Redarji izsledili mlada napadalca dedka redarja

Razpletla se je zgodba o posledem napadu na 74-letnega Tržačana Paola Valentija, ki je pred osnovno šolo v Ulici Zandonai pri Sv. Ani opravljal službo t.i. »dedka redarja« oz. prostovoljnega nadzora nad varnim prečkanjem otrok in njihovih staršev pred šolami. Nad moškim sta se 7. januarja znesla mladeniča, ki sta ga po prepiranju še pretepla, nato pa zbežala. Razbila sta mu nos, na obrazu je imel več modric. Med padcem se je močno udaril v rebra, tako da je moral prestati celo manjši kirurški poseg; po ocenah zdravnikov naj bi okrevljal v tridesetih dneh.

Preiskava se je takoj začela in tržaška lokalna policija se je med drugim temeljito lotila tudi nadzora družbenih omrežij. Moški je policistom zaupal, da je malo pred napadom na linijskem avtobusu št. 52 prišlo do neljubega dogodka: dovolil si je namreč opomniti dva mlada potnika, naj si potegneta zaščitno masko čez nos in usta. Mladeničema očitno ni šlo v račun, da ju je nekdo opomnil, tako da sta mu sitno odgovorila. Kazalo je, da se je prepil izpel; ko sta fanta izstopila, pa ni bilo tako.

Medtem ko je moški skrbel, da bi osnovnošolci varno prečkali cesto, je skupinica štirih mladih fantov nedaleč stran čakala na pravi trenutek za »maščevanje«. Okrog 16. ure je Valenti zaključil svoje delo in na cesti ni bilo več nikogar. Ko je spravljal varnostni brezrokavnik in palico v torbo, ga je dvojica napadla: prvi mladenič ga je začel porivati, drugi pa ga je zagrabil za jopo in ga s pestjo močno udaril po obrazu. Moški se je opotekel, zadel v smerokaz in obležal na vozišču. V tistem trenutku je po Ulici Zandonai pripelel voznik, ki je moškega na tleh zadnji trenutek zagledal in ga za las obšel, drugače bi bil konec lahko tragičen. Prihiti so ljudje in napadalca sta pobegnila.

Lokalni policisti, ki so se pripeljali na kraj nesreče, so preučili dogodek in zaslili očividce, potem pa so preverili še videoposnetek iz avtobusa. Pozornost so sicer že od vsega začetka usmerili v skupinico mladih fantov, ki redno obiskuje javni vrt v neposredni bližini; med drugim je taista lokalna policija že nekajkrat identificirala v okviru druge preiskovalne dejavnosti. Dan po napadu se je preiskava omejila na dva najstnika, poznejša analiza videoposnetkov pa je domnevo le potrdila. V ponedeljek je lokalna policija tožilstvu na sodišču za mladoletne sporočila, da sta storilca petnajst in sedemnajst let stara fanta, ki se bosta morala zagovarjati zaradi povzročitve hudih telesnih poškodb.

TRŽAŠKA - Na slovenskih večstopenjskih šolah

Jaslični oddelki za zdaj še zamisel

Možnost ustanovitve jasličnih oddelkov na slovenskih večstopenjskih šolah na Tržaškem ni pred vrati. Vsaj tako izhaja iz besed nekaterih ravnateljic oz. predstavnikov teh šol, ki so se v preteklosti na to temo že nekajkrat sestali, stvar pa za zdaj še nima neke konkretne oblike in ostaja na ravni zamisli.

Izjema je morda le Večstopenjska šola Sv. Jakob, kjer so po besedah pomočnika ravnateljice Marijana Corettija dejansko že v preteklem šolskem letu naslovili na Občino Trst namero o ustanovitvi jasličnega oddelka (konkretno gre za oddelke za t.i. »mini malčke«, namenjen otrokom od 24. do 36. meseca starosti, ki še niso godni za vpis v otroški vrt) in tudi ugotovili možne prostore: ti bi se nahajali v nedavno prenovljeni stavbi osnovne šole in vrtca v Škednju, oddelki bi zasedel mesto ukinitve oddelka vrtca. V teku so pogovori z občinsko upravo, ki ima šest mesecev časa, da odgovori, dokler se tu stvari ne izjasnijo, pa ne morejo preverjati zainteresiranosti med starši.

Druge še niso prišli do te faze, kot potrjuje Carolina Visentin, ki vodi Večstopenjsko šolo Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu in Večstopenjsko šolo Nabrežina. Na njihovih šolah prošnji občini še niso posredovali. Potreben je namreč projekt, ugotovitev primernih prostorov, ki jih v tem trenutku v poslopih, kjer domujejo šole oz. vrtci, ni ravno v izobilju. Zato med starši še ni steklo preverjanje morebitne zainteresiranosti.

Kot izhaja iz podatkov na spletni strani italijanskega ministrstva za šolstvo, morajo jaslični oddelki, ki so od leta 2006 do leta 2017 delovali poskusno, od leta 2017 pa so na podlagi za-

Bodo jaslični oddelki morda odprli v prostorih škedenjske šole in vrtca?

FOTODAMJ@N

konske uredbe št. 65 del vzgojno-izobraževalnega sistema od 0 do 6 let, odgovarjati vrsti določil: prostori morajo biti varni, funkcionalni in ustrezati morajo potrebam otrok na področju sprejemanja, počitka, igre, prehrane in osebne nege, dalje morajo razpolagati s primernim pohištvo in opremo, zagotovljena morata biti vzgojna kontinuiteta ter fleksibilen urnik od pet do osem ur dnevno. Vsak vzgojitelj naj skrbi za največ deset otrok, v vsaki skupini pa naj bi bilo med deset in dvajset otroki približno enake starosti.

Kot že rečeno, so se ravnateljice že nekajkrat sestale in se še bodo, ravno za danes je napovedan sestanek pri vodji Urada za slovenske šole Igorju Giacominiju. Kaj več naj bi se izvedelo prihodnji teden. (iž)

Začetek vpisovanja v občinske vrtce in jasli

Občina Trst sporoča, da so se pričeli vpisovanja v občinske vrtce in jasli. Med temi so tudi slovenski oddelki v vrtcih Oblak Niko pri Sv. Ivanu, Modri delfin na Greti, v Dijaškem domu ter slovenski oddelki otroških jasli Semidimela v Ulici Veronese.

Prošnje za vpis sprejemajo izključno po spletni strani <http://www.triestescuolaonline.it>, pri čemer morate vstopiti s svojim uporabniškim računom oziroma digitalno identiteto SPID. Če računa še nimate, si ga lahko ustvarite na strani. Za več informacij je na voljo telefonska številka 040 6758869 od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah pa tudi od 14. do 16. ure. Lahko pišete tudi sporočilo na elektronski naslov scuola.educazione@comune.trieste.it.

SEŽANA - Zelo dejavna Krajevna skupnost Sežana

Obnova 500-letne štirnce

Pri obnovi najstarejšega vodnega zajetja v soseski Gradišče sodeluje z družino Žiberna tudi tržaško podjetje Zimar

V soseski Gradišče v Krajevni skupnosti Sežana so pod vodstvom predsednice Grozdane Uršič zelo aktivni. A kaj, ko se soočajo s finančnimi težavami, zaradi česar zadeve tečejo veliko bolj počasi. Kljub vsemu pa jim je le uspelo obnoviti »štirnc«, ki sodi – glede na starost (okrog 500 let) – med najstarejša vodna zajetja v sežanski občini. Pri obnovi je sodelovalo tudi slovensko družinsko podjetje iz Trsta Zimar z vsestransko družbeno aktivnim Ivanom Žiberno iz Merč.

Starejši Sežanci vedo povedati, da so vodni zbiralnik v današnji soseski Gradišče, ki je nekoč štela le pet hiš, že pred petimi stoletji ljudje uporabljali za črpanje pitne vode, pranje perila in napajanje drobnice; slednja se je pasla namreč pod hribom Tabor, ki je bil nekoč popolnoma neporaščen, danes pa se sprehajalci po njem lahko sprehajajo po gozdni poti. Z območja se je zbirala voda, ki jo je bilo treba prenesti na površje. Zelo težko je bilo, saj je bilo treba uporabiti močno načel in začela je propadati. Pred drugo svetovno vojno in med njo so vanjo Italijani metali najrazličnejše odpadke, pa tudi kasneje se je z neodgovornim ravnanjem krajanov štirnc zasula z vse mogočimi odpadki od loncev do najrazličnejšega materiala, ipd. Nad njo so bile postavljene tudi stalne barake za drva in kokoši, nato pa sta prostor zarasli robida in grmovje. Vaščani so to območje pred leti očistili in odkrili štirnc, ki so jo želeli obnoviti.

»Na sestanku krajanov soseske Gradišče smo dali pobudo, da se ob ureditvi pešpoti od Ulice Mare Husove proti bolnišnici popravi tudi tako imenovano štirnc. Projekt za ureditev zgodovinske štirnce se je sicer rodil pred štirimi leti in pripravil ga je domači projektant Danilo Jež iz naše soseske. Pred kratkim smo

Uporabljali so jo za črpanje pitne vode, pranje perila in napajanje drobnice

OK

uredili krajšo pot, nekdanji kolovoz, ki je potekal iz Gradišča okrog hriba Tabor. Z deli so sicer začeli že pod vodstvom prejšnjega župana Davorina Terčona, potem pa je projekt nekaj let moral mirovati, saj nismo dobili finančnih sredstev. Končno pa nam bo le uspelo urediti to našo prekrasno naravno in kulturno dediščino,« je povedala predsednica soseske Gradišče Grozdana Uršič.

Štirnc, ki žal ne bo imela šapa (to je nadzemnega dela, oklepa) in bo zgrajena v obliki velba oz. oboka, obnavlja družinsko podjetje oz. mizarstvo David Žiberna iz sosednjih Merč ob pomoči očetovega družinskega podjetja, sicer s sedežem v Trstu, to je podjetje Zimar, ki ga vodi Ivan Žiberna in deluje od leta 1999. Tako Ivan kot njegov sin David sta širši javnosti poznana predvsem kot rejca kraške sivke, ki z volovsko vprego nastopata na številnih prireditvah na Krasu kot tudi v širšem slovenskem

prostoru. David in Ivan Žiberna sta pri obnavljanju štirnce uporabila kamene, ki je v preteklosti sestavljalo šap. Tako sta sezidala mor pod šapom, katere odprtina meri 3,8 metra, notranja mera zbiralnika pa je 2,5 metra; štirnc je globoka okrog 4 metre, vendar pa se voda v njej ne zadržuje dolgo. Tako so šap vodnjaka ponovno uporabili za izdelavo nosilne konstrukcije, štirnc pa so obnovili do dogovorjenega roka.

Vodno zajetje bodo zaradi varnosti sprehajalcev, predvsem otrok, pokrili z mrežno konstrukcijo. Sedaj pa Krajevna skupnost Sežana ureja še okolico, tako da bo štirnc končno dobila svojo obliko in sebi primeren prostor. Vsekakor bo v ponos krajanom in marsikateri turist ter sprehajalec jo bo lahko videl in občudoval, ko se bo podal po pešpoti okoli Tabora.

Olga Knez

TRST - Izjeme pouku na daljavo

Vidimo se v šolskem laboratoriju

Laboratorij izobraževalnega zavoda Stefan

ARHIV

Tiho, vendar ne povsem prazno. Na drugostopenjskih srednjih šolah se tudi v času pouka na daljavo tu pa tam le zasliši glas dijakov ali razlage profesorjev. Že od začetka novembra namreč vladna uredba dopušča, da lahko v šolskih prostorih potekajo delavnice in podobne dejavnosti, katerih ni mogoče preseliti na splet.

S tem sklepom je vlada hotela priskočiti na pomoč zlasti poklicnim in tehničnim šolam, na katerih je vzgojno-izobraževalna ponudba tesno spojena s praktičnim delom. Na izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana torej dijaki in dijakinje posameznih razredov že dva meseca raztapljajo kemijske snovi v epruvetah, odkrivajo skrivnosti mehanske tehnologije, načrtujejo elektronska vezja in podobno. Na šoli se vsak razred zgleda enkrat na teden, vsak dan so prisotne tri ali štiri skupine, kar pomeni eno petino šolske populacije. Vsak razred svoje delo opravlja v različnem nadstropju, tudi v samih laboratorijih pa seveda dijaki z zaščitno masko stojijo na varnostno razdaljo. Po sili razmer so lahko številnejše razrede ločili v dve manjše podskupine, saj nekateri predmeti predvidevajo sočasno prisotnost dveh profesorjev.

Podobno se dogaja na tehničnem zavodu Žige Zoisa, sicer le za dijake ene izmed dveh šolskih smeri. Nekateri predmeti na smeri Gradnje, okolje in prostor – kot so topografija, načrtovanje gradenj, informatika, kemija in fizika – namreč predvidevajo tudi delo v laboratoriju. Posamezni razredi se lahko tako ločeno odpravljajo na šolo. Navadno praktični pouk poteka ob četrtkih za prvi in drugi letnik, za zadnje tri razrede pa ob petkih.

Na liceju Franceta Prešerna so v ponedeljek v laboratorije stopili dijaki trienija smeri uporabne znanosti. Danes bodo sprejeli še tiste prvih razredov klasičnega liceja, ki se pripravljajo na izpit angleščine. Načrtovali pa so tudi delavnico z dvema psihologoma. Želijo si namreč – kolikor je mogoče – ohraniti osebne stike, da se ne bi mladi doma preveč potrli. Starši so zaprosili, če bi lahko v mejah dovoljenega izpeljali, kar se le da. Vsakič je prisotnih največ trideset dijakov, različni razredi se med sabo ne srečajo.

Na liceju Antona Martina Slomška so decembra odprli vrata dijakom s posebnimi potrebami ali specifičnimi učnimi težavami. Omogočili so jim krajšo začasno vrnitev, da bi jim profesorji pomagali vsaj delno premagati ovire, ki so na spletu nepremostljive. Podobne učne ure za manjše skupinice bodo spet stekle naslednji teden. Nekaj se jih je v šolskih prostorih pred prazniki mudilo, da bi pripravili božično prireditev, ki je nato stekla na splet. Sicer so pravila kot znano kar stroga. Dokler se ne bo epidemiološka slika izboljšala, morajo mladi razen izrecnih izjem pouk spremljati od doma. (vpa)

Cobas za odprtje šol

Pouku na daljavo med tako imenovanim drugim valom pandemije bi se lahko izognili, so prepričani pri tržaški sekciji in vsedržavnem vodstvu sindikata Cobas. Že med aprilom in majem lani so izvedenci predlagali vrsto potrebnih ukrepov – to so okrepitev javnega prevoza, razredi po največ 15 dijakov, brisi in sledenje okuženih – navajajo v tiskovnem sporočilu. Državna in deželne vlade pa niso ukrenile ničesar, so še zapisali in ocenili, da gre za odraz jasne politične volje, ki šolstvo postavlja na zadnje mesto. Sindikat torej zagovarja vrnitev vsaj polovice dijakov v šolske klopi. »Če se omogoči, da dijaki prihajajo v šolo ob različnih urah in da drugi hodijo v službo ob 10. uri, avtobusi ne bi bili prenatrpani. Število teh pa bi bilo treba povečati. Redno kontroliranje mladih in osebja bi pravočasno ustavilo žarišča. Zagotoviti je obenem treba brezplačne zaščitne maske Ffp2,« so pojasnili.

INDUSTRIJSKA CONA - Nekdanjo tovarno Fissan so si razdelila tri podjetja, med njimi Prevozi Olvo

Slovensko podjetje se širi čez mejo

Slovensko podjetje Prevozi Olvo s sedežem v Dekanih resno vstopa na italijanski trg. Potem ko je spomladi leta 2019 na dražbi za dobrih 300 tisoč evrov kupilo dolinski industrijski objekt, v katerem je do zaprtja obratoval obrat suhomesnatih izdelkov Duke, je konec istega leta kupil še del bližnjega kompleksa, v katerem

je nekoč delovala slovita tovarna otroških krem Fissan. Na območju tržaške industrijske cone je slovensko podjetje, katerega glavna dejavnost je trenutno omejena na cestni tovorni promet in prodajo goriva, nameravalo vzpostaviti logistični center za prekladanje in skladiščenje različnih tovorov. A koronaletu 2020 je podjetju povsem prekrizalo načrte. Te so morali začasno dati na stran.

Kot so povedali v podjetju, so se odločili za nakup enega sklopa bivšega industrijskega obrata Fissan v dolinski občini predvsem zato, ker resno nameravajo razširiti svojo dejavnost. Doslej so se ukvarjali le s prevozi, po novem pa se želijo posvetiti tudi skladiščanju in pretovoru blaga. Izbrana lokacija za novo poslovno dejavnost se podjetju Prevozi Olvo zdi idealna, saj je blizu tako tržaški kot koprski luki. Objekt so kupili na dražbi sodišča v Parmi konec leta 2019, vrednost naložbe niso želeli razkriti, so pa povedali, da je do prepisa premoženja prišlo šele jeseni leta 2020. Slovensko podjetje je sicer kupilo najmanjši del industrijskega kompleksa, preostala dva dela sta kupili lokalni podjetji Italfer in So.co.mar, ki sta že začeli z rušenjem zapuščenih objektov.

Podjetje Prevozi Olvo pa se bo po vsej verjetnosti odločilo za sanacijo objekta. Skupna površina območja (zaprti in odprti prostori) zaseda okoli šest tisoč kvadratnih metrov, s prenovo pa bodo začeli potem, ko se bo koronakriza umirila. Načrt za sanacijo območja so sicer že začeli pripravljati, a je še daleč od zaključne faze. Celotna operacija je torej še v povojih, so povedali v podjetju, ki bo na tem območju v prihodnje ustvarilo tudi delovna mesta.

Koliko ljudi bodo za svojo novo poslovno dejavnost zaposlili, tudi še ni znano, dejstvo pa je, da nekaj kadra bodo potrebovali. Vse je odvisno od tega, s kakšno vrsto tovara se bodo ukvarjali. Ni izključeno niti, da bi vođenje logistične dejavnosti slovensko podjetje prepustilo nekomu drugemu. »Investicijo smo naredili in to je najpomembnejše. Ko se bodo covid razmere umirile in ko bo vsa ta negotovost izginila, bomo začeli resno razmišljati kako naprej,« so povedali v podjetju.

Nekdanji industrijski obrat Fissan ob reki Glinščici (najbližje naselje je Frankovec) bo tako po dolгих letih samevanja končno zaživel. Slovito znamko izdelkov za nego otrok je leta 1930 ustanovil Tržačan Osiride Brovedani. Tržaški sedež podjetja je leta 1985 prevzela angleška družba Beecham, začetek devetdesetih let je prešlo v roke ameriške družbe Smith Kline, konec leta 1993 je Fissan prevzela ameriška multinacionalka Sara Lee. Ta je na Tržaškem vztrajala do leta 1999, ko se je ameriška multinacionalka odpovedala proizvodnji v Italiji. Industrijski obrat je prevzelo milansko podjetje Cover, ki je tu vztrajalo do leta 2006.

Ko so vrata tovarne zaprli, je na cesti ostalo 55 delavcev, začel se je

stečajni postopek, zaključila pa se je tudi bogata zgodovina industrijskega obrata vsedravnega pomena, ki ga je na noge postavil podjetnik Osiride Brovedani, ki so ga poznavalci označevali za dobrega, skromnega in pristnega človeka, ki se je razdajal, ne da bi v zameno zahteval karkoli. Pred nekaj leti so v Trstu odprli tudi

muzej, posvečen gospodu Fissanu, kot so radi imenovali podjetnika Brovedanija. Fundacija, ki nosi po njemu ime, je v muzej preuredila njegovo nekdanje stanovanje v Ul. Alberti št. 6. Gospoda Fissana pa so počastili tudi s kipom, ki so ga postavili na glavnem šentjakobskem trgu. (sč)

Slovensko podjetje je kupilo najmanjši del industrijskega kompleksa, preostala dva dela sta kupili lokalni podjetji Italfer in So.co.mar, ki sta že začeli z rušenjem zapuščenih objektov

FOTODAMJ@N

INDUSTRIJSKA CONA - Donacija podjetja Italspurghi

Montažni hiši za Petrinjo

Žrtve potresa te dni pestijo še sneg in nizke temperature – Solidarnost podjetnika pohvalil tudi Riccardo Riccardi

Dobrodelni dar podjetja Italspurghi so predstavili na krajši slovesnosti, na kateri je bil prisoten podpredsednik deželne vlade in odbornik za zdravstvo Riccardo Riccardi (drugi z leve)

FOTODAMJ@N

Tržaško podjetje za zbiranje, prevoz in odstranjevanje odpadkov Italspurghi je nabavilo dve montažni hiši za območja na Hrvaškem, ki jih je konec decembra prizadel rušilni potres. Izročili so jih deželni civilni zaščiti in jih bodo po navodilih Evropske unije namenili potresnikom. Donacijo so včeraj predstavili na krajši slovesnosti na sedežu podjetja v Ul. Ressel v industrijski coni pri Domju.

»Gre za zelo pomemben dar, saj predstavlja na eni strani dokaz solidarnosti, poleg tega pa tudi prepotrebno pomoč,« je poudaril podpredsednik deželne vlade in odbornik za zdravstvo Riccardo Riccardi. Po potresu razmere

v Petrinji namreč otežujejo še sneg, mraz in nizke temperature. Ljudje, ki so ostali brez strehe nad glavo, torej še kako potrebujejo ustrezno in udobno zatočišče, je spomnil. Dežela Furlanija - Julijska krajina – je še dodal – je po prvem potresnem sunku hrvaškemu prebivalstvu takoj poslala petdeset šotorov. Po potresu je na prizadetih območjih nastalo tudi več vdorov v zemlji. Nekateri vdori se nahajajo v neposredni bližini hiš. Riccardi je še navedel, kako je ustanovitelj podjetja Italspurghi Gianfranco Cergol gospodarsko vizijo in poslovne načrte vseskozi prepletal z družbeno odgovornim poslanstvom. Ob novi,

težki preizkušnji pa je spet dokazal »človeško vrednost naših ljudi«.

Na Tržaškem so zaživele številne solidarnostne nabirke za žrtve potresa v Petrinji in okolici. V akcijo sta na primer stopila tržaška škofija in krajevni odbor italijanskega Rdečega križa, ki je prevzel organizacijske vaje različnih zbiralnih akcij. V zelo kratkem času so uspeli na seznamu odključati čisto vse, kar so potrebovali.

Med potresom v Petrinji je 29. decembra umrlo sedem ljudi, nastala je tudi ogromna gmočna škoda. Pozneje je območje streslo še več popotresnih sunkov.

Policija zaprla prepoln bar

Policija je včeraj popoldne za obdobje petih dni zaprla bar Principe na Garibaldijevem trgu, v katerem niso spoštovali predpisov za zajezitev širjenja novega koronavirusa. Tovrstni ukrepi so v tem obdobju precej pogosti, pa čeprav ne ravno vsakodnevni.

Med izvajanjem nadzornih dejavnosti so policisti s pravnega oddelka nenapovedano vstopili v omenjeni lokal in si ga ogledali. V dvorani, namenjeni kadilcem, so naleteli na 23 mladih, italijanskih in tujih državljanov, med njimi so bili tudi mladoletniki. Število strank je znatno presegalo dovoljeno mejo, poleg tega pa niso spoštovali predpisov o medosebni razdalji za preprečevanje okužb. Tudi mize v lokalu niso bile primerno oddaljene ena od druge.

Zaradi omenjenih kršitev so se policisti odločili, da za pet dni zaprejo lokal.

Predrago tovarno vozilo?

Občina Dolina je decembra kupila novo tovarno vozilo, kar je zmotilo občinskega svetnika Liste Gombač Borisa Gombača. Zmotila ga je predvsem cena, saj je vozilo za prevoz blaga – z največjo maso do vključno 3,5 tone s prekucnim zabojnikom na treh straneh in hidravličnim žerjavom – občinsko blagajno stalo 48.190 evrov. Dosedanje vozilo je občina prodala, saj je za volan lahko sedel le voznik z vozniškim dovoljenjem C kategorije, kar je danes prej izjema kot pravilo. Svetnik se je spraševal, ali ne bi bilo bolj smotno poravnati stroške avtošole za pridobitev voznškega dovoljenja C kategorije za pet občinskih delavcev.

Dolinski župan Sandy Klun je pojasnil, da je bilo dosedanje vozilo veliko in staro ter da je ravno zaradi omejenega števila ustreznih voznikov dolgo po nepotrebnem mirovalo. »Tako vozilo pa seveda vedno prav pride, ko je treba kaj prevažati, postavljati ali umikati. Po novem ga bo lahko upravljalo več ljudi. Svetnik pa lahko vse morebitne odgovore najde pri občinskih uradih.« (sas)

Italia viva se sprašuje: zakaj tramvaj še stoji?

Tržaška občinska svetnica Antonella Grim (Italia viva) se v posebnem sporočilu za medije sprašuje, zakaj se je zgodba z openskim tramvajem spet zapletla. Na občinske upravitelje je naslovila vprašanje, zakaj so tako pomanjkljivo sestavili razpis za izvajalca del na tračnicah in zakaj niso vzpostavili nadzornega organa, ki bi preveril, če udeleženci javnega razpisa sploh znajo opravljati obnovitvena dela, na katera so se prijavi. Za mestno svetnico je nesporemljivo, da se krivica za petletno odlašanje začetka del išče samo v italijanski birokraciji. Kot je še zapisala, je dodatno čakanje na začetek del nesporemljivo.

Futura podpira protest gostincev

Gibanje Futura podpira protestno akcijo gostincev, ki nameravajo v petek, dan pred uveljavitvijo nove vladne uredbe, iz protesta odpreti gostinske lokale. Gre za vse državno akcijo #Io apro, v sklopu katere želijo na miren način in ob upoštevanju vseh varnostnih predpisov izraziti »državno nepokorščino«. Gostje lokalov bodo lahko simbolično zasedli sedeže v gostinskih obratih, pri tem pa ne bodo ne pili ne jedli. Gibanje Futura je prepričano, da je treba podpreti obupane gostince, ki so v tem drugem valu epidemije z gospodarskega vidika najbolj ranljivi in obupani.

Nočna zapora rampe na urgenci

Zdravstveno podjetje Asugi sporoča, da od ponedeljka, 18. januarja, do srede, 20. januarja, v nočnih urah (med 22. in 7. uro) dostop do urgence po rampi ne bo mogoč. Rešilci in privatna vozila bodo do urgence lahko pripeljala z druge strani, kjer bodo uredili triažo. Dostop do urgence bo označen s primerno signalizacijo. Vse paciente, ki se bodo na pregled pripeljali z rešilcem, bodo preusmerili v tretje nadstropje bolnišnice. Paciente, ki se bodo do bolnišnice pripeljali z lastnimi vozili, pa bodo do zdravnikov pospremili pomočniki urgence.

TRST - Srbsko-pravoslavna skupnost praznuje jutri novo leto

Številnejši, a morda preveč zaprti vase

Srbsko-pravoslavna skupnost domuje v Trstu že skoraj tristo let. V mestu, ki ga imajo njeni člani za svoje, se je v tako dolgem obdobju veliko spremenilo, a tudi sama skupnost je danes precej drugačna od tega, kar je nekoč bila.

»Danes smo nedvomno številnejši. Veliko več nas je in populacija, ki sestavlja skupnost, se je popolnoma spremenila,« je pojasnil predsednik skupnosti Rade Milivojević. Nekoč je bilo v Trstu manj srbskih družin, veliko pa je bilo delavcev, ki so pri verski skupnosti iskali podporo, pomoč in družbo. Po izbruhu vojne na Balkanu se je v Trst preselilo veliko število srbskih družin, ki so se v versko in socialno življenje okrog cerkve sv. Spiridona takoj vključile.

»Pred kratkim je nov zagon pridobila celotna deželna srbsko-pravoslavna realnost, saj so v Porcii pravkar imenovali novega župnika Dušana Đukano-
vića. Po drugi strani pa smo od marca lani nekaj članov izgubili. Pandemija je hudo udarila na gospodarstvo. Mar-sikdo je izgubil službo in se zato vrnil v Srbijo. Skupnost nima možnosti, da bi finančno podprla svoje člane, pomagamo pa si s poznanstvi in prostovoljnimi delom,« je pristavil predsednik.

Pred nastopom izrednih razmer so tudi v kulturnih društvih Pontes-

Rade Milivojević

Mostovi in Vuk Karadžić, ki delujeta v okviru skupnosti, sprejeli številne nove mlade člane. S plesom, petjem in športom ohranjajo stike z domovino. »Trenutno je delovanje zamrznjeno, ostajamo pa povezani. Zasluga gre nedvomno patru Rašku Radoviću, ki stopi do vsake družine in skrbi tako za socialno kot za versko rast skupnosti, kljub temu, da se je že upokojil,« je povedal Milivojević.

Predsednik odkrito priznava, da so pri skupnosti včasih preveč zaprti vase, saj sam še ne obvlada italijanščine tako, kot bi si želel. Verjame pa, da bodo

mladi Srbi, ki so se v Trstu rodili, imeli drugačen pristop in postavili nove temelje za popolno integracijo in tesno sodelovanje z vsemi tržaškimi skupnostmi, ne samo z večinsko italijansko populacijo. »Srbi imajo v Trstu zelo pomembno vlogo. Cer-

kev sv. Spiridona je ena izmed najbolj obiskanih turističnih znamenitosti. Radi sprejemamo obiskovalce tudi med mašo, saj lahko tako neposredno doživljajo pravoslavno liturgijo.«

Srbsko-pravoslavna skupnost sledi julijanskemu koledarju, po katerem bo prihod novega leta pozdravila jutri. »Naj bo leto 2021 zdravo, to si vsi želimo. Med vsako mašo posvetimo molitev prebivalcem Trsta in vsem, ki v tem težkem obdobju sedijo na vodilnih mestih,« je zaključil Milivojević in se zahvalil tržaškemu županu Robertu Dipiazzu, ki se je letos odločil, da bo središče mesta praznično osvetljeno prav do 14. januarja. (val)

Cerkve sv. Spiridona

FOTODAMJ@N

SV. IVAN - Slovo od Mirjane Pertot Parovel V krajevni skupnosti je bila prava institucija

Na predzadnji dan starega leta, 30. decembra 2020, so se na pokopališču pri Sv. Ani poslovili od Mirjane Pertot Parovel, dolgoletne pevke Cerkvenega pevskega zbora pri Sv. Ivanu in Mešanega pevskega zbora Marij Kogoj, še prej pa Tržaškega komornega zbora, ki je tik pred božičnimi prazniki umrla v 89. letu starosti. Mirjana Pertot Parovel je bila pri Sv. Ivanu prava institucija, čeprav ni bila rojena Svetoivančanka. Rodila se je namreč leta 1932 v Barkovljah, k Sv. Ivanu pa se je preselila po poroki z domačinom Antonom (Ninom) Parovelom leta 1952. Nepretrgano je pela v svetoivanškem in drugih zborih do pred nekaj leti, ko se je odločila prenehati s petjem. Pred nekaj leti je izgubila ljubljenega moža Ninota, do nedavnega pa jo je bilo mogoče videti pri obredih v svetoivanski cerkvi, dokler ji ni zdravje močno opešalo in se je morala zateči v katarinarsko bolnišnico, kjer je naposled tudi izdihnila. Na pogrebu, ki ga je vodil kaplan za slovenske vernike pri Sv. Ivanu Milan Nemac ob somaševanju župnika Sergia Frausina, ji je pel njen domači cerkveni zbor; z občutenimi besedami pa se je od pokojnice poslovila sopevka Mara Žerjal.

pravoslavne skupnosti, pa tudi zbora Marij Kogoj. Imela je svetel, mehak in izredno čist sopran, ki smo ji ga vsi v zboru zavidali. Ko je na pragu svojega osemdesetega leta napovedala, da zapušča cerkveni zbor, mi je bilo težko pri srcu. Na moje vprašanje, zakaj se odpoveduje petju, je preprosto rekla: »Sem stara, glas se mi trese in je grdo čut.«

Imela je veliko srce. Ko je bilo treba kaj pripraviti za to ali ono priliko, je bila vedno zraven. Koliko dobrot je pripravila za različne prireditve, zakuske, pogostitve! In kako si je prizadevala za našo svetoivansko skupnost! Ni bilo procesije pri Sv. Ivanu, da bi ne bila zraven, predvsem pri oblačenju in pokrivanju narodnih noš. V tem je bila prava avtoriteta. Zgodilo se je včasih, da se je kaka noša oblekla in pokrila kar sama doma in potem prišla naravnost v procesijo. Gospa Mirjana jo je kritično premerila od nog do glave, se obrnila k meni in mi šepnila: »Kej se je šla pokrivat, ke ne zna, kaku se n'rdi!«

Bila je vedno prijazna, za vsakogar je imela dobro besedo. Po maminji smrti sem se večkrat obrnila nanjo za kak nasvet ali pomoč in vedno mi je stala ob strani.

Zelo je skrbela za svoje najdražje, najprej za onemoglega očeta, nato za tasta in za svakinjo, predvsem pa za svoja otroka in moža. Vse je imela zelo rada in mi je večkrat pripovedovala o njih in predvsem o obeh vnukih; zelo je bila ponosna na oba.

Ko sva se ob nedeljah videvali pred cerkvijo, se mi je vedno posmejala, me prijala pod roko in rekla: »O, Marjetka! Kaku je?« In takrat sem začutila, da je vse v redu. Draga gospa Mirjana, zdaj pri Bogu uživate zaslužen plačilo za vse dobro, ki ste ga naredili za vse nas. Vašim najdražjim naj gre naše najgloblje sožalje.

Zbogom, gospa Mirjana, in hvala za vse.

Mara Žerjal

Januar brez koncertov

Kulturni molk, ki je nastal zaradi pandemije, je močno prizadel vse ljubitelje glasbe in koncertov v živo. Društvo Chamber Music (ACM), ki je sicer izpeljalo prvi del koncertne sezone 2020 skoraj v celoti in ob spoštovanju strogih varnostnih predpisov, je dejavnost, ki je bila predvidena za letošnji januar, preložilo na kasnejši datum. Nastop igralk Sonie Bergamasco in pianista Emanueleja Arciulija v okviru festivala Contrappunti, ki je bil predviden 18. januarja, bo zaživel 31. maja, kot zaključek festivala komorne glasbe Festival cameristico. »Vse koncerte, ki so doslej odpadli, bomo nadoknadili. Glasbena tišina in splošno pomanjkanje kulturnih prireditev nas v tako težkem obdobju še bolj prizadeneta. Morda bo februarja vendar zasijala luč na koncu predora,« je zapisala umetniška vodja ACM Fedra Florit, ki poudarja, da mladi glasbeniki še najbolj trpijo za posledicami pandemičnih omejitev.

TRST - V pastoralnem središču Pavla VI.

Obeležili bodo 32. dan dialoga med katoličani in judi

Nadškof Crepaldi in rabin Meloni bosta predstavila knjigo Pridigarja

Kljub težavam, ki jih povzroča pandemija virusa covid-19, tržaška škofija ni hotela izgubiti priložnosti, da tudi v letošnjem letu obeleži dan za poglobitev in razvijanje dialoga med katoličani in judi, saj gre v verskem in kulturnem kontekstu Trsta za precej pomenljivo srečanje. Tako so sporočili iz škofijskega tiskovnega urada, kjer napovedujejo, da bo letošnji, že 32. dan dialoga med katoličani in judi potekal **jutri ob 18. uri** v pastoralnem središču Pavla VI., kjer bosta tržaški škof Giampaolo Crepaldi in rabin Alexandre Meloni predstavili svetopisemsko knjigo *Pridigarja* (Kohelet).

Knjiga *Pridigarja* je del *Stare zaveze*, ki je skupna tako kristjanskim kot krščansko-katoliške pro-pudovske vere, tematiko pa je izbrala komisija za ekumenizem in dialog Italijanske škofovske konference, pri čemer je izbiro narekovalo prav stanje pandemije, ki ga človeštvo doživlja. Knjiga *Pridigarja* namreč nudi priložnost, da se v trenutkih, ko ga prevzamejo malodušje, šibkost ter eksistenčna prekanost, človek zaveda, da mu upanje nudi prisotnost besede in previdnosti Boga, ki ne

zapusti svojega ljudstva. Zato bo tudi razmišljanje nadškofa Crepaldi in rabina Melonija priložnost, da človek pogled upre preko pandemije in da si ne pusti odvzeti upanja, so zapisali v tiskovnem uradu tržaške škofije.

Srečanje bodo predvajali v neposrednem prenosu po YouTube kanalu župnije Naše Gospe Sionske (Parrocchia Nostra Signora di Sion Trieste), ponovitev pa bo v **nedeljo ob 16. uri** po tržaški zasebni televizijski postaji Telequattro.

prej do novice
www.primorski.eu

Loterija 12. januarja 2021

Bari	90	85	78	75	64
Cagliari	15	82	13	17	79
Firenze	36	88	14	5	11
Genova	84	51	20	38	71
Milan	50	6	84	72	25
Neapelj	33	16	13	53	56
Palermo	20	49	44	30	78
Rim	28	21	5	90	88
Turin	42	47	36	15	53
Benetke	22	38	2	43	75
Nazionale	36	38	87	40	58

Super Enalotto št. 5

5	19	21	33	61	90	jolly 43
Nagradni sklad						94.236.822,40 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
1 dobitnik s 5+1 točkami						585.742,56 €
13 dobitnikov s 5 točkami						14.556,92 €
1201 dobitnikov s 4 točkami						160,40 €
34.697 dobitnikov s 3 točkami						16,72 €
454.301 dobitnikov s 2 točkami						5,00 €

Superstar

52

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	16.040,00 €
130 dobitnikov s 3 točkami	1.672,00 €
2062 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
12.347 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
23.367 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

GLEDALIŠČE - Franco Però se je poslovil od Stalnega gledališča FJK

Verjame v teater, ki črpa moč iz okolice

TRST – In živeli so srečni in veseli do konca svojih dni. Tako se zaključijo marsikatera pravljica in tako se je, po včerajšnjem srečanju sodeč, zaključilo tudi sodelovanje med umetniškim vodjo Francom Perojem in vodstvom Stalnega gledališča za Furlanijo - Julijsko krajino (Il Rossetti). Njegov predsednik Francesco Granbassi je prepričan, da se Però ne poslavlja za zmeraj, na račun njegovega vodenja je bilo slišati veliko pohval (izrekla mu jih je tudi občinska odbornica Serena Tonel) ... a šestletna pravljica bi se, resnici na ljubo, lahko zaključila tudi drugače.

Franco Però je deželno stalno gledališče vodil dva mandata; septembra 2014 ga je na mesto umetniškega vodje in direktorja imenoval upravni svet s predsednikom Milošem Budinom na čelu. Tri leta kasneje ga je na tem mestu potrdil tudi njegov naslednik Sergio Pacor, lani pa se je nov upravni svet predsednika Granbassija odločil za razpis. Però se nanj ni prijavil – kot nam je pojasnil ob robu včerajšnjega srečanja, vodstvo teatra pozna delo, ki ga je opravil v zadnjih šestih letih: če so se odločili za razpis, so si očitno želeli spremembe, kar seveda ni zgrešeno, je bil jasen Però.

Ustanovitev ansambla velik dosežek

Leta 1950 v Trstu rojeni režiser, ki je veliko let živel v Parmi in delal po raznih italijanskih gledališčih, ocenjuje, da je večino zastavljenega programa uresničil, za kar se zahvaljuje predvsem sodelavcem, zaposlenim v teatru, ki so ga podpirali. Med svoje največje dosežke uvršča ustanovitev igralskega ansambla: od leta 2015 ima tudi Rossetti stalno igralsko jedro, kar je, za razliko od slovenskih gledališč, v italijanskih prava redkost. »Domača zasedba ti dovoljuje boljše načrtovanje in pripravo tudi manjših predstav, ki so na primer primerne za muzeje,« je pojasnil med včerajšnjim neformalnim srečanjem v kavarni tržaškega teatra. Izbira se je posebno obrestovala v koronačasu, ko je bilo delovanje okrnjeno. Po zaslugi domačega ansambla in tesnega sodelovanja z Občino Trst ter raznimi mestnimi kulturnimi institucijami, »ki se zavedajo pomembne vloge gledališča v družbenem tkivu«, so v poletnih mesecih postavili na oder – ali bolj pravilno: na številne sugestivne lokacije na prostem – več manjših predstav.

Med svoje dosežke uvršča tudi večjo vlogo, ki jo je gledališče na Drevoredu 20. septembra v zadnjih letih namenilo dramskim predstavam, ob že tradicionalni pozornosti do velikih muzikalov, pa je povečal tudi plesno ponudbo.

Italijansko občinstvo popeljal v SSG

»Svojo gledališko pot sem začel v Trstu, v takratnem Avditoriju. Zavezan sem konceptu gledališča, ki plete vezi z okoljem, v katerem deluje, in iz njega črpa svojo moč,« pravi Però, ki je zato v svoj program vključil tudi večje povezovanje z ostalimi mestnimi gledališči. To se je zlasti med prvim mandatom najbolj udeležilo z gledališčem Miela in Slovenskim stalnim gledališčem (morda ni odveč spomniti, da je bil takrat Perojev »delodajalec« Miloš Budin). Premalo se zavedamo bogastva, ki ga za mesto predstavljata dve stalni gledališči, opozarja Però. »Del prebivalstva, ki sicer obiskuje gledališke predstave, ni nikoli prestopil praga teatra v Ulici Petronio, kar se mi

Dosedanji
umetniški vodja
Franco Però
(levo),
predsednik
Stalnega
gledališča FJK
Francesco
Granbassi
in Serena Tonel,
ki je v tržaški
mestni upravi
odgovorna
za gledališča

FOTODAMJ@N

Kljub virusu 226 dvigov zavese

TRST – Včerajšnje »slovo« umetniškega vodje Franca Peroja je ponudilo priložnost za obračun dela, ki ga je v Stalnem gledališču za Furlanijo - Julijsko krajino opravil v zadnjem letu. Kljub izrednim razmeram, ki so posledica pandemije koronavirusa, je gledališče po svojih močeh ohranjalo stik z občinstvom. Però, tako kot vsi, ki so kdaj sedeli v gledališki dvorani, zaprsega na dogodke v živo, zato se veseli, da jim je kljub vsemu uspelo ponuditi gledalcem kar nekaj tovrstnih gledaliških užitkov: skupno so v lanskem letu našli 226 dvigov zavese. Od 172 ponovitev v Trstu jih je bilo 81 med julijem in septembrom na prostem (na primer v Miramarskem parku), 91 pa januarja, februarja in oktobra v gledališču Rossetti – jeseni so novo sezono odprli s predstavo Norica iz Chaillota (La pazzia di Chaillot, v njegovi režiji), s katero so gostovali tudi v drugih mestih. Skupaj si je dogodke v živo ogledalo 54.000 ljudi (od prodaje vstopnic je gledališče unovčilo 1.100.000 evrov), tiste po spletu pa okrog 70.000 gledalcev.

Però srčno upa, da se bo jeseni sezona lahko začela v dvorani. Kajti gledališko predstavo je treba, tako kot koncert ali filmsko projekcijo, doživeti v živo – v živo jo doživi občinstvo, a v živo jo povsem drugače doživijo tudi igralci, je spomnil. (pd)

Sezono je jeseni odprla predstava La pazzia di Chaillot

SIMONE DI LUCA

V poletnih mesecih so igralci nastopili tudi v Miramarskem parku

SIMONE DI LUCA

seveda zdi nesprejemljivo. Tudi zato smo tja prenesli nekatere predstave iz naše abonmajske ponudbe. »Però priznava, da se prvi poskus ni najbolje obnesel, ko pa so v Kulturnem domu gostili nekoliko bolj alternativne predstave, je bil pretok gledalcev vsakič večji. »Tu mislim predvsem na italijanske gledalce, kajti slovenski – na primer dijaki liceja Prešeren – že itak redno zahajajo v naš teater.«

Sodelovanje s SSG se ni omejilo na »izmenjavo« predstav in dvoran (v veliki dvorani Generali je na primer gostovala ljubljanska Drama s Pandurjevim *Faustom*), saj sta s skupnimi močmi nastali tudi koprodukciji: *Trst, mesto v vojni* v režiji Igorja Pisona in *Grozljiva lepota* v režiji Matjaža Fariča (obe na besedili Marka Sosiča). »Najpomembnejša plat sodelovanja so bili ravno skupni projekti, a v določenem trenutku ti niso bilo več mogoči. Žal mi je, da so nekateri sodelovanje razumeli samo kot izmenjavo dvoran, morda tudi sam nisem bil dovolj prepričljiv.«

Però tudi obžaluje, da mu ni uspelo dati večjega zagona mednarodnemu sodelovanju. Ob slovenskih predstavah bi rad na primer gostil tudi produkcije iz sosednje Avstrije, nekatere od načrtovanih projektov pa bo vsekakor priporočil tudi novemu umetniškemu vodji Paolu Valeriu. Med njimi je tudi želja, da bi hrvaški režiser Ivica Buljan postavil na oder *Zenovo izpoved* Itala Sveva.

Začetek in »konec« z Goldonijem

Prva predstava, ki jo je Però režiral kot umetniški vodja Stalnega gledališča FJK, je bila *Vojna* Carla Goldonija. In ravno bibliofilsko izdajo njegovih memoarov, ki so izšli v 18. stoletju, še za časa Goldonijevega življenja, je predsednik Granbassi včeraj podaril odhajajočemu Peroju. Prav gotovo mu bodo prav prišli sedaj, ko se vrača k svojemu poklicu – režiranju.

Poljanka Dolhar

KNJIŽEVNOST

Nagrajeni roman tudi v brajici in kot zvočna knjiga

LJUBLJANA – Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije je ob dnevu brajice, ki so ga praznovali 4. januarja, prek Zooma pripravila predstavitev mladinskega dela Simone Semenič *Skrivno društvo KRVZ*, ki je izšlo spomladi istočasno v običajni knjižni obliki kot v oblikah, prilagojenih za slepe oz. slabše vidne. Kot so poudarili, se to zgodi zelo redko. Z modro ptico nagrajeni mladinski roman, ki ga je aprila izdala Mladinska knjiga, je hkrati izšel tudi v Braillovi pisavi, zvoku in v t.i. v črnem tisku oziroma v poveča-

nem tisku. Z izidom so obeležili 100-letnico Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSS) oziroma organiziranega delovanja najstarejše invalidske organizacije na Slovenskem. Projekt so sprva načrtovali predstaviti že spomladi, a jim je načrte prekrizal koronavirus.

Kot je uvodoma povedal Dušan Brešar Mlakar iz ZDSS, knjige med slepe bralce običajno prihajajo z enoletno zamudo, tokrat pa so se odločili, da bodo izbrano delo ponatisnili istočasno. K sodelovanju so povabili Simono Semenič z mladinskim delom, ki nima tako neobičajnega besedila, po kakršnih sicer avtorica slovi. Povezali so se tudi z Mladinsko knjigo oziroma urednico mladinskega leploslovja Alenko Veler, ki je povedala, da je bilo zanjo sodelovanje zanimiva izkušnja, iz katere se je veliko naučila o izdajanju knjig za slepe. Povedala je še, da so pri Mladinski knjigi izdali 2000 izvodov, od katerih so jih 1400 že prodali, kar je visoka številka za nova dela.

Knjiga po uredniških besedah kar kliče k objavi zemljevida po skritih kotičkih Ljubljane oziroma po iztočnicah, danih v knjigi, ki jo sama ocenjuje kot enega najboljših mladinskih romanov zadnjega desetletja. Na predstavitvi je sodelovala tudi avtorica, ki je dejala, da je roman pisala bolj za hobi oziroma za sinova Črtomirja in Vitomila in ni mislila, da bo kdaj objavljen.

Knjige za slepe in slabovidne bralce običajno izidejo z zamudo, ker so po besedah Katarine Černe iz ZDSS odvisni od sredstev z razpisov različnih ministrstev in Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (Fiho). Dve knjigi lahko sicer po Marakeških pogodbah prilagodijo za potrebe slepih brez pridobitnih avtorskih pravic, za več pa jih potrebujejo. Kot je dodal predsednik ZDSS Matej Žnuderl, letno v brajico pretvorijo manj kot deset odstotkov knjižne produkcije.

Po besedah filozofa, fotografa in borca za pravice slepih Evgena Bavčarja je Braillova pisava edina možnost pismenosti za slepe. Zvočna sinteza po njegovih besedah ne more nadomestiti brane besede. »Če nam nekdo drug bere, je to pasivno,« je pojasnil.

Pretvarjanje v brajico je zelo zamudno, končni izdelek pa je veliko večji od običajne knjige. Pričujoči roman obsega štiri velike zvezke. Zamudna je tudi izdaja zvočnih knjig. Pričujoča zvočna knjiga traja 6 ur in 52 minut.

GLASBA - Februarja Bend Whitesnake zaključuje trilogijo z blues ploščo

LONDON – Britanska rock skupina Whitesnake je napovedala, da bo 19. februarja izdala novo kompilacijsko ploščo *The Blues Album*. To bo njihov tretji izdelek v nizu, ki so ga poimenovali The Red, White and Blues Trilogy. V njem so lani objavili kompilacijo The Rock Album in Love Songs. Na kompilaciji bo 14 pesmi, s katerimi bodo David Coverdale in sodelavci predstavili bluesovsko obarvane skladbe iz bogate diskografije zasedbe Whitesnake. Vse pesmi so prilagodili sodobni tehnologiji, na voljo pa bodo v digitalnem in CD formatu ter v obliki dvojnega vinila. Plošča bo mešanica uspešnic z lestvic in pesmi, ki so jih objavili na albumih od Slide It In iz leta 1984 do Forevermore iz leta 2011.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SREČKA KOSOVELA

Naša šola,

malo za šalo, malo zares!

Svojo nižjo srednjo šolo Srečka Kosovela zelo dobro poznamo in vam jo z veseljem opišemo; tu preživimo namreč sedem učnih ur, najraje pa imamo vedno odmore! Kakšna pa bi bila naša fantastična šola? Uganite, kaj je zares, kaj pa ni!

Naša šola je poimenovana po slovenskem pesniku Srečku Kosovelu. Ko vstopimo v šolsko poslopje in ko se odpravimo domov, vidimo njegove pisane portrete in doprsni kip v šolski veži. Tu je tudi veliko stopnišče, ki pelje v prvo in drugo nadstropje. Naš razred je v zadnjem nadstropju, medtem ko so risalnica, glasbena in računalniška učilnica v pritličju. Naša šola je precej velika, saj je v isti stavbi tudi italijanska srednja šola, ki nosi ime po tržaškem botaniku Muziu Tommasiniju.

Sara, Giovanna in Giulia, 1. b razred

Naša šola se nahaja na Bazovski ulici, ki je na zgornjem delu Opčin. Všeč mi je, da lahko grem v šolo z avtobusom ali s kolesom. Rad imam tudi razgled na kraško pokrajino, saj me umiri; skozi okna svojega razreda gledam Banovski vrh, gozd in openske hiše. Najlepše pa je, ko se ob šolskem oknu ustavi vrana, golob ali vrabček in poslušam, kaj obravnavamo pri pouku. Všeč mi je, da je srednja šola blizu vrtca in osnovne šole, ki sem ju obiskoval v prejšnjih letih; počutim se kot doma, saj že dolgo let poznam nekatere svoje sošolce in smo dobri prijatelji. V bližini šole so tudi picerija, sladoledarna in prodajalna kebaba: včasih se po pouku ustavimo in si vzamemo prigrizek!

Natan, Andrej in Ivan, 1. b razred

Najina fantazijska šola je zelo velika: ima 50 učilnic in v vsakem razredu je 20 učencev. To pomeni, da našo izmišljeno šolo obiskuje kar 1000 srednješolcev! V pritličju je prehod, ki vodi v drugi del poslopja; tu sta knjižnica in celo knjižarna! Med odmorom lahko učenci berejo knjige v posebni, bralski sobi. Pred vhodom v šolo sta avtobusna postaja in šolska slaščičarna, kjer si učenci kupujejo slastne malice.

Emil in Štefan, 1. b razred

Na našem šolskem dvorišču je veliko visokih lip in ena zelena smreka. Šolsko pročelje je prepletkano v sivo

in modrozeleno barvo. Pred šolskim vhodom so štirje veliki stenski murali; na prvi sliki sedita dva otroka na oblaku in gledata obzorje. Druga prikazuje Kras in morje, na njej so napisani verzi našega pesnika Srečka Kosovela. Na ostalih dveh poslikavah vidimo notno črtovje in baletke, ki plešejo. Našo šolo obiskuje šest razredov; vsak razred ima drugačen urnik za vhod in izhod ter ima svojo zbirno točko na dvorišču. Letos se moramo na šoli držati strogih pravil; to leto je malo posebno, ampak se na šoli lahko srečamo in se skupaj zabavamo!

Sara, Giovanna in Giulia, 1. b razred

Najino domišljijško šolsko dvorišče ima na tleh ledeno ploščo, iz katere kukajo ven barvane rožice in štiriperesna deteljica. Če se komu spodrsne in pade, se ne poškoduje, ker ga rešijo leteče preproge. Po dvorišču se sprehajajo živali, knjige in leteče klopi. Drevesa so barvana in na njih visijo sladkarije. Tudi šolsko pročelje se bohoti v mavričnih barvah. S tleskom prstov se odprejo magična vrata na notranje dvorišče, kjer se po zraku vozijo leteča prevozna sredstva in zračni baloni. Na steni visi vremensko kolo, ki vsak dan spreminja šolsko vreme: dežuje, sneži, sonce sije, je oblačno ali pa vetrovno.

Lara in Danja, 1. b razred

Da vstopiš v našo šolsko telovadnico, moraš prehoditi dolg hodnik, ki ima veliko oken. Na koncu hodnika je veža, ki vodi v dve slačilnici in telovadnico. Tu notri so štirje koši, dva nogometna gola, na steni visi velika modra blazina, na sredini pa je odbojarska mreža.

Rafael in Bastian, 1. b razred

Najina domišljijška telovadnica je zelo velika, z velikim nogometnim igriščem. Ob tem je tudi prostorna kolesarska proga z različnimi skoki in plezalska stena, visoka 50 metrov! Ko se splezaš do vrha, se lahko odločiš za eno izmed naslednjih možnosti: lahko se spustiš po norem toboganu, lahko zajašeš zmaja ali pa skočiš v globok bazen, v katerem te voda posrka v podzemni tobogan. Na koncu tega je vzmetna deska, ki te odbije na nore trampoline!

Vincenzo in Matija, 1. b razred

Božič v koronačasu

Za božične praznike smo učenci srednje šole Srečka Kosovela vsako leto prirejali božično prireditev, da bi si osebno segli v roke in si iz srca voščili. Tokratni prazniki so za vse nas nenavadni, zato smo se odločili, da bomo božično vzdušje na šoli pričarali drugače.

Letošnji veseli december se je na šoli začel s pripravo posnetka, na katerem prav vsi, učenci, profesorji, ravnateljica, vsi v tajništvu ter šolski sodelavci, plešemo slavno popevko Jerusalema v božičnih oblačilih in ob spremljavi kraguljčkov. Posnetek smo nato delili na šolski spletni strani. Poleg tega smo učenci 1. b razreda napisali pristržna voščila za svoje bližnje, pa tudi za tiste, ki se v tem obdobju počutijo osamljene. Preko radijske oddaje na Radiu Trst A smo jih poslali tako, da jih lahko slišijo in prejmejo tudi tisti, ki jih med prazniki ne bomo videli v živo. Učenci 2. a razreda smo se pomerili v petju slovenskih popevk: besedila pesmi smo najprej prebrali in analizirali, nato smo posamično pripravili krajši nastop in se ob petju, plesu in še marsičem drugem zelo zabavali. Za božični čas smo se odločili, da pripravimo še krajši izvod šolskega časopisa in ga delimo na naši šolski spletni strani; sestavili smo božične križanke, napisali smo nekaj božičnih receptov, da bi se med prazniki posladkali, ter se preizkusili v pisanju božičnih voščil in misli v različnih jezikih. Upamo, da bo šolski časopis marsikoga razveselil in mu krajšal praznične popoldneve!

Zadnje dni pouka pred božičnimi počitnicami smo nekateri razredi na šoli pisali božične voščilnice: vsak od nas je izžrebal ime enega sošolca ter profesorja, kateremu je moral napisati srčno voščilo in ga obesiti na božični drevček. V božičnem času brez objemov smo se tako počutili vsi združeni in smo si na edinstven način olepšali praznovanje!

Vaje za božični ples

Letošnji obisk prvih razredov na openskem spomeniku

Projekt WWF

Učenci prvih razredov so v mesecu novembru o okolju, ki jih prireja organizacija WWF. Po spoznali različne vrste naravnega in umetnega okolja, stopkih izdelave vsakdanjih predmetov. Razmislili življenje bolj ekološko in naravi prijazno. V drugi trajnostni ribolov in spoznali okoljevarstvene tipe in mehužki.

Gledališče, ki zbližuje

Oba druga razreda sta v prvem šolskem polletju je vodil priznan dramski igralec in gledališki pedagog Moj jezik so učenci enkrat tedensko osvajali gledališke Butalci Frana Milčinskega. Besedilo so preoblikovali v gledališki dogodek na podlagi ene zgodbe: zaradi izredne desk ne bodo osvojili, je pa končna produkcija vidna in ima nešteto preoblek, za koronačas je spletna oblika.

Domišljijška ilustracija Opčin

NASTJA FERLUGA

Domišljijška ilustracija Opčin

LEJLA CUNJA

Obisk spomenikov in spoznavanje naše zgodovine

Ob dnevu spomina na vse mrtve obiščemo vsako leto spomenike padlim med drugo svetovno vojno: prvi razred se po navadi poda na sprehod do openskega spomenika in openskega streljšča, drugi razred pa se odpelje do bazovske gmajne. Tretješolci se z avtobusom odpravijo v Trst in obiščejo tržaško Rižarno; vsi razredi pripravijo ob ogledu spomenikov recitacije in branja, s katerimi se spominjajo žrtev fašizma in se tako zavedajo pomena zgodovinskega spomina.

Letos smo se v petek, 30. oktobra, do openskega obeležja odpravili le učenci prvih razredov, saj je bil obisk ostalih spomenikov zaradi izrednih razmer onemogočen. Učenci 1. a razreda smo pripravili branje odlomkov, učenci 1. b razreda pa smo recitali venček poezij Karla Destovnika – Kajuha. Padlim smo poklonili tudi cvetje in jim posvetili enominutni molk. Po obisku smo v razredu napisali svoje vtise, nekateri pa smo raje narisali ilustracijo ali strip.

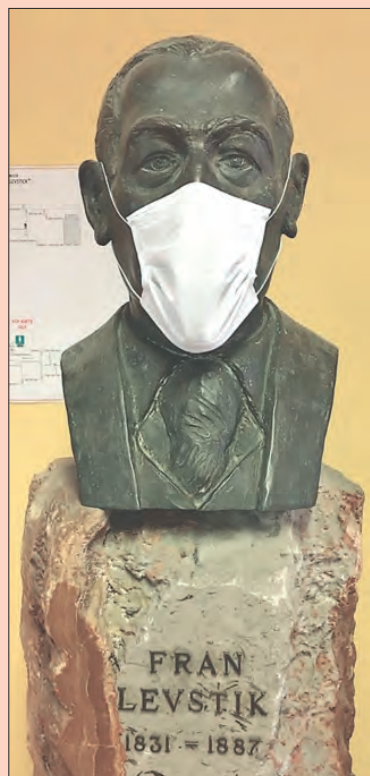
Lanski drugošolci na bazovski gmajni

niku

u prislunili nizu zanimivih predavanj pletni učilnici Google Classroom so olja ter izvedli krajšo delavnico o po- is so, kako bi lahko bilo naše vsakdanje m delu projekta so se osredotočili na e ribolova ter prehranjevanja z ribami

2 letju sledila gledališki delavnici, ki jo lagog Gregor Geč. V sklopu projekta edališke veščine ob literarni predlogi valji v gledališko akcijo in ustvarili gle- srednjih razmer učenci letos oderskih dna na šolski spletni strani: gledališče lika verjetno najbolj primerna!

NIŽJA SREDNJA ŠOLA FRANA LEVSTIKA

Naša krasna šola

*Letos je v šoli prava zgaga,
šola skače kakor žaba.
Cele dneve z masko gor,
nihče ne sme je dati dol.
Sošolcev več ne smemo tikati,
roke moramo lepo umivati.
Upamo, da se virus čimprej konča,
da se bomo spet družili doma,
spet se bomo veselili,
mask ne bomo več nosili.*

Karin, Stefania

Šola mi je zelo všeč, ker se ob učenju zelo zabavamo. Profesorji so zelo simpatici. Vsaka učilnica ima veliko interaktivno tablo ali televizor.

Borut

V šoli se počutim zelo lepo, ker se med odmori zelo zabavamo. Nekoč je zasnežilo in smo se kepali tudi z nekaterimi profesorji. Profesorjev se ni treba bati, ker so vsi zelo prijazni.

Nika

Zelo rada hodim v šolo, ker se s svojimi sošolci dobro razumem in se skupaj zabavamo. S šolo hodimo na številne izlete, na zelene in bele tedne. Letos se zaradi Covida žal le malo premikamo, a nam je vseeno uspelo iti peš v Miramar. Šolsko osebje in profesorji so zelo prijazni, zato nam je v šoli še lepše.

Gaja

*Ta šola je krasna, velika
in polna dobrih ljudi.
Igrišče je veliko
in vsaka profesorica
nam dobro želi.
Lepo se imamo
in pridno se učimo.
Stranišča so krasna
in delujejo vsa.
Radi se imamo
in na šolskih
predstavah igramo.*

2. razred

Naša šola

Šola na Proseku je zelo velika. Ko je odmor, se igramo na velikem vrtu. Letos se učimo dva nova predmeta: nemščino in državljansko vzgojo. Šola ima tri nadstropja in veliko telovadnico. Na žalost letos ne smemo hoditi na izlete.

Christian, Ilya, Jakopo Faverio

Izlet v Piran

Naša šola vsako leto organizira veliko izletov. V lepem spominu nam je ostal izlet v Piran, kjer smo spoznali učence italijanske šole Vincenzo e Diego de Castro in tako odkrili, da je tam italijanska manjšina. Po ogledu šole in mesta smo se tudi kopali v morju. Na izletu smo se imeli zelo lepo in smo srečni, ker smo še v stiku z učenci italijanske šole.

Ilari, Nika, Nicole

Martinov sejem

Dva tedna pred sv. Martinom na šoli izdelujemo različna ročna dela, ki jih potem prodajamo na sejmu. Pripravljanje izdelkov je zelo prijetno in smo vedno uspešni. 11. novembra gremo na Kržado in postavimo stojnico.

Evelyn, Gaja

Podnebni štrajk

Na naši šoli se zelo aktivno ukvarjamo s podnebnimi spremembami: profesorji nas o tem učijo in nas vzgajajo v spoštovanju okolja. Udeležili smo se tudi podnebnih štrajkov, za katere smo pripravili plakate z različnimi gesli. Mislimo, da je to zelo pomembno, ker smo tudi sami odgovorni za okolje.

Ivan, Samuele, Serghej

Projekt WWF

Kljub temu da so letos prepovedani vsi izleti, smo se lahko udeležili lepega pohoda v Miramar. Vodičko smo počakali pri kontovelski mlaki in smo se res čudili, ko nam je povedala, da je mlaka umetna. Nato smo se sprehodili po ribiški poti vse do Miramara. V Miramaru smo si ogledali boje, ki so trajnostno gojišče klapavic. V parku nam je vodička tudi povedala žalostno zgodbo Maksimiljana. Pot nazaj gor do šole je bila kar huda, a smo jo v lepem vremenu prehodili. Na šolskem vrtu smo imeli nato še delavnico o trajnostnem ribolovu. Zadovoljni smo, da smo se udeležili tega lepega izleta.

Borut, Mattew

Umetniško ustvarjanje ob DEKD

Vsako leto sodelujejo učenci naše šole pri Dnevh evropske kulturne dediščine; letos so bili posvečeni tržaškemu Narodnemu domu, saj smo 13. julija obeležili 100-letnico njegovega požiga. Pri pouku umetnosti in upodabljanja so tretješolci s profesorico Volpi obravnavali zgradbo narodnega doma in si podrobno ogledali njegovo pročelje. Posebej jih je zanimal simbol čebelnega panja: oblikovali so različne predmete, kot so obleke in drugi modni dodatki, s simbolom Narodnega doma.

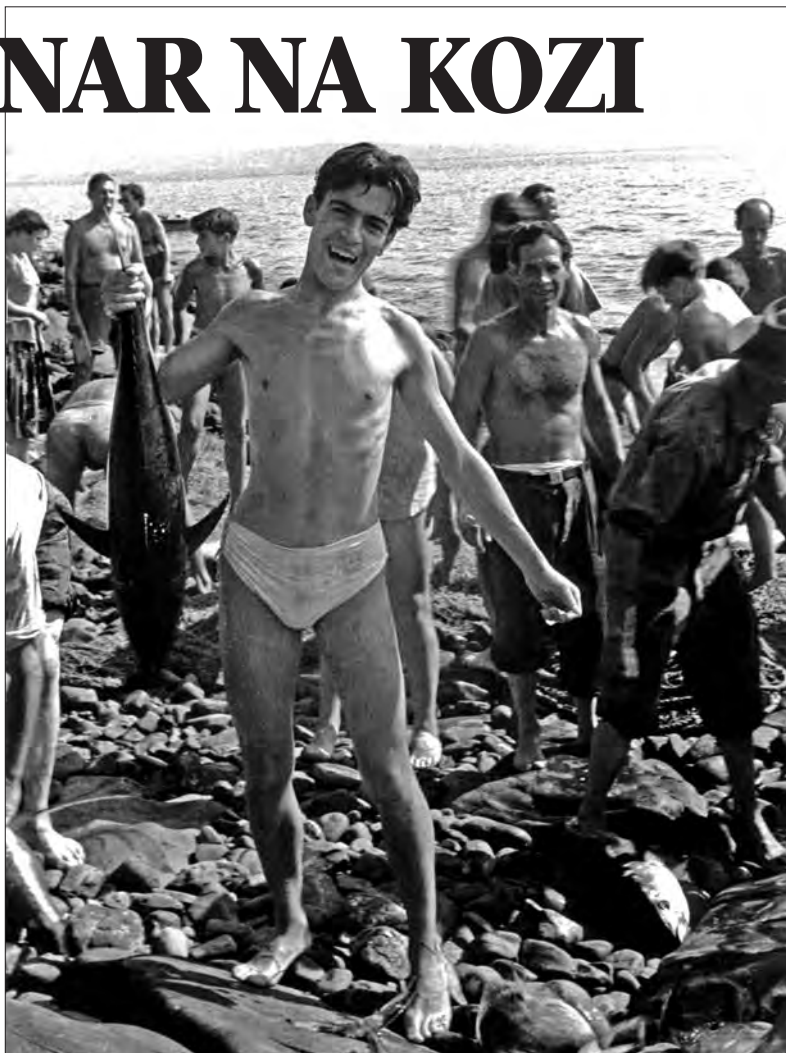
Filmska delavnica

Učenci obeh prvih razredov so v sredo, 9. decembra, sodelovali pri zanimivem projektu Filmska vzgoja, ki ga je organiziral goriški Kinoatelj v sodelovanju s Festivalom animiranega filma Animateka iz Ljubljane. Z Matejo Zorn, vodjo izobraževalnih projektov Kinoatelja, so si učenci ogledali sklop animiranih filmov in se o njih pogovorili. Filmsko opismenjevanje je bila za učence zanimiva izkušnja, ki je prikazala drugačno razumevanje in sprejemanje sveta, obenem pa je v njih spodbudila kritično razmišljanje in ustvarjalnost.

MORNAR NA KOZI

Miroslav
Košuta

18

Na junijskih volitvah leta 1949 se je Komunistični partiji postavila po robu Ljudska fronta, tata pa je bil toliko nor in neodgovoren, da si je upal sprejeti kandidaturu na tej listi titofašistov, kot je med pljuvanjem zmerjala večina včerajšnjih Titovih borcev.

Neizbrisno je volilno zborovanje, na katerem sta govorila Bortolo Petronio in Franc Štoka. Z njim mi je globina razkola dokončno segla v zavest. K Splacnim, kjer je mrgolelo *vidalijevecev*, je pripeljal staromodni odkrit kamion in parkiral ob vodovodni pipi pred Božnevimi. Ko sta se govorila s tatom in še kom povzpela nanj, so se skupine iz gostilne počasi in na videz malomarno preselile na višji prostor pred trafiko in Bernardo.

Od napetosti ne vem, kaj je tata rekel, v dnevniku pa je pisalo, da »zborovanje v Križu je otvoril domači kandidat Ljudske fronte, ki je dal v svojih besedah duška svoji boli, ko je ugotovil, da je zavladal na vasi razdor, ter je ožigosal Vidalijeve razbijače, katerim je že samo navzoče ljudstvo pokazalo, da so na zgrešeni poti«.

Ljudstva je bilo res veliko, le da ga je bila večina na nasprotni strani. Napetost je rasla s tuljenjem in žvižganjem spred trafike, ko pa je zagrmel Franc Štoka, sta se tuljenje in žvižganje prelili v rjovenje. Še slišim, kako njegove besede parajo ozračje ko bliski:

»In ti, Lempo, ki si nosil črno srajco, pridi bliže! Ti bom jaz povel, kje si bil ti, kadar smo se mi borili proti fašizmu, bili zaprti v Coroneu, na

Trematih, internirani po Italiji!«

Črno srajco je v vasi nosil marsikdo in štirje Lempotovi so bili v partizanih, v nasprotju z drugimi pa so bili obremenjeni z dejstvom, da so imeli v sorodstvu črno ovco Dorota, enega najhujših fašistov na Krasu. Imenovani Lempo je z roko ob ustih nekaj vpil v odgovor, potem s isto roko zamahnil, ko da ni vredno besed, in stopil proti gostilni. Štoka pa ga ni spustil:

»Si ratal žejen? Se boš skril v oštarijo?«

Izza stare šole so prileteli kamni in zabobneli po karoseriji, treščilo je nekaj steklenega, menda kozarec, Franc Štoka, tovariš Rado, pa ni počenil za kabino, ampak se je izzivalno povzpел nanjo, da je zaječala, velik kakor je bil, v mojih očeh pravi velikan, je s prstom, uperjenim v posameznike, pral drugega za drugim. Polagoma je rjovenje pojemale, tudi kamenja je zmanjkalo, ko da so nekdanji tovariši kontovelskemu ribiču in borcu priznali vsaj pogum in pravico govora.

Stal sem na kamnitem stolu pred Splacnimi, na katerem je Cesarica ob nedeljah prodajala kremšnite, da sem lahko škilil proti Bernardi, ko pa so začele frlet skrličke, ki zavijajo nepredvidljivo, sem se umaknil v notranjost vhoda in imel pred očmi le govorika. Še leta pozneje sem obžaloval, da nisem Meštrovič, da bi utelesil njegovo moč in revolucionarno ihto.

Potem je bilo 5. junija še veliko volilno zborovanje na novem Stadionu 1. maj. *Primorski* je napovedoval začetek ob 14.30, po govorih tov.

Laurentija in tov. Štoke prosto zabavo in ples, ob 17. uri pa nogometno tekmo Ponziana Lj. – Dinamo. Nogometni klub Amatori Ponziana je igral tedaj v prvi jugoslovanski ligi in bil protiutež Triestini v italijanskem prvenstvu.

Kandidirani tata je sedel v prvi vrsti kot Branko Babič, dr. Jože Dekleva, Bortolo Petronio, govorika in drugi voditelji, ob tatu kajpada jaz, a pred mano, tik pred mano na klopi zagrebških igralcev slovit reprezentant Woelfel, ki je dajal tudi po štiri gole na tekmo. Prizadelo me je, da so dinamovci proti lepim tržaškim dresom igrali v spranih koteninastih bluzah z elastiko v pasu. Kljub temu so dali prve tri gole in le pred koncem tekme širokosrčno odprli vrata za dva zadetka domačih.

Prišel je dan volitev in partija je znova dokazala svoje organizacijske sposobnosti. Skupine mladih so hodile iskati svoje volivce po domovih in tako smo z borjača gledali, kako sta dva krepka fanta vlekla med sabo Cvetka Pičjolina, ki so se mu zapletale noge in jezik, je pa le še bil toliko pri sebi, da je proti nam zaklical:

»Jaz sem za delavce! Živijo Stalín!«

V vasi je partija zmagala premočno, saj je zbrala 576 glasov, tata jih je izpulil samo 82, komaj vsakega trinajstega. Krščanska demokracija se je z istrskimi begunci in 104 glasovi zasedrila kot druga stranka v vasi, a lipova vejica Slovenske demokratske zveze in stric Kristjan Tence sta prejela natanko 100 glasov, čez štiri leta pa 99, ker je medtem umrl Nenka. Med domačini ni bilo skrivnosti, kdo je za koga, priliv *ežulov* pa je omogočil, da nobena od štirinajstih strank ni ostala brez volivcev, ne tedaj ne pozneje.

Kominform ni razbil le vasi, ampak tudi veliko družin. Tako se je zgodilo pri Sv. Roku, da je bil oče od lipe ali od *vjerha*, kot smo tudi pravili tistim, ki so dišali po kadilu, sin ali dva

Tata, ki je zaradi pomanjkanja dela presedlal med tesarje, je velikokrat šel mimo, da je kritično precenil gradnjo in navrgel kakšno pikro. Med udarniki, ki so morali za gradbeni material takoj spočetka prispevati vsak po eno mesečno plačo, je izstopal Luigi Sedmakov, ki se je sam obdavčil za dve plači. Morda bi se našel še kak podoben primer, ampak Luigi je bil mamin sorodnik in prijatelj iz otroštva, zato smo bili o njem sproti na tekočem.

Ko je zgradba krepko rasla iz tal, je mimo dočeti tata seveda spraševal:

»Kdaj bomo plesali?«

Odgovor je bil zmeraj isti:

»Ma ne ti, Katica, te more ošlja udart! Rajši vele zažgemo!«

Pa so dokončali hladno, škatlasto zgradbo, nekakšen hangar, za silo razgiban s terasastim prizidkom, z vso svojo podobo in dušo spomenik udarništvu, v čast pridnim rokam in odtrgovanju od ust. In prišel je dan slovesne otvoritve in po govorancah tudi prvi ples in med njimi, ki so se prvi zavrteli, je bil seveda tudi Katica, kot je napovedal. Bratje Krajci, Lempoti, Frančko iz Tripoli, Laharnar in kar je bilo še drugih trdnih kominformistov, so se zadovoljno smehljali, dobrosrčni Luigi je celo sprejel ponujeno pravno *otavo* – tako je tata ponoči razlagal mami – verjetno pa je šlo vsaj za *kvartin*, če že ne liter, čeprav res samo po osminkah, kot običajno: eno otavco sem plačal jaz, pole je plačal eno on ... In med to razlago sem že vnaprej slišal mamo, kako bo zaključila:

»Ja, ma z dvema otavami ne bi bil okanferan!«

Po navadi je tata priznal še tretjo, kaj več le redkokdaj.

Dvorana je imela na dnu ozek in nekoliko previsok oder, na nasprotni strani nad vhodom pa galerijo, ki je nam mladim težila dušo. Na njej

Tudi Križ je imel svojo godbo

za Vidalija, tretji *babičan*. Uboga žena in mati si je lajšala dušo v pogovorih z našo mamo. Nekoč sem slišal, da je na običajni *kako je kaj* globoko vzdihnila:

»Eh, Karla moja, snuči so nazaj leteli piati!«

Mene pa je obšla zlobna misel, kolikokrat na leto bi zanje moral biti Miklavž. Tata je namreč kar nekajkrat kupil krožnike na Akvedotu, ker se ni mogel upirati njihovemu žvenketanju v rokah spretnih sejmarskih prodajalcev, doma pa jih je slovesno razglasil kot Miklavžovo darilo za mamo.

Zgodilo se je celo, da so tatu neke noči čakali na vrtu pod češnjo, da ga obesijo. Pri tem so nam pohodili ves motovilec, ne da bi ga dočakali, ker je prav tisti večer prišel čudežno zgodaj domov. Menda so bili trije in mladi. Neznanim fantom je v mislih odpustil, ker jih je opravičeval s partijskimi direktivami.

Eden od njih, knojevec Gigi Bruži, se mu je čez leta izpovedal in opravičil, češ da so ga z obešenjem hoteli samo prestrašiti:

»Anti ne misliš, da bi te zares?«

In postala sta prijatelja, da mu je Gigi celo pisaril pozdrave z izletov. Tata je vsako zamero odplaknil s kozarcem ali dvema.

Zidava Ljudskega doma

Med najpomembnejše podvige vasi v vojnih letih nedvomno spada zidava Ljudskega doma. Nikakor ga ne kaže ocenjevati po videzu, ki je vse prej kot dopadljiv, ampak predvsem z zavestjo, da je zrasel iz udarniškega dela, ob samopriskupkih in vsakršnih žrtvah velikega dela vaščanov, ki so do konca in dlje verjeli v Moskvo.

Predvolilna ihta levice: Ljudska fronta in Komunistična partija sta s svojimi dvojezičnimi plakati prelepili kar celo stavbo

so čepele vaške srake, ki so obirale vsak ples in vsak par, naslednji dan, če že ne isto noč, pa raznesle, kdo se ženi s kom in katera je malovredna in kateri je baraba. Jaz sem prihajal med prvimi, odhajal z zadnjimi, ker sta v orkestru igrali Silvana in Romilda, obe harmoniko, po splošnem mnenju lepi in ena bolj pridna od druge, prijatelj Gino pa trobento, ki je zvenela ko nebeške fanfare. Skoraj pa ni bilo večera, da ne bi moral požirati očitkov, da nisem tak plesalec kot tata – *ma prov ne!* – mojster valčka, ki ga tudi novi plesi z rokenrolom vred niso zmedli. Meni je bilo ob njegovem spakovanju tem bolj nerodno, čim večje odobravanje je želo.

Pa še po nečem spada tata v zgodovino Ljudskega doma: v njem je na osmi marec vaški AFŽ vsako leto priredil večerjo s plesom, in to samo za žene – častni gost in edini redno vabljen moški je bil tata, ki je tega dne slavil rojstni dan. Zdi se mi, da je mama običajno ostajala doma, tata pa je hudo živ, kot bi rekel on, a na moč hrupen prikolovratil pozno ponoči, kadar že ne rano zjutraj. Njegov prihod nas je seveda zbudil in zagotovo smo vsakikrat slišali:

»In kaj je rekel Luigi? Da ne bo Katica plesal?«

SE NADALJUJE

Iz knjige *Mornar na koz*
(Mladinska knjiga, 2016);
na voljo v vseh slovenskih knjigarnah
in na spletni strani www.emka.si

Goriška

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Delo službe za žrtve mobinga v lanskem letu

Zaradi prepovedi odpustov še več pritiska na uslužbence

V letu pandemije je pri goriški službi za podporo žrtvam mobinga in psihološkega nasilja v službenem okolju zaprosilo za pomoč 64 ljudi. Obračun dela brezplačne službe, ki jo na podlagi sporazuma z goriško občino upravlja društvo SOS Abusi Psicologici, kaže na prisotnost raznolikih težav tudi v obdobju pandemije, tako v javnem kot v zasebnem sektorju. V lanskem letu se je število prosilcev pomoči namreč zvišalo: v letu 2019 so jih našli 53, lani pa 11 več. V obdobju popolnega zaprtja, ko je služba delovala samo na daljavo, so uporabnikom nudili podaljšan urnik za kolokvije.

V letu 2020 je goriška služba torej zabeležila rastoč trend uporabnikov, ki prihajajo tudi iz Trsta. Čeprav spada služba za žrtve mobinga pod Deželo FJK, ima trenutno izpostave v Vidmu, Pordenonu in Gorici, ne pa v glavnem mestu. Od skupnih 64 oseb, ki so jim lani prisluhnili na sedežu v goriškem centru Lenassi, je 46 žensk in 18 moških. Polovica uporabnikov (32 ljudi) je starejših od 51 let. Pomoč je poiskalo še sedemnajst ljudi med 41. in 50. letom, trinajst med 31. in 40. letom ter dve osebi, mlajši od 30 let. Približno ena tretjina vseh uporabnikov (štirinajst žensk in šest moških) je goriško službo obiskala več kot enkrat. Enajst oseb je zaposlenih na Deželi oz. na občini, osem v šolstvu ali zdravstvu, trinajst na področju industrije, šestnajst na trgovskem področju, štirje pa v zasebnem zdravstvu ali šolstvu. Nekaj manj kot polovica uporabnikov, t.j. 28 oseb,

ima univerzitetno diplomu vsaj prve stopnje, 24 jih ima višješolsko diplomu, enajst jih je zaključilo nižjo srednjo šolo, ena oseba pa je zaključila samo osnovno šolanje. Skoraj v vseh primerih (62 na 64) so osebe, ki so prosile za pomoč, zaposlene s pogodbo za nedoločen čas.

»Zakaj je kar polovica uporabnikov v starostni kategoriji nad 50. letom? To je posledica dejstva, da imajo starejše osebe boljše pogodbe, take, ki jih dosti bolj zavarujejo pred delodajalcem. Zaradi tega so ti zaposleni pogosteje tarča marginalizacije, s katero jih delodajalec skuša "prisiliti", da dajo odpoved. V tem obdobju, ko velja prepovedi odpuščanja, so ti pritiski še močnejši,« podatke tolmači odvetnica in koordinatorica goriške službe Teresa Dennetta.

V obdobju, ki so ga zaznamovale omejitve zaradi koronavirusa, so uporabniki prosili za pomoč iz več razlogov. Zanimalo jih je, kako lahko zaprosijo za delo na daljavo in kaj naj naredijo, če je prošnja zavrnjena; kako lahko uporabijo proste dneve, da se zaščitijo pred pandemijo, kako se lahko vrnejo spet v službo po obdobju dela od doma in premostijo ovire, ki jim jih postavljajo nadrejeni; kako se lahko branijo pred obveznim delom na daljavo, če nimajo ustreznih zadolžitve; kako naj se vedejo, če jih podjetje med delom na daljavo nadzira preko spletne platforme; kako naj postopajo, če nadrejeni zahteva stalen in obsesiven spletni ali telefonski stik med delom na daljavo. Pri goriški službi za žrtve mobinga se torej nadejajo, da bi usluž-

Vhod centra Lenassi

BUMBACA

bencem, ki iz raznoraznih razlogov doživljajo hudo stisko, pomagali. Zaposlujejo namreč odvetnico, psihologa in zdravnika medicine dela. V letu 2020 so trije strokovnjaki imeli skupno 181 srečanj, od katerih jih je bilo 117 na pravnem področju, 54 za psihološko pomoč in deset srečanj z zdravnikom medicine dela.

Koordinatorica Dennetta poziva družinske zdravnike in sindikalne predstavnike k tesnejšemu sodelovanju s službo. »Če zdravnik zazna, da ima oseba težave zaradi službenih razlogov, naj pacienta napoti k službi za podporo žrtvam mobinga. Tu ljudje najdejo brezplačno pomoč strokovnjakov, ki jim sledijo, dokler je to potrebno. Naj bo ta služba res referenčna točka za ljudi, ki trpijo zaradi ustrahovanja na delovnem mestu,« poziva Teresa Dennetta. Pristojna občinska odbornica Marilena Bernobich ocenjuje, da gre za »pomembno službo, preko katere lahko ljudje, ki so v stiski zaradi odnosov in dogajanja na delovnem mestu, dobijo močno psihološko in pravno podporo«. V tem obdobju, ki ga zaznamujejo ukrepi zaradi koronavirusa, ima ta služba po besedah odbornice še večji pomen. »Občina jo bo zato še naprej podpirala in ji nudila prostore v centru Lenassi,« pravi. Tudi župan Rodolfo Zibera izraža svojo podporo službi. »Glede na spremembe, ki smo jih lani doživeli in jih še bomo tudi v svetu dela, je vloga čuvaja, ki pazi na pravice zaposlenih, ključnega pomena. Zahvaljujem se tistim, ki zavzeto in profesionalno delajo v ta namen,« zaključuje Rodolfo Zibera.

Služba za podporo žrtvam mobinga, ki se v italijanski imenuje Punto di ascolto Antimobbing, ima svoj sedež v Ulici Vittorio Veneto št. 7; dosegljiva je po e-pošti (antimobbing.gorizia@gmail.com), tel. 0481-383515 in na spletni strani www.antimobbinggo.it. Na voljo so srečanja v živo ali po telefonu. (cost)

TRŽIČ - Občina Na pokopališču na razpolago še 870 žarnih niš

V Trziču so povečali zmogljivost pokopališča z izgradnjo dveh novih žarnih sten s skupno 870 nišami, obenem so ohranili isto ceno za njihov najem. Družine za 35-letno obdobje plačajo 292 evrov ob prevzemu žarne niše in zatem 146 evrov na leto. Občani, ki imajo preko 75 let, lahko vnaprej sklenejo pogodbo za najem žarne niše.

Ob vhodu na pokopališče so pred kratkim namestili nov informativni totem, ki bo začel delovati z današnjim dnem. Na njem bodo na razpolago interaktivni zemljevid pokopališča, s pomočjo katerega bo mogoče ugotoviti, kje se nahajajo posamezni grobovi.

Marca oz. aprila bodo obnovili vhod pokopališča, še pred tem bodo prenovili sanitarije in kapelo. Pred približno enim mesecem so pokopališče opremili s sistemom za video nadzor, ki je bil potreben, ker je v preteklosti prišlo do številnih krajevinskih črk z grobov. Občinska uprava poleg tega namenja posebno pozornost vzdrževanju zgodovinskih grobnic, za katere skrbijo občinski uslužbenci. Pristojna občinska odbornica Giuliana Garimberti se zahvaljuje vsem občinskim uslužbencem, ki delajo na pokopališču in so med drugim vedno na razpolago obiskovalcem pri iskanju grobov.

Nemec za dvolastnike

Za problematiko dvolastnikov na slovensko-italijanski meji se je zavzel tudi goriški poslanec Matjaž Nemec, ki je na vlado naslovil poslansko pobudo, naj imetnike zemljišč in lastnine v sosednjih državah nemudoma umesti med izjeme za prehajanje državne meje, brez ukrepa karantene ali negativnega covid testa. »Ob prvem valu, ko še nismo imeli izkušenj ravnanja v epidemiji, in je bilo treba tudi glede omejevanja prehoda državnih meja odreagirati hitro, je bilo še nekako za razumeti pretiranost omejevanja prehodov,« je v pobudi zapisal poslanec in v nadaljevanju dodal, da se ob tretjem valu in skorajda enoletni izkušnji epidemije, pa se ponovno omejevanje prehodov državne meje, brez uvida na razmerja in obveznosti, ki jih imajo prebivalci ob meji v povezavi s sosednjimi državami, »ne dozdeva več kot spodrsljaj, temveč ignoranca vlade, ki številnim državljanom in državljanom Slovenije povzroča veliko škodo«. V že tako težki situaciji, v kateri so se znašli prebivalci obmejnih področjih, pa tovrstni nesmisli z omejevanjem okužbe – ko lastniki potrebna sezonska dela opravljajo sami ali njihovi ožji družinski člani – nimajo veliko skupnega. Še več, od vseh ostalih »ad hoc« sprejetih odločitev vlade, ki se ves čas spreminjajo, se med ljudmi ustvarja vse več zmede ter širi vse večji dvom v strokovnost sprejetih ukrepov,« je vlado opozoril Nemec. Na problematiko dvolastnikov sta vlado sicer že v petek opozorila novogoriški župan Klemen Miklavčič in briški župan Franc Mužič. Odgovora po naših informacijah še nista prejela. (km)

Šola bo potresno varna

Deželni prispevek v višini 1.030.000 evrov bo Občina Ronke namenila prilagoditvi stavbe osnovne šole Brumati protipotresni zakonodaji. Ronška občina je preverila stanje vseh šolskih stavb na občinskem ozemlju. Izkazalo se je, da je zgoraj omenjeno osnovno šolo, ki so jo zgradili leta 1960 v Romjanu, treba prilagoditi novim predpisom. Med podrobnejšimi raziskavami so ugotovili, da je treba na novo zgraditi streho in utrditi stebre, ki podpirajo stavbo na štirih hodnikih šole. Dela bi lahko potekala med poletjem leta 2022, treba pa je upoštevati, da je tudi birokratski postopek precej dolgotrajen. »Občina še naprej vlaga v šole, saj smo mnenja, da je to etična izbira, predvsem v tem težkem obdobju. V zadnjih letih smo na tem področju investirali skoraj 7,5 milijona evrov, kar pomeni, da verjamemo v izobraževanje naših mladit, ki so naša prihodnost,« pravi ronški župan Livio Vecchiet. Med šolskimi stavbami, v katere je ronška občina posebej investirala v prejšnjih letih, je tudi osnovna šola s slovenskim učnim jezikom v Romjanu.

Klikni in prisluhni

Tržiška knjižnica od današnjega dne spet nudi svojim najmlajšim pravljice po spletu. Vsako sredo ob 16.30 bodo preko spletne platforme Webex knjižničarji prebirali zabavne, pustolovske in fantastične zgodbe. Virtualna srečanja Clicca&Ascolta so namenjena otrokom od 3. leta starosti, za prijavo je na naslov elektronske pošte biblioteca@comune.monfalcone.go.it. Za dodatne informacije sta na voljo telefonski številki 0481494373 in 3383772420.

NOVA GORICA - Odločitev sodišča v zadevi Margerita

Šesterici nižja kazen

V nočnem lokalu so zlorabljali bolgarska dekleta za prostitucijo in prali denar

Višje sodišče v Kopru je deloma ugodilo pritožbam obrambe obtoženih v zadevi Margerita ter nekoliko znižalo kazni šesterici, ki se je zagovarjala zaradi zlorabe prostitucije in pranja nezakonitega zaslužka. Po včerajšnjem poročanju Primorskih novic domnevno vodjo nezakonite dejavnosti Heidi Schwarz tako namesto šest čaka pet let zapora.

Višje sodišče je po seji sredi novembra odvetnikom obrambe le deloma ugodilo, v celoti pa je ugodilo tožilstvu glede izreka enotnih denarnih kazni. Senat višjih sodnikov je Heidi Schwarz enotno zaporno kazni znižal na pet let zapora. Obema bolgarskima državljanoma, ki sta v Novo Gorico iz domovine pripeljala več deklet, so kazni s petih let znižali na štiri leta enotne zaporne kazni. Viktorju Bolčini, ki je vodil klub Margerita, so kazni znižali iz pet let na tri leta zapora. Mirana Hrzenjaka namesto dveh let in pol čaka zdaj leto in devet mesecev zaporne kazni, Majo Bolčina pa namesto enega leta zapora po novem čaka kazni pet mesecev zapora.

Višji sodniki so znižali tudi znesek, ki naj bi ga obtoženi zaslužili z izkoriščanjem prostitucije in bi ga morali vrniti, in sicer z 2.429 na 2.252 milijona evrov. Največji delež, približno 788.000 evrov, bo morala vrniti Heidi Schwarz, Viktor Bolčina bo moral vrniti 259.000 evrov, oba Bolgara po dobrih 96.000 evrov,

Novogoriški lokal Margerita

FOTO KM

Hrzenjak 193.000 evrov in Maja Bolčina 13.500 evrov. Višji sodniki so razveljavili tudi odločitev okrožnega sodišča, da obtoženim vzame več zaseženih vozil. Glede na odločitev višjih sodnikov je sicer pričakovati, da bodo zagovorniki obsojenih uporabili tudi izredna pravna sredstva in da bo o zadevi odločalo tudi vrhovno sodišče, še pišejo Primorske novice.

Okrožni sodnik Goran Klavara je junija 2018 vseh osem obtoženih spoznal za krive, šesterici pa dosodil zaporne kazni od enega do šestih let. Specializirano tožilstvo je ves čas postopka trdilo, da sta Bolgara Elena Nikolaieva Despova in Nedelche Dimitrev med leti 2007 in

2013 iz Bolgarije v Slovenijo pripeljala več deklet, ki naj bi bile žrtve prostitucije v nočnem lokalu Margerita v Novi Gorici. Večji del zaslužka, ki je izviral iz te nezakonite dejavnosti, naj bi po mnenju tožilstva nato prali preko več podjetij, ki so se ukvarjala s storitvenimi dejavnostmi. Igor Schwarz in njegova žena Heidi naj bi v petih letih tako pridobila slaba 2,5 milijona evrov. Viktor Bolčina naj bi vodil lokal, Novica Mišić in Klemen Jančar pa naj bi operativno upravljala dejavnost. Maji Bolčina in Miranu Hrzenjaku je tožilstvo očitalo, da sta sodelovala pri pranju nezakonito zasluženega denarja. (sta)

LOČNIK - Včeraj v domu Angela Culota

Cepili 38 starostnikov in 17 uslužbencev

Cepljenje v ločniškem domu starostnikov

OBČINA GORICA

Cepjenje proti covidu-19 je steklo tudi v ločniškem domu starejših občanov. Osebe goriško-tržaškega zdravstvenega podjetja Asugi je včeraj v prostorih doma upokojevcem vbrizgalo prvi odmerek cepiva 37 oskrbovancem in 17 uslužbencem ustanove, torej skupno 54 ljudem, ki so v cepljenje privolili. Danes in jutri bo kot napovedano cepljenje potekalo tudi v goriški bolnišnici; za zdravnike in ostale zdravstvene delavce je na voljo preko 200 odmerkov.

»Veseli me, da se je cepljenje začelo tudi v našem občinskem domu starostnikov. Čeprav v domu Angela Culota doslej nismo zabeležili niti enega primera okužbe s koronavirusom, je treba oskrbovance cepiti čim prej, saj gre za ljudi, ki spadajo v rizične skupine in jih je torej treba čim prej zaščititi pred covidom-19,« je včeraj povedal goriški župan Rodolfo Zibera ter se zahvalil osebjem ločniškega doma starostnikov in družinam oskrbovancev, ki že dalj časa ne morejo obiskati svojih sorodnikov v domu, so pa z njimi ohranili stik preko telefona in videoklicev.

Župan je zadovoljen tudi z današnjim začetkom cepljenja v goriški bolnišnici. Po njegovih informacijah se je za cepljenje prijavilo preko dvesto zdravstvenih delavcev. Cepljenje bo danes in jutri potekalo med 14. in 19. uro. »Največji problem je razpoložljivost cepiva, saj ga še ni dovolj za vse. Upam, da bo kmalu dospelo dovolj odmerkov, tako da bomo končno lahko zaustavili epidemijo. Koronavirus nas spravlja na kolena in nam onemogoča, da bi normalno živeli. Mlade je oropal šole in stikov z vrstniki, družinski člani se med seboj ne morejo niti objemati. Še kave v baru si ne moremo več privoščiti. Gospodarstvo je v vse bolj težavah. Zato vse občane vabim, naj se cepijo, ko bo to mogoče. Kdor ima pomisleke, naj se o tem pogovori s svojim družinskim zdravnikom. Trenutno namreč ni alternative,« pravi Rodolfo Zibera.

Z županom soglaša tudi Silvana Romano, ki je v goriškem občinskem odboru odgovorna za zdravstvo. Po njenih besedah bo dom Angela Culota v Ločniku kmalu dobil tudi »sobo objemov«. Gre za poseben prostor, kjer se bodo oskrbovanci lahko varno srečevali s svojci in se tudi dotikali oz. objemali, ne da bi pri tem tvegali okužbe s koronavirusom. Tako imenovane »sobe objemov« so v zadnjih časih vzpostavili v različnih domovih za starejše

občane po vsej Italiji, tudi v Trzinu. Stik med stanovalci in obiskovalci omogoča mehka napihljiva rokavica, ki jo je mogoče razkužiti po vsakem obisku. »Naš dom starejših zelo dobro deluje in dejstvo, da doslej nismo zabeležili nobene okužbe, nas zelo veseli,« pravi Romanova in dodaja, da sicer tudi v

tem času sprejemajo nove oskrbovance, pri čemer se držijo zelo strogih protokolov. »Cepivo bo zaščitilo oskrbovance in uslužbence doma starejših občanov pred covidom-19. Upam, da bodo nato kmalu spet dovoljeni tudi obiski, saj jih oskrbovanci zelo pogrešajo,« zaključuje Silvana Romano.

ŠEMPETER V bolnišnici odkrili že 42 novih okužb

Stanje v šempetrski bolnišnici je vse bolj resno. Potem ko so med vikendom zabeležili vdor koronavirusa v belo cono internega oddelka in s testiranjem odkrili 11 okužb med pacienti, prav toliko med kadrom zdravstvene nege in pri enem zdravniku, so včeraj pozitivne rezultate dobili še za 8 bolnikov in še 11 zaposlenih, večinoma iz zdravstvene nege. Skupno torej 42 bolnikov in zaposlenih. Na covid oddelku je bilo včeraj že 53 bolnikov, kar je največ doslej. Šest od teh je v intenzivni enoti.

V ponedeljek so v bolnišnici testirali skupaj 213 zaposlenih in bolnikov. »Kapacitete covid oddelka sprotino povečujemo glede na preračunavanje kadra iz drugih oddelkov. Od jutri bomo izvajali le urgentne operacije in dodatno zmanjšali obseg specialistične ambulantne dejavnosti, da pridobimo zdrav kader, ki bo preračunljivo na internistične oddelke in covid. Dodatno preračunujemo tudi zdravniški kader za covid oddelke, ki ostaja na srečo zdrav,« je pojasnila direktorica bolnišnice Dunja Savnik Winkler.

Število obolelih se povečuje tudi v domovih starejših občanov Ajdovščina in v enoti Tolmin Doma upokojevcem Podbrdo, ki sta bila na Severnem Primorskem najdlje brez okužb. V obeh domovih je bila sicer večina stanovalcev, ki so zdaj zboleli, tik pred novim letom cepljenih s prvim odmerkom cepiva proti covidu-19. Glede na dnevno povprečje novih okužb v zadnjem tednu na 100.000 prebivalcev je goriška statistična regija trenutno s tretjim najslabšim rezultatom med slovenskimi regijami. (km)

BILJE - Včeraj V eksploziji ranjen moški

Eksplozirala je peč na nafto

Nekaj minut po 14. uri je včeraj v Biljah izbruhnil požar. V garaži ene od stanovanjskih hiš je prišlo do nenadne eksplozije peči na nafto. 60-letni moški, ki se je nahajal v prostoru, je utrpel opekline po obrazu, zato je bil z reševalnim vozilom prepeljan v šempetrsko bolnišnico. Garaža v velikosti 50 kvadratnih metrov je v celoti pogorela, v njej je bil tudi osebni avtomobil, ognjeni zublji pa so zajeli tudi izolacijo ostrešja. Nastala je velika materialna škoda v vrednosti nekaj deset tisoč evrov. Na kraju dogodka so bili novogoriški poklicni gasilci in Prostovoljno gasilsko društvo Kostanjevica. (km)

Dim je bilo videti daleč naokrog GENG

GORICA - Selitev Feiglove knjižnice še v teku

Bralci si lahko ponovno izposojajo in vračajo knjige

Čeprav se selitev še ni zaključila, bo goriška Feiglova knjižnica, ki si nov »dom« ureja v Trgovskem domu, že v prihodnjih dneh omogočila bralcem izposojati in vračati knjig. Zanimajočimi člani knjižnice bodo svoje naročilo lahko posredovali telefonsko (0481-531733) ali po elektronski pošti (gorica@knjiznica.it). Knjižničarke jim bodo posredovale vsa potrebna navodila, storitev bo delovala med 9. in 16. uro. Gradivo še ni v celoti dostopno, ker je njegovo urejanje še v teku, ponovno pa bo tudi na voljo medknjižnična izposoja preko sistema BiblioGO.

Zaradi manjših zamud v birokratskem postopku bodo Feiglovo knjižnico najverjetneje ponovno odprli za javnost v

mesecu februarju, čeprav je bilo odprto sprva predvideno okrog 20. januarja. Ker je povpraševanje bralcev po knjigah precejšnje, pa jim bodo nudili zgoraj omejeno storitev. »Imamo ogromno dela, saj pregledujemo in razvrščamo knjige v skladišču, ob vsem tem odgovarjamo na klice in elektronska sporočila bralcev. Kljub temu pa želimo pomagati bralcem, da pridejo do zaželenega materiala, zdaj ko je mimo večji del selitve. Vzpostavili bomo tudi izposojajo med oddelki, torej s tržaško knjižnico. Bralcem bomo zagotovili, da v teku nekaj dni pridejo do knjig, za katere so nas zaprosili,« pravi Luisa Gergolet, direktorica Narodne in študijske knjižnice.

GORICA - Demokratska stranka

Zmagi naziva EPK 2025 posvečajo spletno srečanje

GORICA - Nov niz O krizi, ki je ne smemo zamuditi

Z jutrišnjim dnevom se začena nov niz srečanj, ki jih prireja goriška nadškofija v sodelovanju z združenjem Azione cattolica. Naslovili so jih *Kriza, ki je ne gre zamuditi – usmerjanje v obdobju negotovosti*. Navdih jemljejo iz papeževih besed: na binkošti je namreč izjavil, da je hujša od te krize »samo še drama, da bi jo napravili, tako da bi se zaprli vase«.

Gre za idealno nadaljevanje srečanj, ki so jih septembra priredili v goriški stolni cerkvi. Srečanja bodo zaradi epidemioloških razmer potekala na spletu, na ogled bodo na spletnih kanalih goriške nadškofije. Začetek bo vedno ob 20.30.

Jutri bodo najprej obravnavali temo zdravja in zdravstva. Osrednji gost bo zdravnik Francesco Simoni, predsednik združenja Azione Cattolica iz Padove. V večer bo uvedel nadškof Carlo Roberto Maria Radaelli, pogovor pa bo vodil Antonio Perciaccante, zdravnik v goriški bolnišnici. Teme naslednjih srečanj, ki bodo 21. januarja ter 4., 10. in 18. februarja, bodo šolstvo, gospodarstvo, politika in Cerkev.

»Priložnost, ki je ne gre zamuditi!« Tako so v goriško-števterjanskem krožku Demokratske stranke poimenovali spletno srečanje, ki bo posvečeno sodelovanju med Gorico in Novo Gorico, potem ko sta si mesti ob izteku lanskega leta prislužili naziv Evropske prestolnice kulture 2025. Srečanje bo na sporedu na spletni aplikaciji Zoom v petek, 15. januarja, ob 18. uri, ogledati si ga bo mogoče tudi na Facebook strani goriško-števterjanskega krožka Demokratske stranke, na kateri so že objavili povezavo za neposredni prenos.

Iz krožka Demokratske stranke podarjajo, da je predsednik republike Sergio Mattarella v svojem novoletnem nagovoru državljanom poudaril velik simbolni pomen skupne zmage Nove Gorice z Gorico. Tudi zaradi tega so se v krožku odločili, da pomembnemu mejniku na poti do krepitve sodelovanja med mestoma namenijo javno srečanje, ki bo zaradi trenutnih koronarazmer potekalo na daljavo. Poleg senatorke Demokratske stranke Tatjane Rojc se bosta srečanja udeležili koordinatorka kandidature Vesna Humar in vodja kandidature Neda Rusjan Bric.

Skupno kandidaturu so poimenovali Go! Borderless – Gremo! Brezmejno, njihov cilj pa je tudi urbanističen: biti kot eno mesto, čeprav z različnimi kulturama. Projekt EPK 2025 je sicer na programskem delu vreden 23 milijonov evrov, od katerih naj bi jih 10 prispevala slovenska vlada, 5 milijonov bo ob pridobitvi naziva dodala novogoriška občina, 4,5 milijona evrov Občina Gorica in Dežela Furlanija - Julijska krajina, milijon in pol evrov bodo pridobili iz EU, dva milijona pa iz sponzorskih sredstev.

GORICA - Knjiga Basaglia in njegova revolucija

Združenje za duševno zdravje v svetu Franco Basaglia nadaljuje z nizom literarnih srečanj *Pretesti*, ki ga prirejajo v okviru projekta Leggere per trasformare. Z njim želijo preko predstavitev knjig obuditi razpravo o temah, ki zadevajo državljanstvo in pravico do duševnega zdravja. Prvo spletno srečanje v letošnjem letu bo jutri, 14. januarja ob 18. uri, na aplikaciji Google Meet, obravnavali pa bodo knjigo *All'ombra dei ciliegi giapponesi* Antonia Slavicha.

Avtor je ob Francu Basagli med začetniki revolucije, ki je privedla do zaprtja psihiatričnih bolnišnic. Knjiga je izšla ob 40. obletnici zakona Basaglia in pripoveduje o dogajanju konec leta 1962, ko je Slavich, edini Basaglijev učenec, na njegovo prošnjo prišel v Gorico. Knjiga je torej izgovor za ponovno razmišljanje o dostojanstvu, pravicah in negi pacientov v umobolnicah v trenutku epidemije novega koronavirusa. Srečanje bo vodila novinarica Bostila Menguzzato, spregovorila pa bo emila Sergia Adamo, profesorica teorije književnosti in primerjalne književnosti na Univerzi v Trstu, in Marco Visintin, psiholog v centru za duševno zdravje v Gorici. Srečanja se bo udeležil tudi Peppe Dell'Acqua, psihiater in direktor zbirke 180 – Archivio critico della salute mentale, v katero je vključena tudi knjiga Antonia Slavicha; Sara Alzetta bo prebrala nekaj odlomkov iz literarnega dela. Srečanje, ki so ga organizirali v sodelovanju s tržaško univerzo in zdravstvenim podjetjem Asugi, bo potekalo na spletni platformi Google Meet na povezavi <https://meet.google.com/tif-mzuv-dpo>. (eko)

OBVESTILO

Bralce in naročnike Primorskega dnevnika obveščamo, da so zaradi ukrepov za zajezitev širjenja okužb s koronavirusom naše uredništvo, tajništvo, uprava in oglasni oddelek tako v Trstu kot v Gorici **DO NADALJNEGA ZAPRTI ZA JAVNOST**. Vstop bomo omogočili samo izjemoma in v nujnih primerih na osnovi predhodnega dogovora.

Za naročanje uokvirjenih čestitk, osmrtnic, sožalij, zahval in plačljivih malih oglasov v okvirju ter brezplačnih oglasov, čestitk in obvestil stopite z nami v stik po telefonu ali elektronski pošti.

V GORICI

ČESTITKE V OKVIRJU, OSMRTNICE, SOŽALJA, ZAHVALE IN PLAČLJIVE MALE OGLASE V OKVIRJU sprejemamo

po telefonu ☎ **0481 356391** in po elektronski pošti na oglasigo@primorski.eu

BREZPLAČNE OGLASE, BREZPLAČNE ČESTITKE IN OBVESTILA sprejemamo po telefonu ☎ **0481 356320** in po elektronski pošti na obvestilago@primorski.eu

URNIK: od 10.00 do 14.00, ob sobotah od 10.00 do 13.00, ob nedeljah in praznikih ZAPRTO

Na voljo so tudi alternativne oblike plačila naročnine na Primorski dnevnik.

Zaprte naših prostorov za javnost je začasen ukrep. Za vsa dodatna pojasnila smo vam na razpolago. Hvala za razumevanje!

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V PIERISU:
ISONTINA, Ul. C. Battisti 14, tel. 0481-753509.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Crociera 14, tel. 0481-494950.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU na Facebook strani: danes, 13. januarja, ob 18. uri v sklopu niza »Scuola dello Spettatore« bo Luisa Vermiglio nastopila z delom »Romeo e Giulietta: la vita nelle parole«. »Nella rete del Tartini« je naslov niza spletnih koncertov, ki jih bodo objavili vsak petek ob 18. uri: 15. januarja Alberto Olivo (klavir); 22. januarja Ivan Boaro in Marco Viel (tolkala); 29. januarja Sara Zoto (viola); informacije na www.teatrononfalcone.it.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA vabi na ogled spletnih uprizoritev: od petka, 15. januarja, dalje »Dogodek v mestu Gogi« (Slavko Grum). Od torka, 19. januarja, dalje »Rdeči nosovi« (Peter Barnes). V sredo, 20. januarja, ob 20. uri »Čar hudega« 1. in 2. slučaj (Kolektivno gledališče). V četrtek, 21. januarja, ob 20. uri »Čar hudega« 3. in 4. slučaj (Kolektivno gledališče). Dogodek bo odprt do 24. ure. Informacije na www.sng-ng.si in na Facebook strani SNG Nova Gorica.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB obvešča, da potekajo vpisi v vrtec in šole za šolsko leto 2021-22 do 25. januarja; informacije po tel. 0481-784742.

SLOVENSKI LICEJSKI POL V GORICI (humanistični in znanstveni licej S. Gregorčič, klasični licej P. Trubar) prireja informativni dan v šolskem centru Ul. Puccini 14, v petek, 15. januarja, od 16.30 do 18.45. Profesorji bodo nudili informacije o posameznih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore. Zaradi varnostnih predpisov vsak učenec lahko pride v spremstvu le enega starša. Predhodna prijava je obvezna. Prijava je na razpolago na spletni strani www.solskicenter.net in rok prijave zapade danes, 13. januarja.

»POT DO ČLOVEKA«: skupina profesorjev literarne, likovni in fotografski natečaj, ki je posvečen spominu na dijakinjo Živo Srebrnič. Letošnji natečaj bo na temo virusa in je namenjen vsem dijakom, ki obiskujejo slovenski višješolski center. Izdelke morajo dijaki oddati na tajništvo licejev ali tehniških zavodov do 31. januarja. Komisija bo izbrala tri nagrajence za vsako kategorijo, nagrajevanje pa bo potekalo na proslavi ob dnevu slovenske kulture.

Mali oglasi

IŠČEM DINAMIČNO IN ZANESLJIVO GOSPO za nego starejše osebe. Tel. 338-7956855 (Erika).

Kino

»IO RESTO IN SALA« (OSTANEM V DVORANI): Kinemax obvešča, da je pristopil k spletni platformi za ogled novih filmov od doma: po nakupu vstopnice po spletni blagajni bosta spletna povezava in koda omogočili ogled izbranega filma, ogled bo mogoč za obdobje 30 dni; ob predvajanju filma bo le ta na razpolago 48 ur. Informacije na www.kinemax.it.

Razstave

V GORICI: likovna razstava z naslovom »Momenti-Trenutki« ustvarjalke Chiare Pradella bo do sredine februarja na ogled v Raštelu 27 v Gorici.

»GATES« (VRATA, VHOD) je naslov umetniške instalacije, ki je na ogled na Oslavju (Ossario 13/c). V sklopu 6. B#side War Festivala si ga je zamislila in uresničila poljska umetnica Barbara Mydlak. Umetnina vrste »land art« izraža odo prehajanju, ki je več stoletij zaznamovalo deželno območje na meji med slovensko in italijansko stranjo Brd.

MESTNA GALERIJA NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5: na ogled po spletu na Facebook strani galerije fotografska razstava Ane Kučan »L'Espace infini«; do 29. januarja.

NA GRADU DOBROVO razstavljajo slike Fedje Žbone in bodo na ogled, ko bo Goriški muzej ponovno odprt. Med tem časom, pa si je nekaj reprodukcij mogoče ogledati na spletni strani muzeja in na Facebook profilu. Več informacij na <https://goriskimuzej.si/>.

RAZSTAVA »VAN GOGH. IMMERSIVE ART EXPERIENCE. IL SOGNO«: je na ogled na Facebook in Instagram strani emotionhallarena.

V PILONOV GALERIJI v Ajdovščini bo do 14. februarja na ogled po spletu razstava umetnice Lele B. Najtin z naslovom »Ker mi nismo le podobe, smo ljudje 2005-2020«. Galerija bo zaprta do 15. januarja; <https://venopilon.com/>.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled razstava slikarja Klavdija Palčiča, po platformi Zoom; do 31. januarja. Povezava na <https://rudolph.tmedia.it/palcic>, www.facebook.com/kulturnidom in www.kulturnidom.it.

Obvestila

FEIGLOVA KNJIŽNICA obvešča, da ni še odprta, ker selitev ni še zaključen, zato gradivo ni dostopno v celoti. Kljub temu pa želijo ugoditi številnim prošnjam bralcev. Izposoja in vračanje bodo vseenočasno omogočali pred vrati na hodniku v Trgovskem domu (Korzo Verdi 52 v Gorici) od 9. do 16. ure. Knjige lahko naročite telefonsko (tel. 0481-531733) ali po e-mailu (gorica@knjiznica.it). Dobili boste vsa navodila za prevzem. Ponovno bo delovala tudi medknjižnična izposoja mreže BiblioGO.

ZŠSDI išče mlade med 18. in 28. letom, ki lahko kandidirajo za prostovoljno civilno službo v sklopu projekta »Inclusivamente-Vključevalno«. Mladi službo opravljajo leto dni, opraviti morajo 1145 ur (približno 25 tedensko). ZŠSDI ima letos, v sklopu samostojnega projekta 4 razpoložljiva mesta (3 v Trstu in 1 v Gorici). Kandidati bodo vključeni v pobude, ki jih udeležnja ZŠSDI na teritoriju, kot so projekti s šolami, Laboratorij bodočnosti, seminarji za odbornike, športni dnevi, sodelovalni projekti pri društvih, itd. Rok za prijavo na razpis zapade 8. februarja 2021. Kandidati, ki bi se želeli prijaviti ali ki bi želeli dodatne informacije, lahko stopijo v stik z uradom v Trstu ali Gorici. Več informacij na spletni strani www.zssdi.it.

DRŽAVNA PROSTVOLJNA CIVILNA SLUŽBA ZA MLADE (od 18. do 28. let). Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje 8 mest za državno civilno službo za mlade, ki bi želeli eno leto svojega življenja nameniti služnji, za katero je predvideno mesečno nadomestilo. Na voljo so 4 mesta v Trstu, 3 mesta v Gorici in 1 mesto v Čedadu, prijave so možne do 8. februarja in potekajo preko spleta (portal domandaonline.serviziocivile.it/), kandidati morajo imeti digitalno identiteto - SPID. Informacije na spletni strani združenja Arci Servizio Civile FVG (Ul. Fabio Severo 31, tel. 040-761683), kjer se lahko do izteka roka vsak dan med 10. in 12. ter 15. in 17. uro kandidati posvetujejo ali tudi direktno prijavijo s pomočjo osebe združenja. Vse informacije so na voljo tudi pri ZSKD, kontakti so dosegljivi na spletni strani www.zskd.eu.

GORIŠKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI sodeluje z ostalimi deželnimi mediatekami v sklopu projekta »Memorie animate di una regione«, s katerim želijo zbrati, digitalizirati in spodbujati ustvarjanje posnetkov v manjših formatih, ki se tičejo družinskega življenja prebivalcev Furlanije - Julijske krajine. V en sklop projekta želijo vključiti mlade, zbrali bodo štiri skupine višješolcev. Zainteresirane šole imajo čas za predložitve candidature vse do 13. februarja, 18. februarja pa bodo sporočili, kateri razredi so bili izbrani. S pomočjo strokovnjakov bodo dijaki lahko razumeli pomen ter zgodovinski in družbeni kontekst, o katerem pričajo posnetki družinskega življenja; informacije na spletni strani memorieanimatefvg.it in na naslovu e-pošte info@memorieanimatefvg.it.

NA SEDEŽU RDEČEGA KRIŽA v Ul. Codelli 9 v Gorici so sprožili nabirko hrane in blaga za potresence v Petrinji na Hrvaškem (hrano v konzervah in sploh živila v dolgem rokom trajanja, mineralno vodo, šampone, higienske ipd) vsak ponedeljek in sredo med 10. in 12. uro ter vsak četrtek med 16.30 in 18. uro.

NOVI URNIKI V SREDIŠČU KARITAS: rabljena oblačila za ljudi v stiski delijo 1. in 3. četrtek v mesecu od 15. do 17. ure v Ul. San Michele 162 ter sprejemajo samo zimska oblačila ob torkih od 10. do 11. ure na Trgu pred cerkvijo v Štandrežu. Sprejemajo obleke in čevlje za odrasle in otroke ter posteljino. Oblačila naj bodo čista in nosljiva. Nadškofijska in župnijska Karitas se zahvaljujeta vsem,

ki bodo darovali, obenem spominjata, da je dobrodošla tudi pomoč v obliki prostovoljnega dela: zainteresirani naj stopijo v stik z župnijo v Štandrežu ali z nadškofijsko Karitas.

V POŠTNIH URADIH NA GORIŠKEM se lahko uporabniki po novem naročijo za prevzem digitalne identitete iz javnega sistema SPID po aplikaciji Ufficio Postale ali z Whatsapp sporočilom na številko 371-5003715. Omenjeno naročanje je možno v sledečih poštah: v Gorici na glavnem poštnem uradu in v Ulici Rossini, ob tem pa še v Krminu, Tržiču, Gradišču, Ronkah, Gradežu in v Starancanu.

ERPAC FJK obvešča, da bo pokrajinska knjižnica v Ul. Diaz v Gorici odprta danes, 13. januarja, 9.00-13.00; 14.30-17.30. Od ponedeljka, 18. januarja, bo odprta po običajnem urniku; informacije po e-mailu biblioteca.erpac@regione.fvg.it.

KULTURNO ZDRUŽENJE LEALI DELLE NOTIZIE vabi zainteresirane, da se vanj včlanijo. S članarino bodo podprli delovanje združenja. Ob novih članih si obetajo tudi novih sodelavcev, s pomočjo katerih bodo lahko še dodatno okrepili svojo ponudbo. Sedež združenja na Trgu Franca Jožefa v Ronkah je odprt ob ponedeljkih, četrtek in petkih 14.00-18.00, ob torkih 10.00-14.00, ob sredah 10.00-12.00 in 14.00-19.00, ob sobotah 10.00-12.00. Več informacij po tel. 0481-777625 ali 348-9321162. Sedmi novinarski festival bo potekal v Ronkah od 1. do 5. junija; od 25. do 29. maja pa v Škocjanu, Foljanu Redipulji, Zagraju in Ogleju.

ZSKD GORICA sporoča, da zaradi selitve urada v nove prostore so dosegljivi v dopoldanskem času med 9. in 13. uro na začasni številki 331-400792.

GORIŠKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI je odprta od 15. do 19. ure. Obvezna je predhodna rezervacija gradiva na elektronski naslov info@mediateca.go.it ali po telefonu na 0481-534604. Ob rezervaciji bo uporabnik prejel informacijo o dnevu in urniku prevzema. Kdor mora izključno vrniti gradivo, lahko to stori brez predhodne najave. Do nadaljnega pa bosta zaprti študijska in računalniška soba

GORIŠKI OBČINSKI LEKARNI sta vzpostavili dostavo zdravil na dom; storitev velja tudi za nenujne primere, vendar je namenjena le invalidom in osebam, ki same ne morejo v lekarno, ker so hudo bolne. Za informacije in prijave lahko pišejo elektronsko sporočilo oz. sms in WhatsApp sporočilo občinski lekarni pri Sv. Ani (sanna@farmacie-comunaligorizia.it, tel. 375-6302448) ali občinski lekarni v Štandrežu (sandrea@farmaciecomunaligorizia.it, tel. 375-6302447).

ISONTINA AMBIENTE obvešča, da so zaprti javni uradi v Ronkah, Gradišču in Krminu. Javnosti pa je odprt urad v Gorici (Ul. Mazzini 4) po sledečem urniku: ponedeljek in petek 9.00-12.30, torek in četrtek 14.30-16.30. Vsem pa svetujemo, naj se poslužujejo zelene številke 800 844 344, segreteria@isontinambiente.it in www.isontinambiente.it.

GORIŠKA OBČINA obvešča, da so sejem, ki poteka vsak drugi četrtek pri Rdeči hiši, začasno preselili v Ljudski vrt; v Ljudski vrt se je iz Ul. Catterini preselil tudi petkov sejem.

GORIŠKA OBČINA obvešča, da je zopet na voljo starejšim občanom telefonska številka 0481-383377. Ponovno je tudi odprta občinska ludoteka, ki je namenjena otrokom od 3. do 6. leta starosti. Ludoteka deluje ob ponedeljkih in sredah med 16. uro in 18.30; informacije po tel. 0481-383500 in na educareagorizia@2001agsoc.it.

KRUT IN DSU sta na razpolago za izmenjavo misli, za sporočila, vprašanja in proste klepete. Veseli bodo vsakega klica od ponedeljka do petka od 8. do 10. ure po tel. 347-7937748 (Mirna), od 10. do 12. ure po tel. 346-3693234 (Pierina) in od 14. do 16. ure po tel. 328-3178555 (Dolores). #samopoklič

ŽUPNIJSKA KARITAS V PODTURNU ponuja pomoč občanom v stiski. V ta namen so izdelali obrazce, ki jih lahko krajani izpolnijo, če potrebujejo psihološko in praktično podporo.

SVETOVALNICA GORIŠKE KARITAS je na razpolago od ponedeljka do petka 10.00-12.00 in 15.00-17.00 po tel. 0481-525188.

KRUT - nadaljuje se nabirka za solidarnostni sklad »Pomoč v stiski«; informacije na krut@krut.online ali po tel. 040-360072.

ISONTINA AMBIENTE obvešča, da je zbirni center v Moraru (na pokrajinski cesti med Gradiščem in Morarom - zaselek Gesimis 3) odprt ob ponedeljkih in četrtek 8.00-12.30 in 14.00-16.30, ob sredah 14.30-18.30 in ob sobotah 8.00-12.30.

TRŽAŠKO-GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE ASUGI svetuje, naj se za naročanje zdravstvenih pregledov raje uporablja splet ali naročanje v pooblaščenih lekarnah. Na voljo pa so tudi sledeče telefonske številke: 0434722522 ali pa 0481/487-511-570-372 (za Tržič) in 0481/594-717-718-719 (za Gorico).

ZDRUŽENJE SOS ROSA je odprto za javnost od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in ob ponedeljkih, sredah, četrtek in v popoldanskih urah 16.30-18.30; informacije po tel. 0481-32954 ali na sosrosagorizia@gmail.com. Dosegljivi so tudi na operatrici sosrosa@gmail.com (po aplikaciji Skype).

Prireditve

»KONTRASTI - MLADI SE PREDSTAVIJO«: nova epizoda TV serije v produkciji Kinoateljaja za RAI - Slovenski program bo v četrtek, 14. januarja, ob 20. uri. V tokratni epizodi še zadnjih dveh portretov, nastalih v letu 2020, se predstavita mlada prevajalka Giulia Rorato, prejemnica prestižne nagrade, ki jo podeljuje Evropska komisija za mlade prevajalce, in športna svetralka Gorgia Sinigoi. O njunih javnih, prežetih s številnimi prepletajočimi se kontrasti, se je tokrat pogovarjal Danijel Bukovec, za montažo je poskrbel Jan Devetak, pri snemanju pa je sodeloval tudi Urban Košir.

»IGRALCI PRIMORSKIH GLEDALIŠČ BEREJO PRAVLJICE ... na spletu«: v obdobju začasne prekinitev javnega življenja v Sloveniji igralci SNG Nova Gorica berejo pravljice na družabnih omrežjih (FB in Instagram) in spletni strani www.sng-ng.si. Prirejajo tri primorska gledališča, SNG Nova Gorica, Slovensko stalno gledališče Trst in Gledališče Koper v sodelovanju z Novo Goriško knjižnico Franceta Bevka.

ROKOMET - Od danes do konca januarja moško svetovno prvenstvo v Egiptu

Prvak pod piramidami

JAN RADOJKOVIČ
»Minimalni cilj je četrtfinale«

Izolski igralec rokometnega tržaškega kluba Pallamano Trieste Jan Radojkovič (na fotografiji FO-TODAMJ@N), ki še okrevaja po hujši poškodbi, bo z zanimanjem spremljal rokometno svetovno prvenstvo v Egiptu.

Kako ocenjujete širitev svetovnega prvenstva na 32 ekip?

Gre bolj za marketinško potezo, saj sem mnenja, da na svetu ni 32 kakovostnih ekip. Obenem je širitev zadevala bolj druge kontinente kot Evropo in torej mislim, da bo zlasti v prvem delu precej enosmernih tekem. Rokometno gledano torej širitev nima velikega smisla.

Kaj pričakujete od Slovenije? Kam lahko cilja?

Slovenija ne bo imela lahkega dela, saj je padla v eno od dveh skupin, v kateri so tri evropske ekipe. Obenem je tudi Južna Koreja med boljšimi neevropskimi reprezentancami. Treba bo tudi upoštevati možne okužbe, na primer se že govori, da imajo ZDA nekaj okuženih rokometašev, tako da bo prvenstvo svojevrstno. Slovenija torej ne bo imela pretirano lahkih tekem, a Slovenci imajo res vrhunsko ekipo. Vseh 14 igralcev igra v top klubih. Slovenija sodi v širši svetovni vrh, čeprav je v zadnjih letih nekoliko nihala, pred dvema letoma je na primer ni bilo na svetovnem prvenstvu. Menim, da je minimalni cilj četrtfinale, potem se lahko zgodi vse, tudi to, da osvoji medaljo.

Kdo so favoriti?

Mislím, da ostajamo vedno pri istih imenih. Danska, Norveška, morda Francija je nekoliko padla, a na njih je treba vselej računati, nato Hrvaška, sama Slovenija, in ne pozabimo na Egipt. Imajo res vrhunske mlajše igralce, saj so bili tudi svetovni prvaki na mladinski ravni. Sicer ne bodo imeli prednosti publike, a so vsedo enočin, kar je pri rokometu pomemben dejavnik. Katar se je na domačem prvenstvu prebil do finala.

Nazadnje pa še ocena o vašem prvenstvu doslej. Tekme ste žal spremljali s tribune ...

Nihali smo v igri. Iztržili smo točke proti najboljšim ekipam, nato smo izgubili proti slabše postavljenim. Tudi s poškodbami smo imeli nekaj težav. Morda so bila pričakovanja pred začetkom sezone previsoka. Sezona je vsekakor čudna, s številnimi zaostalimi tekmami. Smo blizu vrha, a manjka še nekaj, da bi se borili za najvišja mesta. (if)

KAIRO – Kdo bo nasledil Dansko? To bomo ugotovili 31. januarja, ko bo na sporedu finalni obračun moškega svetovnega prvenstva v rokometu. Lov na zlato odličje, v katerem sodeluje tudi Slovenija, se bo začel z današnjo tekmo med gostitelji, Egiptom, in Čilom (ob 18.00).

Letošnje, že 27. svetovno prvenstvo v rokometu, bo nekoliko različno od vseh doslej odigranih. V prvi vrsti, ker bo tudi neke vrste uigravanje pred olimpijskimi igrami, ki so jih zaradi epidemije koronavirusa preložili za leto dni, drugič zato, ker bi lahko ta ali ona ekipa ravno zaradi takega pozitivnega primera morala nastopiti v okrnjeni postavi, tretjič zaradi števila nastopajočih, saj je mednarodna rokometna zveza IHF odločila povečati število sodelujočih ekip na 32. Ko smo že pri številkah, bo drugič v zgodovini dvoranskih svetovnih prvenstev finalni turnir gostil Egipt, ki je najboljši rokometaše sprejel že leta 1999. Ekipe so porazdelili v osem skupin, tekme pa bodo gostila izključno štiri mesta: Aleksandrija (rokometna dvorana Borg Al Arab - kapaciteta 5000 gledalcev), Kairo (kompleks notranjih dvoran stadiona Kairo - kapaciteta 17.000 gledalcev), Giza (rokometna dvorana 6. oktobra - kapaciteta 5200 gledalcev), New Capital (rokometna dvorana - kapaciteta 7.500 gledalcev).

Zanimivost predstavlja ravno kraj New Capital. Gre namreč za bodočo egipčansko prestolnico, ki bo v naslednjih letih prevzela vlogo Kaira. Tja se bodo selili parlament in vsa ministrstva, saj postaja Kairo preveč kaotično mesto, New Capital pa naj bi sprejel največ približno 5 do 7 milijonov prebivalcev. Trenutno niso še določili imena nove prestolnice, rokometna dvorana pa tam že stoji.

SLOVENIJA (NI) PRIPRAVLJENA

Slovenska izbrana vrsta je pred odhodom v Egipt odigrala kvalifikacijski tekmi za EP 2022 proti Nizozemski. Po lahki zmagi v gosteh se je varovancem selektorja Ljubomira Vranješa zataknilo na domačem srečanju, saj so se morali zadovoljiti s točko. Za Slovenijo je lahko končno zaigral tudi levokrnljni igralec Tilen Kodrin, ki je prebolel koronavirus in se soigralcem pridružil v mehurčku v hotelu na Laškem, od koder je nato reprezentanca, seveda po novih testiranjih za vse člane odprave, odpotovala proti Egiptu.

RAZPORED IN SISTEM IGRANJA

Kot rečeno bo letos nastopalo 32 ekip, kar bo gotovo negativno vplivalo na kakovost nekaterih tekem, zlasti v prvem krogu. Prvi krog predvideva igranje v osmih skupinah s po štirimi ekipami. V drugi krog se uvrstijo po tri ekipe iz vsake skupine; osmerica zadnjeuvrščenih bo igrala predsedniški pokal. V drugem krogu bodo tri ekipe iz vsake skupine vključene v štiri skupine s po šestimi ekipami (veljali bodo rezultati prvega kroga). Le dve najboljši ekipi iz vsake skupine se nato uvrstita v 3. in izločilni krog, ki se bo začel s četrtfinalnimi obračuni in nato nadaljeval s polfinalom in finalom. (if)

HOKEJ NA LEDU - Začenja se nova sezona v severnoameriški ligi NHL

Manjše število tekem, samo kanadska skupina in za uvod brez gledalcev pred praznimi tribunami

NEW YORK – Danes pozno zvečer po evropskem času se bo začela nova sezona v severnoameriški hokejski ligi NHL. Potem ko se je prejšnja zaradi korone končala zgodaj jeseni v dveh mehurčkih v Kanadi, tudi začetek letošnje ne bo običajen. Moštvo slovenskega zvezdnika Anžeta Kopitarja Los Angeles se bo prvič na ledu v noči na petek, Arnilo se bo z Minnesoto. Največji novosti bosta manjše število tekem (56) in tudi drugačna sestava skupin. Namesto dosedanjih skupin v zahodni in vzhodni konferenci bodo, zaradi posebnih razmer v pandemičnem času, v prihajajoči sezoni drugačne, izstopa predvsem povsem kanadska skupina, ki so jo naredili zaradi strogih ukrepov na meji oziroma morebitnih težav s karanteno med potovanji med ZDA in Kanado. Ekipe bodo tako v rednem delu igrale le znotraj teh začasno sestavljenih divizij in skupin, prva štiri moštva iz vsake pa se bodo uvrstila v končnico. V vzhodni, centralni in zahodni diviziji bo osem moštvo odigralo po osem medsebojnih tekem, v severni, ki je povsem kanadska, pa se bodo med seboj merila

devetkrat ali desetkrat.

Priprave moštvo so se odprle 3. januarja, tiste ekipe, ki so v prejšnji sezoni ostale brez končnice in bile nekatere brez tekem že od marca, pa so bile lahko skupaj že 31. decembra. Ob začetku sezone bodo lahko moštva igrala v svojih domačih dvoranah, a brez gledalcev, bodo pa v vodstvu tekmovalja spremljali dogajanje in so pripravljeni tudi na morebitne spremembe. Pred novim poglavjem zgodbe NHL so morali upoštevati še cel kup pravil, na katere pred letom dni nihče ne bi pomislil: od varnostnih in zdravstvenih protokolov pa do različnih zakonov o javnih zbiranjih v ZDA ter težav zaradi zaprte meje s Kanado. V prejšnji sezoni so, potem ko so po večmesečni prekinitvi v dveh mehurčkih v Kanadi nadaljevali in dokončali delo, slavili igralci Tampe. V finalu so bili boljši od Dallasa in osvojili Stanleyjev pokal, konec sezone pa je bil šele 28. septembra. A že spomladi je bil brez končnice Los Angeles. Moštvo Anžeta Kopitarja je bilo ob prekinitvi brez možnosti, tako da se je pozneje izkazalo, da so

imeli kralji zelo dolg tekmovalni premor. Za Kopitarja je bila izkušnja precej nenavadna, po sili razmer je imel zelo dolge počitnice in drugačen urnik priprav na novo sezono.

Pri Los Angelesu upajo, da bodo sezono izpeljali bolje kot prejšnjo in se morata tudi uvrstiti v končnico. Med favorite za končni uspeh sicer strokovnjaki onstran Atlantika štejejo predvsem Colorado Avalanche, visoko pa kotirajo tudi branilci naslova Tampa Bay Lightning, Philadelphia Flyers in Vegas Golden Knights. A zaradi novega sistema je precej neznank, kako se bodo moštva ujela, zanimivo pa bo tudi spremljati, katerim ekipam bo bolj ustrezalo manjše število tekem.

V rednem delu bodo namreč namesto običajnih 82 dvobojev v tej sezoni igrali le 56 tekem. To pa bo morda odprlo tudi nova-stara rivalstva.

Predvsem v Kanadi se bodo lahko navijači nagledali derbijev, saj bodo recimo v »bitki za Alberto«, kot tudi imenujejo dvoboje med Calgaryjem in Edmontonom,

Shiffrinovi nočni slalom

FLACHAU – Američanka Mikaela Shiffrin je zmagovalka sinočnjega slaloma za svetovni pokal alpskih smučark v Flachau. Druga je bila Avstrijka Katharina Liensberger (+0,19), tretja pa Švicarka Wendy Holdener (+0,43). Na 18. mesto se je uvrstila najboljša Slovenka Ana Bucik, 23. je bila Andreja Slokar. Med Italijankami je do točk prišla le Anita Gulli, ki je bila 28.

Formula 1 tudi letos v Imoli

IMOLA – Tudi v letošnji sezoni bo Imola gostila dirko svetovnega prvenstva v formuli 1. Vodstvo tekmovalja je včeraj objavilo popravljen koledar sezone 2021. Na njem je 23 dirk, vendar se bo nova sezona začela teden dni pozneje, kot je bilo predvideno. Prva dirka sezone bo 28. marca VN Bahrajna, VN Avstralije bo na sporedu šele konec novembra. Dirka za VN Emilije Romagne v Imoli, ki bo na sporedu 18. aprila, je nadomestila VN Kitajske v Šanghaju.

Brez testiranj v Sepangu

SEPANG – Zaradi omejitev za preprečitev širjenja koronavirusa, ki jih je uvedla malezijska vlada, ne bo zimskih testiranj dirkačev razreda MotoGP v Sepangu. Tako je sporočila včeraj družba Dorna, ki ima obenem tudi veliko težav pri sestavi koledarja dirk.

Grd padec Avstralc Pricea

TABUK – V deveti etapi vzdržljivostnega relija Dakar je med motoristi zmagal Argentinec Kevin Benavides. Vodilni v skupnem seštevku Čilenec Jose Cornejo je bil tretji. Do zdaj drugouvrščeni Avstralec Toby Price, sicer dvakratni zmagovalec, je grdo padel, si poškodoval glavo in roko in se zdravi v bolnišnici, kjer pa ni v smrtni nevarnosti. Med avtomobilisti je etapo prepričljivo dobil skupno vodilni Francoz Stephane Peterhansel.

Leškijevi bron v Dohi

DOHA – Slovenska judoistka Andreja Leški je na mastersu v judu v Dohi osvojila tretje mesto. V odločilni borbi za kolajno je Koprčanka, ki živi in trenira v Ljubljani, premagala Avstrijko Magdaleno Kressakovo.

NAMIZNI TENIS - Konec tedna začetek članskih državnih prvenstev

Končno spet za zeleno mizo

Kras z ekipami v moški B2-ligi, ki se začne v soboto, ter v ženski A2 in B-ligi, ki startata v nedeljo, 24. januarja

ZGONIK – Konec tedna se bodo začela namiznoteniška članska državna prvenstva, in sicer moške A1, A2, B1, B2 in C-liga ter ženska A1-liga. Teden kasneje bosta startali še ženski A2 in B-liga. V omenjenih prvenstvih bo imel zgoniški Kras tri ekipe. Že v soboto čaka moško ekipo B2-lige gostovanje v Bocnu, teden kasneje pa bodo Krasovi igralci nastopili v domači dvorani v Zgoniku. V nedeljo, 24. januarja, bodo Krasove igralke A2-lige, ki so sicer v minuli predčasno prekinjeni sezoni osvojile napredovanje v A1-ligo, naposled pa se je klub odpovedal igranju v najvišji državni ligi, odigrale tekmi prvega in drugega kroga v Pisi (proti Asoli in proti ekipi Quattro Mori). Isti dan bosta na sporedu tudi uvodna kroga ženske B-lige, Kras bo sezono začel v Trevisu.

Italijanska namiznoteniška zveza Fitet je datum začetka članskih državnih lig sporočila sredi decembra. Sezona se bo torej začela kot po programu, bo pa zaradi poznega začetka krajša kot običajno. Ob tem bodo morali klubi spoštovati stroga priporočila za preprečitev širjenja okužb s koronavirusom. »Prav v ponedeljek zvečer je potekal spletni seminar, kjer so nam odgovorni pri zvezi natančno predstavili vsa nova protikoronska pravila, ki jih bomo morali upoštevati. Priporočila so zelo stroga, tako da bomo imeli kar precej dodatnega dela za organizacijo tako gostovanj kot domačih tekem,« je dejala vodja namiznoteniške sekcije pri

Eva Carli
bo po enoletni
odsotnosti
spet igrala
z žensko člansko
ekipo Krasa,
ki bo tudi
v letošnji sezoni
nastopala
v A2-ligi

FOTODAMJ@N

AŠK Kras Sonja Milič. V moški B2-ligi se je sicer ena ekipa že odpovedala prvenstvu. Zveza Fitet je že napovedala, da bo v primeru okužb ekipam omogočila preložitve tekem.

Ker deželni in mladinski prvenstev še nekaj čas ne bo, bodo nekateri mlajši igralci Krasa dobili svojo priložnost v članskih ekipah, ki nastopajo v državnih ligah. »To bo res posebna sezona. Z vsemi

dodatnimi pravili sploh ne bo enostavno. Sami ne vemo kaj pričakovati. Počakajmo začetek in videli bomo, kako se bo vse skupaj razvilo. Dobro je, da bodo naši igralci spet lahko igrali, saj so doslej lahko le trenirali. Za motivacijo pa so tekne najpomembnejša stvar. Osebnostno upam, da bodo vsi ostali zdravi in da bomo s pomočjo cepiva čim prej rešili večino težav,« je še povedala Miličeva. (ep)

ODBOJKA - Članica Sokola Po 10 letih spet igralka v vrsti FJK

NABREŽINA – Odbojkarica Sokola Petra Gulich, več kot 180 centimetrov visoka igralka, ki je v minuli sezoni nastopala v prvenstvu U14 pod vodstvom trenerke Janike Škerl, je bila vpoklicana v širši seznam deželne reprezentance FJK. Zaradi koronavirusnih ukrepov bo prvo srečanje med igralkami in selektorjem Andreo Stefinijem potekalo na daljavo.

V deželni odbojarski reprezentanci so slovenska društva v Italiji nazadnje imela igralko pred desetimi leti, to je bila članica Kontovela Nina Vattovaz, leta 2011.

Kako in kdaj na trening po okužbi?

RIM – Državna odbojarska zveza Fipav je pojasnila, da mora igralka ali igralec pred vrnitvijo v trenajni proces po okužbi s koronavirusom pridobiti zdravniško potrdilo o ozdravitvi s strani družinskega ali društvenega zdravnika, obenem pa mora vsak tudi na zdravniški pregled k športnemu zdravniku, ki po pregledu lahko napoti še na dodatne preiskave pljuč.

Letos Primorskega pokala ne bo

TRST – Vodstvo Primorskega smučarskega pokala (PSP) z načelnikom Enniom Bogatzem na čelu je sporočilo, da je letošnja izvedba pokala, niza tekem v alpskem smučanju, odpovedana zaradi hude epidemiološke slike koronavirusa in izredno negotove situacije.

Tekli so z burjo

Udeleženci Burjinega teka (Corsa della bora) so tekli tudi mimo Kontovela, Križa in prvič tudi mimo jame Zidaričeva pejca.

fotografije FOTODAMJ@N

VZGOJNA PABERKOVANJA

Vzgojne ugotovitve
v koronačasu

JELKA DANEU CVELBAR

Koronavirus je s posledicami, ki jih je prinesel in izzval, močno zaznamoval preteklo leto. Spricho števila okužb se moramo omejitev stikov in strogih zapor držati še sedaj. Dogajanje, zlasti pa učenje na daljavo, je močno preoblikovalo tudi družinsko življenje. Izvedenci menijo, da bo pandemija zaznamovala tudi vzgojne smernice.

Živimo v »zaslonskem« čas. Do učitelja in prijatelja lahko pride otrok samo preko spleta. Edini, ki so ves čas na razpolago tudi *offline* so starši. Že zaradi tega, je zapisal nemški novinar Tilmann Prüfer v uvodu v svojo najnovejšo knjigo *Zdaj končno ugasni tisto stvar!*, je okolje *offline* v očeh mladostnikov in otrok najslabši kraj na svetu. Prüfer se v svojih kolumnah v *Zeit-Magazinu* posveča taki tematiki.

Doživeli smo korenite spremembe v uporabi medijev. Pametni telefon ni več le stvar prostega časa, pač pa je nujno vključen v pouk. Starši vse teže nadzorujejo zaslon svojih otrok. Meja med zasebno in šolsko uporabo je zabrisana in je še tako budno oko ne more z lahkoto opaziti. Starši včasih ne vedo, ali prisostvuje njihov otrok učni skupini na WhatsAppu ali pa je v klepetalnici s prijatelji, na šolski učni platformi ali pa hiti dosega rezultate pri spletni igri.

Omejiti čas, ki ga otrok preživlja *online*, s softverjem je nesmisel. Celo večina staršev ni prav odločna, ali bi sebi omejila čas pred zaslonom. Zakaj naj torej otrok sprejme nekaj, kar starši odklanjajo zase? V družini je treba pravila zastavljati skupaj. Npr. vzeti na znanje dejstvo, da je mobilni telefon postal pomemben del otrokovega vsakdanjika. Starši naj se osredotočijo na skupni čas, otroka naj jemljejo resno in se kot družina posvečajo skupnim dejavnostim. Družinski čas v prihodnje ne bo več le skupni vsakdanjik, pač pa ga bo treba skrbno načrtovati. »Ob vsem času, ki ga preživljajo starši in otroci v digitalnem svetu, bodo v prihodnje postale prav tako pomembne izkušnje v analognem času.« Izkušnje v stvarnem svetu, tudi če gre le za skupno kuhanje, pustijo veliko močnejši vtis, kot doživetja zaslona. Digitalno, piše Prüfer, bo čedalje bolj običajno, zopet pa bodo aktualne namizne igre.

Bloggerka in psihologinja Patrizia Cammarata se že dolgo ukvarja z rabo medijev. V svoji knjigi *Trideset minut, za tem ugasneš* svetuje staršem, kako z otroki najbolj sproščeno *surfati* v spletni džungli. Stroga pravila za »čas pred zaslonom« naj se odpravijo, po njenem je »digitalnost« še dodatno mesto, kjer se lahko otroci in mladostniki gibljejo in gojijo svoje socialne kontakte ali se ukvarjajo s svojimi konjički, torej moramo na digitalni prostor gledati kot na dodatno priložnost in ne le kot na grožnjo. »Pandemija bi nam morala pokazati, da je v času telesne distanciranosti digitalnost lahko sprotne enakovredna alternativa.« Lepo je, da (v danih razmerah) lahko ohranimo digitalno stik s starimi starši, da praznovanja rojstnih dni lahko na-

domestimo z igrkami *online*. Zelo pomembno je, da mladostniki v času pouka na daljavo lahko uporabljajo razredno internetno pomenkovanje, da obvladujejo informacijski kaos in se še naprej čutijo del razredne skupnosti.

Leto 2021 naj bi posvetili utrjevanju odnosov. »Kjer je zaupanje, se lahko uspešno spopademo z vsakim izzivom.« Najvažnejši vzvod pa je, da se odrasli potrudijo in dojamajo vzgibe in potrebe otrok. To velja tudi za vzgojo z mediji.

Otroci so dovolj fleksibilni, da se lahko enakovredno ukvarjajo z analognimi in digitalnimi dejavnostmi. V obeh dimenzijah najdejo nekaj zanimivega. Posebno koristne so v tem času platforme, kjer se lahko brez osebnega srečanja igrajo skupinske igre.

Znani nemški strokovnjak za vzgojo Jan-Uwe Rogge ne verjame, da se bo potrošnja medijev pri otrocih in mladostnikih dolgotrajno spremenila. Že več desetletij vodi na univerzi v Tübingenu raziskovalne projekte, ki so osredotočeni na otroke in sredstva javnega obveščanja. Po njegovem je vpliv korone na to uporabo precejšen in napoveduje: »Če bi se od korone pogojene omejitve v letu 2021 še dolgo vlekle, se bo pogosto zbiranje pred zasloni nadaljevalo, v nasprotnem primeru pa se bo uporaba medijev s strani otrok ustalila na neki normalni ravni.« Tudi ne opaža novih vzgojnih trendov. »Le črnogledi ljudje in važiči napovedujejo, da odrasla neka nova »korona generacija«. Zagotovo pa bodo duševne in emocionalne posledice te krize odigrale svojo vlogo.« Od otroka do otroka se bodo izražale drugače. Obdelati jih bo treba z otrokom. Otrokov razvoj moramo spremljati spoštljivo ne pa odločati namesto njega, čeprav dobronamerno.

Tudi vzgojni izvedenki Katja Seide in Danielle Graf mislita, da dokazano daljši čas pred zaslonom ni privedel do problemov, ki so se jih bali. Ugotovili sta, da večina otrok zna primerno odmerjati uporabo medijev. Verjetno so tudi starši že opazili, da se njihovi otroci poleg zaslona radi posvečajo še drugim dejavnostim, odhajajo na prosto in sploh ne tičijo pred zasloni dolge ure in dneve. V letu 2021 bo vzgoja še vedno usmerjena v potrebe in odnose, tako da se bodo starši čedalje bolj morali ukvarjati z odrasčanjem svojih otrok v novem okolju, v katerem jih nihče ne ošteje ali kaznuje. Morali pa bodo tudi iskati način v odnosih, kako naj družina na spoštljiv način, brez nasilja in ob skupnem sodelovanju sobiva, da bi bil vsakdanjik čim bolj sproščen. Otroci si ob digitalnem želijo tudi analognega življenja, ker čutijo, da skupne igre, skupni smeh in interakcija veliko bolj zadostijo njihovi osnovni potrebi po občutku pripadnosti in čustveni povezanosti kakor pa tehnična medijska sredstva. Nič ne povezuje družine bolj kot skupne dejavnosti na prostem, igre in skupna opravila. Kljub napredovanju tehničnih pripomočkov v mnogih družinah pridobivajo analogne dejavnosti na vrednosti.

LEVO OD OSI

Brez brisa,
brez cepiva

ALEŠ DOKTORIČ

Pred tednom dni smo bili na zaslonskih pričah, kako se je množica privržencev Donalda Trumpa zgrnila na washingtonski Kapitol in vdrla v ameriški parlament. Kot bi bili podobni naskoki na parlamente, kraje demokratičnega dogovarjanja, vendarle nekako dopuščeni. Tako so pred časom tudi »demokratični« protestniki v Hongkongu (lahko) opustošili lokalno parlamentarno zbornico, a se pri tem na Zahodu nihče ni zgražal, kot se sedaj, ker Kitajska pač ni »demokracija« in je torej v tej perspektivi samoumevno, da je vsak protest bolj demokratičen od take države. A washingtonski nerodni »vikinzi«, ki so razmetali kapitalske sobane, so kljub vsemu zgledali bolj prizanesljivi od izvežbanih »vandalov«, ki smo jih videli na delu v Hongkongu.

Bolj kot efemerni »horuk« vsled Trumpovega poziva k pohodu na Kapitol me je zmrazil drugi »napad na demokracijo«, dan ali dva zatem, ki kaže na bolj zahrbtno in hkrati učinkovito obliko lastninjenja oblasti. Facebook je namreč blokiral Trumpov osebni račun (po domače *account*), naslednji dan je to storil še Twitter, preko katerega je predsednik vseskozi zvesto »čivkal«. Dan prej (vsa štiri leta prej!) globalni kolporter je naenkrat postal cenzor *sans merci*, brez usmiljenja. Izgon iz spletnega prostora se je začel, komaj je v še neuradnih izidih predsedniških volitev prevzel vodstvo Joe Biden. S

pogumom mrhovinarja je Twitter začel označevati Trumpove čivke za nezanesljive, praktično *fake*, neresnice.

Kdo bi se sicer lahko veselil, da niti predsednik najmočnejše države na svetu ni nedotakljiv. Vendar pa ti maloštevilni cnnji, foxnews, facebooki in titerji si s svojim laskanjem vsakokratnim imperialnim oblastnikom prisvajajo tudi oblast, ki v demokratičnih družbah in pravnih državah še vedno pripada sodstvu, tretji veji oblasti poleg parlamentarno-zakonodajne in vladno-izvršilne. Spletni izbris pa tudi ne prizadevajo le kompulzivcev sovražnega govora (vedno le nekatere) ali zasvojenec s primitivno logorejo. Vedno bolj pogosta je namreč gonja proti oblikam informiranja in mnenjskega izražanja, ki niso povsem v skladu z vsakokratno uradno vulgato.

Tudi televizije so si privoščile delno ali celotno utišanje, zameglitev odhajajočega predsednika, ki je zato za javnost v zadnjem času poniknil kot kraška reka. Da to, česar mediji ne prenašajo, pač ne obstaja, dobro vedo oblastniki, založniki in komunikatorji, uporabniki pa veliko veliko manj, ker pač niso pri pipi, ampak pod tušem. Prvi sestavljajo scenarije, drugi pa povečini verjamejo, da sledijo resničnosti v živo. In to je tisto totalitarno nakovalo, h kateremu so s svojo sinekuro prispevali vsi politiki po vrsti. Internetni giganti še močneje udrihajo po njem, po svojih pravilih in postopkih krojijo di-

gitalni prostor in oblikujejo naše zavesti.

V odgovor je 15. decembra 2020 Evropska komisija predstavila *Digital Services Act* in *Digital Markets Law*, zakon za digitalne storitve in zakon za digitalni trg, ki bi po odobritvenem postopku v Evropskem parlamentu in Evropskem svetu stopila v veljavo v obliki uredbe, to je simultano in polnomočno v vseh državah EU. Letos se je tudi začel projekt neodvisne Evropske opazovalnice digitalnih medijev (ED-MO) s sedežem v Firencah. A za nadzor nad spletom javne oblasti in EU zaenkrat paktirajo s hudičem in se pogajajo z akterji »silikonskega« kapitalizma, da bi le-ti zasebniško preprečili kroženje virusa lažnih novic.

Tarča vsega tega naprežanja pa menda niso taki ali drugačni butalci, preprosti nevedneži. Kakorkoli obrnemo, je interes politične narave. V kompleksnem svetu novic povečini ne moremo osebno preverjati, zato so v principu lahko vse vesti resnične ali lažne. Družbena dejstva so skoraj vedno prepletena s prepričanji, ker ne gre za naravne in le kvantitativno merljive pojave. Tu ni niti v pomoč noben bris, nobeno cepivo. Tradicionalno je sicer veljalo, da izhaja verodostojnost informacij iz zanesljivosti in ugleda tistega, ki jih sporoča. A kaj, ko je prav globalnim in državnim institucijam, sporočevalcem in posrednikom v zadnjih desetletjih večkrat zrasel Ostržkov nos ...

SLOVENIJA - Vplivi epidemije
Mladi bolj nagnjeni
k samomoru

LJUBLJANA – Koronavirusesna epidemija izrazito negativno vpliva na duševno zdravje otrok in mladostnikov. Ti se zaradi izrednih razmer soočajo s tesnobami, depresijo in celo poskusi samomora. Hospitaliziranih po poskusu samomora je bilo med slovenskimi dijaki v tem obdobju celo za 30 % več kot v običajnem, primerljivem obdobju, je predstojnica službe za otroško psihiatrijo na pediatrični kliniki v Ljubljani dr. Marija Anderluh včeraj zaupala slovenskemu predsedniku Borutu Pahorju.

Družba bi morala bolj ceniti prispevek mladih k premagovanju zdravstvene krize, meni dr. Anderluh, s čimer se strinja tudi predsednik. Prispevek otrok in mladih je v tem času velikanski, saj se morajo skoraj v celoti odreči svojemu običajnemu načinu življenja, kar poraja stisko in tesnobo. Predsednik se jim zahvaljuje, ker z razumevanjem sprejemajo spremembe in se

Borut Pahor in Marija Anderluh

UPRS

jim prilagajajo, in upa, da se bodo lahko kmalu vrnili v šole, k običajnim prostočasnim dejavnostim ter druženju. Predsednik in psihiatrinja sta še ocenila, da se morajo šolske, zdravstvene in socialno-varstvene oblasti dobro pripraviti na odpiranje šol, saj se bo šele takrat lahko dovolj dobro ocenilo in ukrepalo glede problemov duševnega zdravja mladih.

PISMO UREDNIŠTVU

Teorije zarote

Že nekaj časa premišlujem, zakaj so teorije zarote tako razširjene in trdovratne. Mogoče velja črtok pripisati nezaupanju, ki ga ljudje čutijo do institucij, znanosti, politike in sredstev javnega obveščanja. Ta občutek je pomešan s sumom, da je vodilni kader nosilec izključno lastnih interesov, medtem ko so na drugi strani osebe, ki se čutijo zanemarjene, osamljene, neupoštevane, nevidne. Drugi vzrok je morda težava pri soočanju in toleriranju negotovosti in nemoči, ki ju ljudje občutijo v primeru nepričakovane in nevarnega dogodka. Z upanjem, da bi ga bolje obvladali in razumeli, mu pripišejo krivca, saj je vedno bolj imeti opravka s konkretnim storilcem kot pa z neznanim dejstvom ali dejavnikom.

Kompleksnost stvarnosti, ki nas obdaja, nas lahko zbega in prestraši,

zato poiščemo neko alternativno, bolj preprosto in bolj razumljivo zgodbo. Preko zanikanja in minimiziranja realnosti, kot se na primer dogaja v zvezi z epidemijo koronavirusa, si skušamo lajšati občutek tesnobe in nemoči v iluzornem prepričanju, da bomo nevarnost lažje premostili in obvladali.

Teorije zarote so obstajale tudi v preteklosti, dandanes pa jih zelo hitro širijo družbena omrežja. Slednja so sicer hvalevreden demokratični forum, saj je diskusija odprta vsakemu sodelujočemu. Problem pa je v tem, da se v njem merita na isti ravni tako strokovnjak kot kdorkoli, ki o določenih temi izraža osebno stališče, kar pa je seveda izključno njegova »resnica«.

Past socialnih omrežij je tudi v tem, da se naša pozornost lažje usmeri v poenostavljene ali celo izmišljene teorije še posebno, če so prikupne in zanimive,

ne pa toliko v verodostojne, strokovne in razčlenjene, ki izpadejo komplicirane in suhoparne. Za resno debato na omrežjih mora zato uporabnik, ob branju objavljene informacije, poglobiti in priimerjati njene viire. Kar nekaj truda in raziskovanja je torej potrebnega, zato da bolje razumemo, s čim in s kom imamo opraviti. Sprašujem se, ali nas bosta čas in izkušnja izboljšala glede pravičnega razbiranja informacij in bomo tako postali spretnejši pri ločevanju fikcije od realnosti.

Veronika Lokar

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD Predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 8.25 UnoMattina **8.00** 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik in vreme **9.50** Storie italiane **11.55** È sempre mezzogiorno **14.00** Nad.: Il paradiso delle signore **14.45** Nogomet: Italijanski pokal, Fiorentina – Inter, osmina finala **17.20** La vita in diretta **18.45** Kviz: L'eredità **20.30** Nogomet: Italijanski pokal, Juventus – Genoa, osmina finala **23.00** Porta a Porta

RAI2

7.00 Serija: Charlie's Angels **7.45** Serija: Heartland **8.30** Novice **8.45** Radio2 Social Club **10.00** 13.30 Rubrike in šport **11.10** I fatti vostri **13.00** 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme in rubrike **14.00** Ore 14 **15.15** Detto Fatto **17.35** Nogomet: Italijanski pokal, Napoli – Empoli, osmina finala **19.45** Serija: NCIS

21.20 Film: La ragazza dei tulipani (rom./dram., '17) **23.10** Re Start

RAI3

6.00 Novice **7.00** Buongiorno Italia **7.40** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Quante storie **13.15** Dok. serija: Passato e presente **15.25** Serija: Il commissario Rex **16.05** Geo **20.00** Blob **20.20** Che succ3de? **20.45** Nad.: Un posto al sole **21.20** Nad.: I miserabili

RAI4

12.10 19.45 Criminal Minds: Beyond Borders **14.20** Scandal **15.55** Elementary **17.25** Flashpoint **19.00** Cold Case

21.20 Film: Flatliners – Linea mortale (z.f./triler, '17, i. E. Page) **23.10** Film: Lake Bodom (horor, '16)

RAIS

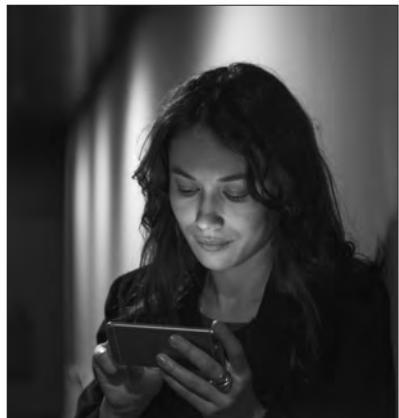
14.00 Dok.: Wild Italy **14.50** Dok.: Risvegli **15.45** Gledališče: L'incidente portiere **16.30** Petruška **17.35** Save the Date **18.25** 19.25 Dok.: I tre architetti **19.20** Novice **20.20** Dok.: The Sense of Beauty **21.15** Glasba: La damnation de Faust

23.25 Dok.: Francesco Guccini – La mia Thule

RAI MOVIE

14.10 Film: Prigionieri del ghiaccio (voj./dram., '12) **16.00** Film: I corvi ti scaveranno la fossa (vestern, '71, i. C. Hill) **17.35** Film: La vendetta è un piatto che si serve freddo (vestern, It., '71, i. L. Mann) **19.20** Film: Squadra antimafia (krim./kom., It., '78, r. B. Corbucci)

21.10 Film: La corrispondenza (rom./dram., '16, r. G. Tornatore, i. O. Kurylenko, J. Irons) **23.20** Movie Mag **23.50** Film: Io e lei (rom./dram., It., '15, i. M. Buy, S. Ferilli)

RAI PREMIUM

12.10 Nad.: Fuoriclasse **14.05** Serija: Donna detective **15.55** Nad.: Doc Martin **17.45** Nad.: Una pallottola nel cuore **19.35** Nad.: Don Matteo **21.20** Nad.: Anita Garibaldi

RETE4

6.00 Nan.: Finalmente soli **6.25** Novice **6.45** 20.30 Stasera Italia **7.35** Serija: CHiPs **9.35** Serija: Rizzoli & Isles **10.50** Serija: Carabinieri **12.00** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.30** Nad.: Il segreto **13.00** Serija: Lo Sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.45** Film: Love Story (rom./dram., '70) **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

0.00 Film: Florence (kom./dram., '16, i. M. Streep, H. Grant)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici di Maria **16.35** Rubrike **16.45** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Caduta libera **20.40** Striscia la Notizia **21.20** Nad.: Made in Italy **23.35** Film: Yves Saint Laurent (biogr./dram., Fr., '14)

ITALIA1

6.40 Risanke in otroške oddaje **8.40** Serija: Chicago Fire **11.25** Serija: Chicago Justice **12.25** 18.05 Dnevnik, rubrike in vreme **13.15** Šport **14.05** Serija: Duncanville **14.30** Nan.: I Simpson **15.25** Serija: Modern Family **16.20** Serija: Baby Daddy **17.10** Serija: Friends **19.00** Amici: Daytime **19.30** Serija: CSI: Miami **21.20** Film: Sopravvissuto – The Martian (z.f./pust., '15, r. R. Scott, i. M. Damon, K. Wiig) **0.15** Film: Gravity (z.f./triler, '13, r. A. Cuaron, i. S. Bullock, G. Clooney)

IRIS

15.40 Film: Anime gemelle (kom., '84, i. S. Martin) **17.30** Film: Il coraggio di cambiare (dram., '05, i. D. Schwimmer) **19.20** Serija: A-Team **20.15** Serija: Walker, Texas Ranger **21.10** Film: Il discorso del re (biogr./dram., '10, i. C. Firth, G. Rush, H. Bonham Carter, G. Pearce) **23.25** Film: Le crociate (pust./zgod., '05, r. R. Scott, i. O. Bloom, E. Green, J. Irons)

LA7

7.30 13.30, 20.00 Dnevnik **7.55** Vreme **8.00** Omnibus **9.40** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.15** Tagadà **16.40** Taga-Doc **18.00** Serija: The Good Wife **20.35** Otto e mezzo **21.15** Atlantide: Pianeta da vaccinare

LA7D

6.10 The Dr. Oz Show **7.55** 13.45 Serija: Grey's Anatomy **9.45** 11.40 La cucina di Sonia **10.05** 12.00 I menù di Benedetta **16.25** Serija: Private Practice **18.15** Dnevnik **18.20** Serija: Josephine, ange gardien **20.25** Senti chi mangia **21.45** Serija: The Good Wife

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.00** 16.35, 18.35 Sveglia Trieste!: vodene vadbe **12.35** 19.00, 21.00 Macete **13.00** 17.10, 19.30, 23.00 Dnevnik in izredne novice **16.50** Aktualno: Salus TV **17.30** 0.00 Trieste in diretta

CIELO

8.45 18.00 Love It or List It – Prendere o lasciare **11.45** Novice **12.00** 17.00 Buying & Selling **13.00** Brother vs. Brother **14.00** MasterChef Italia **16.15** Fratelli in affari **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: End of the World – Atto finale (akc./z.f., '13) **23.15** Film: Desideria – La vita interiore (erot./dram., '80, i. L. Wendel)

DMAX

12.10 Corso di sopravvivenza estrema **14.00** A caccia di tesori **14.55** I boss del recupero **15.50** Lupi di mare: Nord vs. Sud **17.40** Ai confini della civiltà **19.30** Highway Security: Spagna **21.25** Life Below Zero

SLOVENIJA1

6.25 Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.05** Pre-magajmo covid-19 **10.55** Nad.: Strasti **11.25** Dok. serija: Biotopi **11.55** Studio City **13.00** 17.00, 18.50, 22.30 Poročila, športne vesti, vreme **13.50** Dok.: Nadnarava – Gradnja **14.40** Osmi dan **15.15** Rojaki **15.30** Mostovi – Hidak **16.00** 18.00 Otroške in mladinske oddaje **17.25** 23.35 Dok.: Družabni fenomeni – Čas brez časa **17.50** 50 knjig, ki so nas napisale **18.25** Kviz: Vem! **19.25** Slovenska kronika

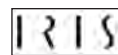
20.05 Film: Neznani mojster (dram., Fin., '18) **21.35** Kratki film: Čevljarna **22.00** Odmevi **22.50** Profil

SLOVENIJA2

6.00 Napovedujemo **8.35** 18.50 Videotruk **9.30** Lučka **10.00** Evangeličansko bogoslužje **10.55** Dobro jutro **12.55** Deskanje na snegu SP: paralelni slalom, tekma mešanih dvojic **14.25** 23.20 Biatlon SP (m): sprint **16.00** Dok. nan.: Ambienti **16.45** Dok. serija: Z Levisonom Woodom po Arabiji **17.55** Judo SP **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Koncert: Čarobni trenutki glasbe **20.55** Moje mnenje **21.50** Nad.: Ničve seme **22.40** Dok. film: Prideš z nočjo

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Studiu D po 11.00 bodo kot vsako sredo ponovno na vrsti teme povezane z okoljem. V Eko temi tedna bomo zbirali mnenja o pravkar objavljenem seznamu možnih lokacij državnega odlagališča radioaktivnih odpadkov, ki v Italiji že dviga oblake medijskega prahu. Na svoj račun pa bodo prišli tudi ljubitelji zelišč, saj bo vsak teden na voljo strokovno svetovanje diplomirane zeliščarke Nine Taha. Glasbeni magazin ob 18.00 bomo začeli z zelo posebnim posnetkom z nove cd plošče, v kateri sopranistko Christiane Karg spremlja skladatelj Gustav Mahler. Nadaljevali bomo s pogovorom o spletnem festivalu s koncerti v živo v dvorani Slovenske Filharmonije, kjer so ohranili in izvedli šesti Filharmonični festival baročne glasbe. Z nami bo direktor Filharmonije Matej Šarc. Zaključili pa bomo z novico o podelitvi Händlove nagrade.

Sreda, 13. januarja, ob 21.10, Iris

Il discorso del Re

Velika Britanija, Avstralija, 2010
Režija: Tom Hooper
Igrajo: Colin Firth, Helena Bonham Carter in Geoffrey Rush

Po smrti svojega očeta, kralja Jurija V, in škandalozni abdikaciji njegovega brata, kralja Edvarda VIII, je Bertie, ki se že celo življenje spopada z govorno napako, okronan za angleškega kralja Jurija VI. Da bi se znebil jecljanja in bil v času vojne sposoben nagovoriti ljudstvo, se na predlog žene Elizabete, bodoče kraljice matere, obrne na ekscentričnega terapevta Lionela Loguea. Z njegovo pomočjo in ob podpori družine, vlade in Winstona Churchilla kralj premaga jecljanje. Z radijskim nagovorom mu uspe navdihniti ljudstvo in ga združiti v težki bitki.

KOPER

14.00 Regionalni dnevnik **14.20** Zanimiva Istra **14.30** Meridiani **15.30** Lepa Italija **16.00** 19.40 Avtomobilizem **16.15** Boben **17.10** Vsedanes: vzgoja in izobraževanje **18.00** Slovenski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 21.00, 23.55 Vsedanes: TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok.: Svobodni duh – Nastija **20.00** Alpe Jadran **20.30** Folkest 2017 **21.15** Tednik **21.45** Glasba zdaj **22.00** Shaker **22.45** Artevisione magazin **23.15** Najlepše besede

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Jutranji val: vodita Marko Sancin in Ilija Ota; 10.00 Poročila; 10.10 Srečanja: dogodki, kraji, ljudje; 10.50, 14.50, 17.10, 17.50, 18.50 Music box; 11.00 Studio D: vodi Pavel Volk; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Strogo tehnično; 15.00 #Bumerang; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Daniel Glattauer – Proti severnemu vetru, 12. del; 18.00 Glasbeni magazin; 19.25 Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.30 Prva jutranja kronika; 6.15 Napovednik programa; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Vreme; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditve danes; 9.40, 18.25 SMS: zmagovalka tedna; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Rubrike; 11.45, 17.50 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Šn znala jes; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Arizona; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbeni izbor; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 10.35, 20.30 I divergenti; 12.30, 15.30 I fatti del giorno; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.35 Ora musica; 14.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italie; 16.00 Pomeriggio ore 4; 18.00 Nashville; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricate 2.0; 23.00 Classicamente; 23.30 Sonoramente classici.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
 Predsednik: Igor Kocijančič

Založnik:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Predsednik: Paolo Mahorčič
 Trst, Ul. Montecchi 6
 tel. +39 040 7786380, faks +39 040 7786381

Tisk: EDIGRAF doo, Trst

Odgovorni urednik: IGOR DEVETAK

Redakciji: Trst, Ul. Montecchi 6,
 tel. +39 040 7786300, faks +39 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. +39 0481 356320, faks +39 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. Montecchi 6,
 tel. +39 040 7786300, faks +39 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. +39 0481 356320, faks +39 0481 356329

Cena: 1,40 €

Celoletna naročnina za leto 2020 250,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,40 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2020

250,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. +386 (0)5 7070260, faks +386 (0)5 7300480

e-mail: subs@distriest.si

transakcijski račun pri banki DBS d.d.,

št. SI56191000010327353

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke za založništvo po zakonu št. 198/2016

in zakonskem odloku 70/2017 (prej zakon št.

250/1990), državne prispevke za slovenske dnevnike

v Italiji po zakonu št. 278 z dne 14. avgusta 1991 ter

prispevke Dežele Furlanije - Julijske krajine po

deželnem zakonu št. 26 z dne 16. novembra 2007.

MALI OGLASI, OSMRTNICE, SOŽALJA,

ČESTITKE IN ZAHVALE

oglasits@primorski.eu - oglasigo@primorski.eu

(TS) +39 040 7786391 - (GO) +39 0481 356391

Cene oglasov na internetni povezavi

<https://www.primorski.eu/servizi/pagine-statiche/oglasio/oglasni-slo>

KOMERCIALNO OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia doo

www.tmedia.it

GORICA, Ul. Malta 6

OKVIRJENI OGLASI

URNIK: od ponedeljka do petka

9.00 - 13.00 / 14.00 - 15.00

Ob sobotah in praznikih zaprto

primorski@tmedia.it

tel. +39 0481 32879, faks +39 0481 32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul € (širina 1 stolpec,

višina 29,2 mm) 30,00 €, finančni in legalni 60,00 €,

ob sobotah in praznikih povisek 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
 Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
 v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva,

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad severno Evropo je ciklonsko območje. Ob severozahodnih višinskih vetrovih nas bo zvečer prešla topla fronta, jutri zjutraj pa še hladna.

Pretežno jasno bo. Čez dan bo le v hribovitem svetu nekaj zmerne oblačnosti. Zvečer se bo oblačnost zgostila in v noči bo v hribovih snežilo.

Pretežno jasno bo, le na jugovzhodu bo dopoldne še pretežno oblačno. Najvišje dnevne temperature bodo od -2 do 5, na Primorskem do 9 °C.

V nižinskem pasu in ob obali bo pretežno jasno vreme, v spodnji nižini in na obali bo občasno lahko pihal zmeren severni veter.

Jutri bo zjutraj spremenljivo oblačno s kratkotrajnimi snežnimi plohami, nato se bo zjasnilo. Zapihal bo okrepljen veter severnih smeri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.44.
Dolžina dneva 9.02.

LUNINE MENE
Luna vzide ob 8.11 in zaide ob 16.54.

BIOPROGNOZA
Vpliv vremena na počutje in razpoloženje večine ljudi bo ugoden, le vremensko najbolj občutljivi bodo občasno imeli manjše vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.26 najnižje 41 cm, ob 9.03 najvišje 99 cm, ob 16.05 najnižje -11 cm, ob 22.57 najvišje 90 cm.
Jutri: ob 4.08 najnižje 40 cm, ob 9.39 najvišje 97 cm, ob 16.38 najnižje -9 cm, ob 23.27 najvišje 90 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 11,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m -1 2000 m -9
1000 m -3 2500 m -11
1500 m -6 2864 m -13
Vrednost UV indeksa bo zelo nizka. Ob jasnem vremenu bi sredi dneva dosegel vrednost okoli 1.

Približal bi se Evropski uniji

ANKARA – Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan (na fotografiji ANSA) je včeraj dejal, da si želi izboljšati odnose z Evropsko unijo. Ob tem upa na enak pristop EU. Odnosi med Ankaro in Brusljem so se v zadnjih letih precej poslabšali. V zadnjem letu je za napetosti poskrbela predvsem turška nepopustljiva zunanja politika v vzhodnem Sredozemlju, pa tudi v Libiji in na določenih delih Bližnjega vzhoda. Ankara ima še posebej zaostrene odnose z Grčijo in Francijo. Erdogan je včeraj na srečanju z veleposlaniki članic EU nekoliko omilil retoriko. »Pripravljeni smo, da naše odnose postavimo nazaj na pravo pot,« je povedal. »Pričakujemo, da bodo naši evropski prijatelji pokazali enako dobro voljo,« je dejal.

Potapljači našli črno skrinjico letala

DŽAKARTA – Potapljači so včeraj po večdnevnem iskanju na dnu morja pred indonezijskim otokom Java našli črno skrinjico v soboto strmoglavljenega indonezijskega potniškega letala. Včeraj še ni bilo znano, ali gre za zapisovalnik podatkov o letu ali snemalnik zvoka v pilotski kabini. Lokacijo črne skrinjice so določili že v nedeljo, ko so prejeli ustrezen signal, a je skrinjica očitno ležala pod številnimi razbitinami letala, kar je oteževalo njeno najdbo. Boeing 737-500 indonezijske nizkocenovne letalske družbe Sriwijaya Air je strmoglavil v morje v soboto tik po vzletu na letališču v Džakarti. Na krovu je bilo 62 potnikov in članov posadke.

ZDA - Donald Trump trdi, da je bil njegov govor »primeren«

Zavrača odgovornost

WASHINGTON – V ameriškem kongresu je včeraj potekala razprava pred glasovanjem o resoluciji za predčasno odstopitev predsednika ZDA Donalda Trumpa s položaja. Predstavniški dom kongresa je razpravljal o resoluciji, ki bo pozvala podpredsednika ZDA Mika Pencea in vlado, da odstranijo Trumpa po 25. amandmaju k ameriški ustavi. Resolucija naj bi bila sprejeta, vendar ne bo posledic, ker ne Pence ne preostali člani Trumpovega kabineta, ki še niso odstopili, ne kažejo pripravljenosti za ukrepanje. Predsednik je medtem včeraj zavrnil vsakršno odgovornost za sredin napad.

Trump je namreč osem dni pred koncem mandata in šest dni po vdoru v Kapitol odpotoval na obisk v Teksas. Preden je stopil na helikopter je v prvem pogovoru z novinarji po vdoru v kongres prizadevanja demokratov, da bi ga zaradi spodbujanja k vstaji odstavili, označil za »absurdna«. Omenil je, da je poskus odstavitve »nadaljevanje največjega lova na čarovnice v zgodovini politike«. »To povzroča izjemno jezo in izjemno nevarnost za našo državo,« je dejal in zagotovil, da sam nasilja neče. Vztrajal je med drugim, da je bil njegov sredin govor »povsem primeren«.

Predstavniški dom bo sicer predvidoma že danes glasoval o zgodovinski drugi ustavni obtožbi Trumpa zaradi spodbujanja upora proti vladi, kar bo dolgotrajen proces, ki se bo v senatu nadaljeval čez nekaj mesecev. Demokrati nameravajo najprej prevzeti večino v senatu in Bidnu dovoliti čas za oblikovanje vlade in prve nujne ukrepe. Ne gre le za odstavitev Trumpa, ki mu grozi zdaj tudi kazenski preiskave zaradi podžigjanja nasilja, ampak tudi za izrek prepovedi opravljanja javne funkcije v prihodnje.

Donald Trump je včeraj dejal, da je bil njegov sredin govor, po katerem se je zgodil vdor v kongresno palačo, »povsem primeren«

ANSA

ZDA - Trump uvedel nove sankcije

Kuba spet na seznamu podpornikov terorizma

WASHINGTON – Vlada ameriškega predsednika Donalda Trumpa je v ponedeljek vrnila Kubo na seznam držav podpornic terorizma in proti njej uvedla nove sankcije, tik preden bo položaj prevzel demokratiški predsednik Joe Biden. Ta je bil podpredsednik v vladi Baracka Obame, ki je prvič po več kot pol stoletja začela normalizacijo odnosov med ZDA in Kubo.

State Department trdi, da Kuba že desetletja gosti morilce, izdelovalce bomb in ugrabitelje iz ZDA, podpira režim Nicolasa Madura v Venezueli in nudi zavetišče teroristom iz Kolumbije. Zato so ZDA uvedle sankcije, ki omejujejo ame-

riško pomoč, prepovedujejo uvoz in izvoz orožja in trgovino z določenimi predmeti. Državni sekretar ZDA Mike Pompeo je ob tem zagotovil, da ZDA še naprej podpirajo kubansko ljudstvo v prizadevanjih za demokracijo in spoštovanje človekovih pravic.

Gre za eno v vrsti potez Turmpove vlade, s katerimi odpravlja dediščino Obame in otežuje vladanje Bidnu. ZDA imajo za tak pritisk na Kubo le nekaj zavetnikov v Latinski Ameriki.

Trump je ponovno uvedel številne sankcije proti Kubi, ki jih je Obama odpravil pred in po obnovi diplomatskih odnosov leta 2015, kar mu je politično koristilo na

ZDA - Po vdoru v kongres

Udarec QAnonu

Twitter blokiral več kot 70.000 uporabniških računov

SAN FRANCISCO – Družbeno omrežje Twitter je v ponedeljek sporočilo, da je po vdoru privrženec ameriškega predsednika Donalda Trumpa v kongres blokiralo več kot 70.000 uporabniških računov, povezanih s skrajno desno teorijo zarote QAnon. Račune so začeli blokirati v petek, potem ko so zaradi retorike, ki spodbuja nasilje, trajno zaprli Trumpov račun. »Od petka je bilo po zaslugi naših prizadevanj blokiranih več kot 70.000 računov, pri čemer gre v številnih primerih za več računov, ki jih uporablja ena oseba,« je sporočilo podjetje. Pojasnili so, da

so se na teh računih na veliko širile s teorijo QAnon povezane vsebine, čemur so bili ti računi v prvi vrsti tudi namenjeni.

Teorija zarote QAnon se je rodila v času predsedniške kampanje v ZDA leta 2016. Med drugim trdi, da Trump vodi skrivno vojno proti globalnemu liberalnemu kultu satanističnih pedofilov. Kasneje se je teorija razširila na trditve o zaroti za strmoglavljenje predsednika Trumpa. Ameriški zvezni preiskovalni urad (FBI) je leta 2019 ugotovil, da bi lahko ta zarota določene ljudi priviedla do nasilnih ali kaznivih dejanj.

Pogled na ulico v kubanski prestolnici Havani

ANSA

Floridi, saj je dobil večino glasov volivcev kubanskega izvora. Zadnji paket sankcij skoraj povsem prekinja potovanja na Kubo in finančne tokove med državama. To bo prizadelo tiste v ZDA, ki imajo na Kubi sorodnike in jim pošiljajo denar. Kuba

sicer kljub normalizaciji odnosov z ZDA ni poslala nazaj Američanov, ki so se na Kubo zatekli pred kazenskim pregonom v domovini. Ameriški prebežniki so na Kubi dobili status političnih beguncev, imajo zastoj hrano, zdravstvo in stanovanje.